

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

“ΙΔΡΥΣΗ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΛΥΣΗ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ. ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΩΝΥΜΙΑ. “

“Establishment, organization, operation and dissolution of general partnership. Case-law dealing with issues relating to the complaint, management and name of general partnership. “

Σπουδαστές:

Ευτυχία Παναγούλη 8277

Διονυσία Πλεμμένου 8288

Εποπτεύων καθηγητής:

Παναγόπουλος Ιωάννης

ΠΑΤΡΑ
ΜΑΡΤΙΟΣ 2012

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κύριος σκοπός αυτής της πτυχιακής εργασίας είναι η όσο το δυνατόν καλύτερη προσέγγιση της ομόρρυθμης εταιρείας. Για να κατανοηθεί η έννοια της ομόρρυθμης εταιρείας διατυπώνεται ο ορισμός της εταιρείας και γίνεται αναφορά στα είδη των εμπορικών εταιρειών σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

Η εργασία αυτή διαχωρίζεται σε δύο μέρη και περιλαμβάνει 13 κεφάλαια. Στα αρχικά κεφάλαια του πρώτου μέρους δίνεται έμφαση στην ομόρρυθμη εταιρεία και τα χαρακτηριστικά της και αναλύεται λεπτομερώς η διαδικασία σύστασης. Αναφέρουμε όλα τα δικαιολογητικά που είναι απαραίτητα αλλά και τα έξοδα που προκύπτουν από αυτή την διαδικασία. Στη συνέχεια παρουσιάζουμε τις λεπτομέρειες του καταστατικού και το περιεχόμενο του αναπτύσσοντας τις βασικές έννοιες όπως το κεφάλαιο, η επωνυμία και ο σκοπός της ομόρρυθμης εταιρείας. Στο πέμπτο κεφάλαιο κάνουμε αναφορά στη διαχείριση και εκπροσώπηση της ομόρρυθμης εταιρείας μαζί με τον τρόπο λήψης αποφάσεων και τον διορισμό των διαχειριστών.

Έπειτα διερευνάται η περίπτωση μεταβίβασης εταιρικού μεριδίου και τα αίτια που την προξενούν και τονίζεται το ενδεχόμενο αποχώρησης κάποιου εταίρου. Δίνουμε έμφαση στη διανομή των αποτελεσμάτων και συγκεκριμένα την συμμετοχή των εταίρων στις ζημιές και τα κέρδη. Στο ίδιο κεφάλαιο σχολιάζεται και η φορολογία της ομόρρυθμης εταιρείας όπως έχει μεταβληθεί σήμερα.

Μετά την ανάλυση της ίδρυσης και σύστασης της ομόρρυθμης εταιρείας πρέπει να σημειωθεί η λύση και η εκκαθάριση της, γεγονός που περιγράφεται στο 8^ο κεφάλαιο της εργασίας. Τονίζουμε τους λόγους που λύεται μια εταιρεία και την διαδικασία που πραγματοποιεί για το στάδιο της εκκαθάρισης. Στο επόμενο κεφάλαιο παρουσιάζουμε την έννοια του μετασχηματισμού και της συγχώνευσης της ομόρρυθμης εταιρείας και στο 10^ο κεφάλαιο αναλύουμε λογιστικές εγγραφές σχετικές με την λειτουργία της ομόρρυθμης.

Αφού έχουμε περιγράψει αναλυτικά όλα τα θέματα που απασχολούν την ομόρρυθμη εταιρεία και έχουμε κατανοήσει την έννοια της, στο δεύτερο μέρος το οποίο αποτελεί ερευνητικό μέρος της εργασίας συμπεριλαμβάνουμε δικαστικές

αποφάσεις που αφορούν την καταγγελία, την διαχείριση και την επωνυμία ομόρρυθμων εταιρειών. Παραθέτουμε αποφάσεις από νομικά περιοδικά εικοσαετίας από το 1990 ως και το 2010 οι οποίες μας δείχνουν την νομολογιακή αντιμετώπιση για τα παραπάνω θέματα και παρουσιάζουμε τα συμπεράσματά μας.

SUMMARY

The main purpose of this thesis is the best possible approximation of the general partnership. To understand the concept of the general partnership shall define the company and mentioned to the types of commercial companies according to the Greek law.

This work is divided into two parts and contains 13 chapters. In the early chapters of the first part, the emphasis is on partnership and its features and analyzed in detail the building process. Mention all the supporting documents needed and the costs arising from this process. Then present the details of the statute and its contents, developing basic concepts such as capital, the name and purpose of the general partnership. The fifth chapter refers to the management and representation of the general partnership with the way decision-making and the appointment of administrators.

Then, the case that has been explored is the transfer of shares, the causes that cause, and the possibility of withdrawal a partner. We focus on the distribution of results and in particular the involvement of partners in the profits and losses. In the same chapter we comment, the taxation of general partnership, as it has changed today.

After analyzing the creation and establishment of the general partnership must be noted solution and liquidation, which is described in the eighth chapter of this thesis. We emphasize the reasons that a company is terminated, and the process for making the stage of liquidation. The next chapter introduces the concept of transformation and merger of a partnership, and in the tenth chapter we analyze accounting records related to the operation of the general partnership.

After we describe in detail all the issues facing the partnership and we understand the meaning in the first part. In the second part, which contains the research work, we include court decisions concerning the complaint, management and the name of the partnership. We present decisions from legal journals, two decades from 1990 to 2010, which show us the case-law for addressing these issues and present our conclusions.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ</u>	8
-------------------------------------	---

ΜΕΡΟΣ Α΄

<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	10
-----------------------	----

<u>ΠΗΓΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ</u>	11
--------------------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

1.ΕΝΝΟΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	12
2.ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ.....	13
3.ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΤΑΛΛΗ.....	14

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

1.ΕΝΝΟΙΑ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	17
2.ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	18
3.ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ Ο.Ε	18
4.ΕΥΘΥΝΗ ΟΜΟΡΡΥΘΜΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ	19
5.ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΩΝ.....	20
6.ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:ΣΥΣΤΑΣΗ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

1.ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΣΤΑΣΗ	23
2.ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	24
3.ΕΞΟΔΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ	27
4.ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΣΗΣ	28

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

1.ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ	31
2.ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ.....	32
3.ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	32
4.ΚΕΦΑΛΑΙΟ	34
4.1.ΕΙΣΦΟΡΕΣ	35
4.2.ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΙΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	36
5.ΔΙΑΡΚΕΙΑ Ο.Ε.....	37
6.ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ Ο.Ε.....	37
7.ΕΔΡΑ Ο.Ε.....	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ:ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

1.ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ.....	39
2.ΝΟΜΙΜΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ.....	40

3.ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ.....	41
4.ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ Ο.Ε.....	42
4.1.ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ.....	43
4.2.ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ.....	44
4.3.ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ.....	44
5.ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ.....	45
5.1.ΑΔΕΣΜΕΥΤΗ ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ.....	46

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ:

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΡΙΔΙΟΥ- ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΕΤΑΙΡΟΥ

1.ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΡΙΔΙΟΥ Ο.Ε.....	47
2.ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΟΜΟΡΡΥΘΜΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ.....	48
2.1.ΕΚΟΥΣΙΑ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ.....	48
2.2.ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΕΤΑΙΡΟΥ.....	48
2.3.ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ ΕΤΑΙΡΟΥ ΑΠΟ Ο.Ε.....	49
3.ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΛΟΓΩ ΘΑΝΑΤΟΥ.....	50
4.ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ.....	50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ:

ΔΙΑΝΟΜΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

1.ΔΙΑΝΟΜΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Ο.Ε.....	52
1.1.ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ.....	53
2.ΔΙΑΝΟΜΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ.....	53
3.ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ Ο.Ε.....	54
3.1.ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	55
4.ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	55

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ:

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ Ο.Ε.

1.ΕΝΝΟΙΑ ΛΥΣΗΣ.....	57
2.ΛΟΓΟΙ ΛΥΣΗΣ Ο.Ε.....	57
3.ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ.....	59
4.ΕΙΔΗ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ.....	60
5.ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ.....	60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ:

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ – ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ

1.ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ Ο.Ε.....	62
1.1.ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΕ Ο.Ε.....	63
1.2.ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ Ο.Ε ΣΕ Ε.Ε.....	63
1.3.ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ Ο.Ε. ΣΕ Ε.Π.Ε.....	64
1.4.ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΣΕ Ο.Ε. ΣΕ Α.Ε.....	64
2.ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ.....	65

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ:

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Ο.Ε. ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ

1.ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Ο.Ε. ΜΕ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ.....	67
1.1 ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ.....	68
2.ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ.....	68
2.1.ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ.....	68
2.2.ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.....	71

ΜΕΡΟΣ Β'

<u>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</u>	74
------------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ:

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΗΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	75
2. ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ Ο.Ε.....	78
2.1 ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΗΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ – ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ.....	97
3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	108

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ:

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΗΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	110
2.ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ.....	113
3.ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	135

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ:

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΗΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	138
2. ΠΑΡΑΘΕΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ.....	140
3.ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	145

<u>ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ Β' ΜΕΡΟΥΣ</u>	146
--	-----

<u>ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ</u>	148
----------------------------------	-----

<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>	151
----------------------------------	-----

<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ</u>	153
-------------------------------	-----

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

- Ο.Ε. = Ομόρρυθμη εταιρεία
- Α.Ε. = Ανώνυμη εταιρεία
- Ε.Π.Ε. = Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης
- Ε.Ν. = Εμπορικός Νόμος
- Α.Κ. = Αστικός Κώδικας
- ΚΒΣ = Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων
- Υ.Μ.Σ. = Υπηρεσία Μιας Στάσης
- Γ.Ε.ΜΗ = Γενικό Εμπορικό Μητρώο
- Δ.Ο.Υ. = Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
- Γ.Λ.Σ. = Γενικό Λογιστικό Σχέδιο
- Ι.Κ.Α. = Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Ο.Α.Ε.Ε. = Οργανισμός Ασφάλισης Ελεύθερων Επαγγελματιών

ΜΕΡΟΣ

Α'

‘ΙΔΡΥΣΗ- ΟΡΓΑΝΩΣΗ- ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΛΥΣΗ Ο.Ε.’

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανάγκη του ανθρώπου για συνεργασία και η σημασία που αποτελεί η εταιρική δράση γι' αυτόν έχει οδηγήσει σε αποτελεσματικότερα έργα και επίτευξη πολλών στόχων γεγονός που σημειώνεται αισθητά. Επιπλέον οι οικονομικές συνθήκες αυξάνουν την επιθυμία των ατόμων για συλλογική εταιρική δραστηριότητα. Για αυτό τον λόγο πραγματοποιείται μεγάλη προσπάθεια για συγκρότηση των εταιρειών.

Ένα είδος εταιρειών είναι οι προσωπικές εταιρείες. Μπορεί να συγκροτηθεί από δύο ή περισσότερα άτομα τα οποία ευθύνονται προσωπικά προς την εταιρεία και προς τους τρίτους και έχουν κοινό σκοπό. Μια προσωπική εταιρεία χαρακτηρίζεται από τα λίγα μέλη που την αποτελούν και την αμοιβαία εμπιστοσύνη που είναι απαραίτητη για την σωστή λειτουργία και διαχείριση.

Αντιπροσωπευτική μορφή προσωπικής εταιρίας είναι η ομόρρυθμη εταιρία. Στην ομόρρυθμη εταιρία οι εταίροι επιδιώκουν κοινό σκοπό και λειτουργούν κάτω από κοινή επωνυμία. Πρόκειται συνήθως για άτομα με συγγενικούς ή υλικούς δεσμούς λόγω της μεγάλης ευθύνης που έχουν. Ευθύνονται προσωπικά με την περιουσία τους ολόκληρα, αλληλέγγυα και απεριόριστα. Ένας εταίρος δηλαδή, με την συμμετοχή του στην ομόρρυθμη εταιρία αντιμετωπίζει μεγάλους κινδύνους αφού είναι υπέγγυος με όλη την περιουσία προς τους τρίτους.

Σημαντικό ρόλο στην Ο.Ε. έχει το καταστατικό, σύμβαση εργασίας που καθορίζει όλα τα βήματα και τις παραμέτρους για την λειτουργία της εταιρίας. Τέτοια θέματα είναι ο τρόπος σύστασης της ομόρρυθμης εταιρίας, η διαχείριση και η εκπροσώπηση και πώς κατανέμεται στους εταίρους, οι τρόποι λύσης της εταιρίας και οι συνέπειες που ακολουθούν κ.α.. Στην εργασία αυτή διατυπώνονται όλοι οι παράμετροι που αφορούν στην ομόρρυθμη εταιρία και αναλύονται όλα τα παραπάνω ερωτήματα με σκοπό την καλύτερη διευκρίνιση και επεξήγηση της έννοιας.

Πηγές Εμπορικού Δικαίου

Δεν υπάρχει μεγάλος αριθμός πηγών εμπορικού δικαίου σχετικά με τις ομόρρυθμες εταιρείες. Οι προσωπικές εμπορικές εταιρείες έχουν ως βασική νομοθετική πηγή τις λιγοστές διατάξεις του Εμπορικού Νόμου και του Αστικού Κώδικα.

Ο Ε.Ν. περιλαμβάνει άρθρα για την ίδρυση και την σύσταση της ομόρρυθμης εταιρείας καθώς επίσης και την λειτουργία της (άρθρα 20,22,25, 39,42,64). Στον Α.Κ. παρατηρούνται άρθρα τα οποία αναλύουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εταίρων, οι ρυθμίσεις της διαχείρισης και άλλα στοιχεία τα οποία συμπληρώνουν τα άρθρα του Εμπορικού Νόμου (από άρθρο 741 ως 780). Μερικά από τα άρθρα του Α.Κ. αποτελούν μοναδική ρύθμιση για την ομόρρυθμη εταιρεία όπως για την λύση και εκκαθάριση (765-780).

Οι πηγές εμπορικού δικαίου συμπληρώνονται από νομοθετικά άρθρα τα οποία επεξηγούν καλύτερα τις ρυθμίσεις. Εμφανίζονται νόμοι που ρυθμίζουν την διαδικασία σύστασης της ομόρρυθμης εταιρείας, την επωνυμία της και γενικά την λειτουργία της (Ν. 1976/86 άρθρα 17-31, Ν.2081/1992, Ν.3842/2010, Ν. 1089/80 άρθρο 4, κ.α.)

1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

1.1 Έννοια της εταιρείας

Εταιρεία είναι η ένωση μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων τα οποία επιδιώκουν έναν κοινό σκοπό και έχουν αμοιβαία υποχρέωση για την επίτευξη του σκοπού αυτού. σύμφωνα με τον αστικό κώδικα (αρθρο 741) << με την σύμβαση της εταιρίας δύο ή περισσότεροι έχουν αμοιβαίως υποχρέωση να επιδιώκουν με κοινές εισφορές κοινό σκοπό και ιδίως οικονομικό>>. Ο σκοπός αυτός μπορεί να διαφέρει σε κάθε εταιρεία και μπορεί να είναι οικονομικός, φιλανθρωπικός, πολιτικός, ιδεολογικός κ.λ.π. Όποιος και να είναι ο σκοπός μιας εταιρίας είναι απαραίτητο να βασίζεται στις μορφές που καθορίζει ο νόμος (νομικοί τύποι εταιριών) τηρώντας τις προϋποθέσεις που απαιτούνται (Α. Πουλάκου - Ευθυμιάτου, σελ.195).

Για την σωστή λειτουργία της εταιρείας χρειάζεται η δημιουργία σύμβασης στην οποία αναφέρονται οι όροι και τα δικαιώματα των μελών. Για να είναι ολοκληρωμένη η σύμβαση απαιτείται η σύνταξη καταστατικού το οποίο θα αναφέρει τους κανόνες με τους οποίους θα υφίσταται η εταιρεία. Τα άτομα που συμπεριλαμβάνονται στη εταιρεία δεν πρέπει να πλήττουν τους κανόνες της δημόσιας τάξης. Η εταιρεία αποτελεί σχέση ιδιωτικού δικαίου και συνίσταται με δικαιοπραξία.

1.2 Διάκριση των εταιρειών

Οι εταιρείες οι οποίες προβλέπονται από τον νόμο διακρίνονται σε εμπορικές και αστικές ανάλογα το αντικείμενο τους. Οι εμπορικές εταιρείες με βάση το προσωπικό στοιχείο που κυριαρχεί σε αυτές και το κεφάλαιο διακρίνονται στις παρακάτω κατηγορίες (Α. Πουλάκου- Ευθυμιάτου, σελ.197):

- a) Προσωπικές εταιρείες. Το προσωποπαγές στοιχείο κυριαρχεί ανεξάρτητα από το ύψος συμμετοχής κάθε εταίρου. Είναι συνήθως ολιγομελείς (συνήθως συγγενείς ή φίλοι). Εκτός από την εισφορά των εταίρων απαιτείται συνεχής και διαρκής συνεργασία γι' αυτό και τα μέλη της βασίζονται στην απόλυτη και αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ τους. Δεν απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο και δεν είναι υποχρεωτική η ύπαρξη συμβολαιογραφικού εγγράφου. Ο εταίρος μπορεί να απαιτήσει την λύση της εταιρείας αν το επιθυμεί όταν συντρέχει σπουδαίος λόγος. Η οργάνωση και η συγκρότηση της εταιρείας αφορά όλους τους εταίρους. Οι προσωπικές εταιρείες περιλαμβάνουν πιο απλές μεθόδους λογιστικής παρακολούθησης σε σχέση με τις κεφαλαιουχικές. Οι Προσωπικές εταιρείες είναι η ομόρρυθμη εταιρεία (ο.ε), η απλή ετερόρρυθμη (ε.ε) και η αφανής εταιρεία.

- b) Κεφαλαιουχικές εταιρείες. Βασικό στοιχείο είναι το κεφάλαιο το οποίο είναι συγκεντρωμένο από τις εισφορές των εταίρων και από τα κέρδη που διανέμουν. Η σχέση μεταξύ των εταίρων εκφράζεται ανάλογα με τα ποσοστά συμμετοχής τους. Οι εταίροι δεν έχουν προσωπική ευθύνη για την εταιρεία εκτός και αν εκλεχθούν. Σύμφωνα με τον νόμο στις κεφαλαιουχικές εταιρείες ορίζεται κατώτατο μετοχικό κεφάλαιο. Για την σύσταση απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο, άδεια και έγκριση από την Νομαρχία και το Εμπορικό Υπουργείο. Οι μέτοχοι δεν ευθύνονται με την ατομική τους περιουσία για τα χρέη της εταιρείας εφόσον έχουν καταβάλλει την εισφορά τους. Σε αυτήν την κατηγορία ανήκει η ανώνυμη εταιρεία (Α.Ε.) και η ναυτική εταιρεία.

- c) Μικτές εταιρείες. Αποτελούν ενδιάμεση μορφή προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών. Το προσωπικό στοιχείο συνυπάρχει με το κεφαλαιουχικό. Οι εταίροι ευθύνονται μέχρι της εισφοράς τους την οποία καταβάλλουν πριν την σύσταση. Τέτοιες εταιρείες είναι οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ) και η ετερόρρυθμη κατά μετοχές.

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

- **Ομόρρυθμη εταιρία Ο.Ε.**
- **Ετερόρρυθμη απλή εταιρία Ε.Ε.**
- **Αφανής εταιρία**

ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

- **Ανώνυμη εταιρία Α.Ε.**
- **Ναυτική εταιρία**

ΜΙΚΤΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

- **Εταιρία περιορισμένης ευθύνης ΕΠΕ**
- **Ετερόρρυθμη κατά μετοχές**

1.3 Επιλογή του κατάλληλου εταιρικού τύπου

Για την επιλογή του κατάλληλου εταιρικού τύπου χρειάζεται να δίνεται βάση στον σκοπό, τα μέσα που διαθέτουν τα φυσικά πρόσωπα και τις μεταξύ τους σχέσεις. Δεν είναι εφικτό μια εταιρεία να επιλέξει διαφορετικό νομικό εταιρικό τύπο από μια εμπορική εταιρεία όταν επιδιώκει εμπορικό σκοπό. Ακόμη η εταιρεία δεν μπορεί να διαφοροποιήσει τις βασικές ιδιότητες του τύπου που έχει επιλέξει. Γι' αυτόν τον λόγο πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στην επιλογή του κατάλληλου νομικού τύπου. Γενικά όμως οι ενδιαφερόμενοι είναι ελεύθεροι να αποφασίσουν ποιόν εταιρικό τύπο θα

επιλέξουν εκτός από συγκεκριμένες περιπτώσεις. Συγκεκριμένα για κάποιες εταιρείες χρειάζεται η καταβολή ελάχιστου κεφαλαίου όπως είναι η ανώνυμη εταιρεία (Α.Ε) και η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ).

Επιλογή ομόρρυθμης εταιρείας (Ο.Ε): την ομόρρυθμη εταιρεία την επιλέγουν συνήθως όταν πρόκειται για λίγους εταίρους με μικρές εισφορές (κεφάλαια). Οι ενδιαφερόμενοι επιθυμούν να έχουν άμεση σχέση με την εταιρεία, ως διαχειριστές ώστε να ελέγχουν καλύτερα τους υπόλοιπους. Γι' αυτό την επιλέγουν άτομα με συγγενικούς και φιλικούς δεσμούς. Επίσης πρόκειται για ένα εταιρικό τύπο ο οποίος απαιτεί την συμμετοχή εξ' ολοκλήρου της περιουσίας των εταίρων και υπάρχει μεγάλος κίνδυνος οι εταίροι να χάσουν την περιουσία τους. Για παράδειγμα, αν η εταιρεία αντιμετωπίσει προβλήματα και επιβαρυνθεί με πολλά χρέη, αυτά ακόμα και αν οφείλονται στον διαχειριστή θα περάσουν σε όλους τους εταίρους οι οποίοι χάνουν την ατομική τους περιουσία. Έτσι τα μέλη είναι άτομα που διαθέτουν μικρά κεφάλαια, τους διακατέχει εμπιστοσύνη και μπορούν να συνεργαστούν μεταξύ τους. Η εταιρεία διαθέτει διαχειριστές και δεν υφίσταται συνέλευση εταίρων αλλά ούτε δημιουργείται κάποιο διοικητικό συμβούλιο. Μπορεί να επέλθει λύση της εταιρείας από καταγγελία κάποιου εταίρου όταν συντρέχει σπουδαίος λόγος και δεν υπάρχει κάτι αντίθετο στο καταστατικό, γεγονός που απαιτεί μεγάλη προσοχή κατά την σύνταξη του (Ε.Λεβάντης, σελ. 22).

Επιλογή Ετερόρρυθμης Εταιρείας (Ε.Ε.): σε αυτόν τον εταιρικό τύπο ισχύει ότι και στην ομόρρυθμη εταιρεία, με την διαφορά ότι στην ετερόρρυθμη υπάρχουν ένας ή περισσότεροι εταίροι που ευθύνονται μόνο στο ύψος της εισφοράς και όχι εξ' ολοκλήρου. Αυτοί είναι οι λεγόμενοι ετερόρρυθμοι εταίροι και συνήθως δεν επιτρέπεται να ασχολούνται με την διαχείριση της εταιρείας. Οι ετερόρρυθμοι εταίροι δεν καταχωρούν το όνομα τους στην εταιρική επωνυμία και απαγορεύεται να συναλλάσσεται με τρίτους (Ι. Δημοπούλου- Δημάκη, σελ. 343).

Επιλογή Αφανούς Εταιρείας: αποτελεί προσωπική εταιρεία αλλά παρουσιάζει διαφορές από τις ομόρρυθμες και τις ετερόρρυθμες. Πρόκειται για μία εταιρική συμφωνία κρυφή προς τους τρίτους. Υπάρχει κάποιος εταίρος ο λεγόμενος εμφανής εταίρος ο οποίος αναλαμβάνει τις συναλλαγές και χρησιμοποιεί το όνομα του. Υπάρχει κίνδυνος ο εμφανής να μην καταβάλει τα κέρδη στους αφανείς εταίρους και αυτός μπορεί να τους οδηγήσει σε δικαστήριο. Αν δεν αναφέρεται στην εταιρική συμφωνία, ο αφανής εταίρος δεν μπορεί να αποδείξει την ύπαρξη του στη εταιρεία. Γι' αυτό και

χρειάζεται στη σύμβαση όρος που να διασφαλίζει την θέση του αφανούς εταίρου στην εταιρεία (Α. Πουλάκου- Ευθυμιάτου, σελ.216).

Επιλογή Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε.): αφορά μεγάλες επιχειρήσεις με πολλούς εταίρους- μετόχους και εισφέρονται μεγάλα κεφάλαια (ελάχιστο κεφάλαιο 60.000 ευρώ). Η διάρκεια της ανώνυμης εταιρείας είναι μεγάλη. Ο μέτοχος δεν έχει καμιά ευθύνη παρά μόνο να εξοφλήσει τις μετοχές του(μερίδια των εταίρων τα οποία είναι σε μορφή αξιόγραφων). Όταν αυτός επιθυμεί και εφόσον βρεθεί αγοραστής για το μερίδιο του μπορεί να αποχωρήσει. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία και όποια θέματα προκύπτουν αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο. Δεν είναι κατάλληλος εταιρικός τύπος για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις γιατί υπάρχουν πολλά έξοδα και πολλές υποχρεώσεις(άδεια από την αρμόδια Νομαρχία και θεώρηση του καταστατικού, έξοδα για λογιστή, δικηγόρο κ.α.). Με την ανώνυμη εταιρεία μοιάζει η ναυτική εταιρεία η οποία έχει τις ίδιες ρυθμίσεις (Ε. Λεβάντης, σελ. 27).

Επιλογή Ετερόρρυθμης Κατά Μετοχές Εταιρείας: αυτή η εταιρεία είναι σχετικά άγνωστη στους Έλληνες εταίρους. Είναι εταιρεία που περιλαμβάνει μετοχικούς τίτλους ελεύθερης μεταβίβασης και εμφανίζεται σπάνια.

Επιλογή Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ): στην ΕΠΕ οι εταίροι έχουν περιορισμένη ευθύνη μέχρι το ύψος της εισφοράς τους εκτός και απαιτούνται ‘‘ πρόσθετες εγγυήσεις’’ που πηγάζουν από την περιουσία των εταίρων σύμφωνα πάντα με το καταστατικό. Στις ΕΠΕ απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο 4.500 ευρώ, από 18.000 που ίσχυε πριν (Ν.3661/2008), για την ίδρυση της το οποίο καταβάλλεται ολόκληρο πριν την σύνταξη της σύμβασης. Το μισό μέρος του κεφαλαίου καταβάλλεται σε μετρητά. Η ΕΠΕ χρησιμοποιεί διατάξεις και από τις προσωπικές και από τις κεφαλαιουχικές εταιρείες ανάλογα πότε χρειάζεται (www.gge.gov.gr).

2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2.1 Έννοια ομόρρυθμης εταιρείας

Η ομόρρυθμη εταιρεία αποτελεί σύμβαση προσωπικής εταιρείας μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων φυσικών ή νομικών με κοινό σκοπό τις διενέργειες εμπορικών πράξεων και επαγγελματικών δραστηριοτήτων με εταιρική επωνυμία. Στον εμπορικό νόμο (άρθρο 20) διατυπώνεται ο εξής ορισμός της ομόρρυθμης εταιρείας: << ομόρρυθμος είναι συσταinoμένη μεταξύ δύο ή και πολλών, σκοπού έχοντων να συμπορεύονται υπό επωνυμίαν εταιρικήν >> (Λαγού - Θ. Στίγκας, σελ. 358).

Η εταιρεία έχει δική της νομική προσωπικότητα. Τα πρόσωπα έχουν αλληλέγγυα και απεριόριστη ευθύνη απέναντι στους τρίτους σχετικά με τα χρέη της εταιρείας. Τα φυσικά πρόσωπα χρειάζεται να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18) έτος της ηλικίας τους εκτός και αν υπάρχει δικαστική απόφαση η οποία επιτρέπει να συμμετέχει κάποιος ανήλικος στην διαδικασία ίδρυσης.

2.2 Χαρακτηριστικά ομόρρυθμης εταιρείας

Τα βασικά γνωρίσματα που χαρακτηρίζουν την ομόρρυθμη εταιρεία είναι τα εξής (Ε. Λεβάντης, σελ. 10):

- ✓ Οι εταίροι έχουν αλληλέγγυα ευθύνη στα χρέη και τις υποχρεώσεις της εταιρείας με όλη την περιουσία τους. Όταν αδυνατούν να εξοφλήσουν τα χρέη προς τους πιστωτές, επέρχεται προσωπική τους κράτηση.
- ✓ Δεν απαιτείται η ύπαρξη ενός συμβολαιογραφικού εγγράφου για να καταρτιστεί η ομόρρυθμη εταιρεία παρά μόνο ένα ιδιωτικό συμφωνητικό.
- ✓ Η επωνυμία της εταιρείας σχηματίζεται από τα ονόματα των εταίρων όπως αυτοί επιθυμούν (ένας ή περισσότεροι).
- ✓ Οι δανειστές μπορούν να απαιτήσουν την εξόφληση των χρεών από οποιοδήποτε εταίρο. Ακόμα και οι νέοι εταίροι που εισέρχονται στην ομόρρυθμη εταιρεία ευθύνονται για όλα τα χρέη που ήδη υπάρχουν ή που θα εμφανιστούν στη συνέχεια.
- ✓ Όταν λύνεται η εταιρεία, η ευθύνη των εταίρων δεν σταματάει σχετικά με τις υποχρεώσεις της εταιρείας. Διορίζεται ένας τουλάχιστον εταίρος για διαχειριστής.
- ✓ Όταν κηρύξει πτώχευση η εταιρεία πτωχεύουν και όλοι οι εταίροι μαζί της.

2.3 Προσωπικότητα της ομόρρυθμης εταιρείας.

Η ομόρρυθμη εταιρεία έχει δική της νομική προσωπικότητα δηλαδή είναι νομικό πρόσωπο. Η εταιρεία αποκτά την νομική της προσωπικότητα μόλις δημοσιευθεί το κατάλληλο καταστατικό στα ειδικά βιβλία του αρμόδιου πρωτοδικείου. Συγκεκριμένα κατά το άρθρο 784 ΑΚ, η εταιρεία, αν επιδιώκει οικονομικό σκοπό, αποκτά νομική προσωπικότητα, εφόσον τηρηθούν οι όροι δημοσιότητας που ο νόμος τάσσει, για το σκοπό αυτό, στις ομόρρυθμες εταιρίες (Ι. Καρακώστας, Μ. Βαρελά, σελ. 192)

Η νομική προσωπικότητα της εταιρείας δεν αλλάζει με την όποια τροποποίηση του καταστατικού όπως αλλαγή εταιρίας, είσοδος ή αποχώρηση εταίρων, προσωρινή παύση της εταιρίας αλλά συνεχίζεται. Επίσης εξακολουθεί να υπάρχει κατά την διάρκεια της εκκαθάρισης για την διευκόλυνση των αναγκών της.

Πριν δημοσιευθεί το καταστατικό στο αρμόδιο πρωτοδικείο ή ανακοινωθεί στο Γ.Ε.ΜΗ, η εταιρεία δεν μπορεί να ασκεί δικαιώματα και υποχρεώσεις ή να είναι

συμβαλλόμενος. Στην περίπτωση που κάποιος εταίρος δημιουργήσει επαγγελματικές σχέσεις με τρίτους πριν την δημοσίευση του καταστατικού τότε ο εταίρος γίνεται ο ίδιος φορέας των δικαιωμάτων.

Η νομική προσωπικότητα της ομόρρυθμης εταιρείας παύει να ισχύει όταν θα ολοκληρωθεί η διαδικασία της εκκαθάρισης και θα πραγματοποιηθεί διανομή των μεριδίων στους εταίρους. Σαν νομικό πρόσωπο η εταιρεία έχει επωνυμία, έδρα, ιθαγένεια και όργανα που τη απαρτίζουν (φυσικά πρόσωπα) (Ι. Δημοπούλου – Δημάκη, σελ.344).

2.4 Ευθύνη των εταίρων

Η ομόρρυθμη εταιρεία χαρακτηρίζεται για την προσωπική συμβολή και αποτελεσματικότητα των εταίρων. Οι ενδιαφερόμενοι τρίτοι βασίζονται στην καλή εικόνα της εταιρείας και την φερεγγυότητα της με αποτέλεσμα να απαιτείται μεγάλη ευθύνη από τους εταίρους. Πιο συγκεκριμένα οι ομόρρυθμοι εταίροι έχουν «άμεση», «απεριόριστη», και «εις ολόκληρον» ευθύνη προς τους τρίτους. Σύμφωνα με τον εμπορικό νόμο (άρθρο 22) *«οι ομόρρυθμοι συνεταίροι, οι αναφερόμενοι εις το καταστατικόν της εταιρίας έγγραφον, υπόκεινται αλληλεγγύως εις όλας τας υποχρεώσεις της εταιρίας, αν και υπογεγραμμένας παρ' ενός μόνου των συνεταίρων, υπό την εταιρικήν όμως επωνυμία»* (Λαγού - Θ. Στίγκας, σελ. 358).

Άμεση ευθύνη σημαίνει ότι οι ομόρρυθμοι εταίροι δεν είναι υποχρεωμένοι να συνεισφέρουν επιπλέον (δεν χρειάζονται συμπληρωματικές εισφορές) αλλά μπορούν να ικανοποιήσουν τους ενδιαφερόμενους με δική τους ευθύνη.

Απεριόριστη ευθύνη σημαίνει ότι καθένας εταίρος στην ομόρρυθμη εταιρεία ευθύνεται με όλη την περιουσία του προς τους τρίτους και δεν υπάρχει κάποιος ποσοτικός περιορισμός.

Αλληλεγγύως (εις ολόκληρον) σημαίνει ότι κάθε ομόρρυθμος εταίρος πρέπει να ικανοποιήσει << ολόκληρη την απαίτηση>> των τρίτων δανειστών της εταιρείας δηλαδή ευθύνονται για όλα τα χρέη της εταιρείας. αυτό δείχνει ότι οι δανειστές της ομόρρυθμης εταιρείας στρέφονται όπου αυτοί επιθυμούν (στην εταιρεία ή σε έναν μόνο εταίρο) (Κ. Αλεξόπουλος, σελ. 161).

Το μέγεθος της ευθύνης παίζει σημαντικό ρόλο για την ομόρρυθμη εταιρεία γιατί συμβάλει σε ένα έμπιστο και ασφαλές περιβάλλον είτε αφορά τις εξωτερικές σχέσεις με τους πελάτες είτε τις εταιρικές σχέσεις μεταξύ των μελών. Για τον λόγο αυτό χρειάζεται να έχει οριστεί η διαχείριση της ομόρρυθμης εταιρείας ώστε είναι πιο

ξεκάθαρο ποιος ευθύνεται και ποιος όχι. Η διαχείριση αν δεν έχει αποφασιστεί κάτι διαφορετικό, αποτελείται από τους εταίρους οι οποίοι πρέπει να βασίζονται στην αρχή της ισότητας ώστε να αποφασίζουν ομόφωνα. Αντίθετα μπορούν να έχουν ορίσει τους κατάλληλους διαχειριστές οι οποίοι μπορεί να είναι ακόμα και τρίτα πρόσωπα. Στην περίπτωση αυτή υπάρχουν <<ειδικές έννομες διατάξεις >> που υποχρεούνται να ακολουθούν.

Ακόμα, πρέπει να αναφερθεί ότι η ευθύνη των εταίρων δεν παύει να ισχύει στην περίπτωση λύσεως της εταιρείας ή μετατροπής της σε ανώνυμη και οι ομόρρυθμοι εταίροι συνεχίζουν να ευθύνονται <<απεριόριστα και εις ολόκληρον>> για τις υπάρχουσες υποχρεώσεις. Επίσης και στην περίπτωση της εισαγωγής ενός εταίρου στην εταιρεία ανεξάρτητα από τα χρέη και τις υποχρεώσεις που υπήρχαν προγενέστερα ο εταίρος ευθύνεται το ίδιο με τους υπόλοιπους εκτός και αν ορίζεται αντίθετα (Κ. Αλεξόπουλος, σελ.161).

2.5 Εμπορική ιδιότητα εταιρείας και εταίρων

Η ομόρρυθμη εταιρεία αναπτύσσει εμπορικές πράξεις άρα έχει την εμπορική ιδιότητα κατά το ουσιαστικό κριτήριο. Αυτό σημαίνει ότι οι ομόρρυθμοι εταίροι είναι έμποροι από την στιγμή που συμμετέχουν σε αυτήν. Σύμφωνα με το Δίκαιο που ορίζει ότι “Αγορά προϊόντων γης ή τέχνης επί σκοπώ μεταπωλήσεως επεξεργασμένων ή μη”, κάθε οικονομική δραστηριότητα που ασκείται από την εταιρεία είναι εμπορική επομένως και οι εταίροι διαθέτουν εμπορική ιδιότητα. Οι εταίροι αποκτούν την εμπορική ιδιότητα με αποτέλεσμα να ευθύνονται με προσωπική κράτηση για τις υποχρεώσεις της εταιρείας. Σε περίπτωση πτώχευσης πτωχεύουν και οι ομόρρυθμοι εταίροι (Ν. Κ. Ρόκας, σελ 16).

2.6 Δικαιώματα και υποχρεώσεις εταίρων

Οι εταίροι με την συμμετοχή τους στην ομόρρυθμη εταιρεία και την άσκηση της εμπορικής ιδιότητας ασκούν ορισμένα δικαιώματα διαμορφωμένα με τις διατάξεις του Εμπορικού Νόμου και του Αστικού Κώδικα και έχουν κάποιες συγκεκριμένες υποχρεώσεις για την σωστή και νόμιμη λειτουργία της εταιρείας (Κ. Καρδακάρης, σελ. 40, Ι. Καράκωστας - Μ. Βαρελά, σελ. 24, 49, 69,88-94).

2.6.1 Δικαιώματα εταίρων

Τα πιο βασικά δικαιώματα για τους ομόρρυθμους εταίρους είναι τα εξής:

- Δικαίωμα του εταίρου για εκπροσώπηση και διαχείριση της εταιρείας με την χρήση της υπογραφής του και της περιουσίας του. Όπως ορίζει ο Εμπορικός Νόμος όλοι έχουν δικαίωμα στην διαχείριση της εταιρείας εφόσον δεν ορίζει κάτι διαφορετικό το καταστατικό. Υπάρχει ακόμα και το δικαίωμα παραίτησης από την διαχείριση κάθε φορά που κάποιος εταίρος επιθυμεί αρκεί να υπάρχει σπουδαίος λόγος. Αν ο λόγος παραίτησης είναι άκαιρος τότε ο εταίρος ευθύνεται για τις ζημιές που επήλθαν στην εταιρεία με αυτή τη κίνηση (άρθρο 753 ΑΚ).
- Δικαίωμα ψήφου στη λήψη αποφάσεων με το οποίο οι εταίροι αποφασίζουν κατά αριθμητική πλειοψηφία και όχι κατά κεφαλαιουχική. Αυτό σημαίνει ότι και οι εταίροι με ελάχιστη συμμετοχή στο κεφάλαιο διατυπώνουν την γνώμη τους, η οποία λαμβάνεται σοβαρά υπόψη από τους υπόλοιπους εταίρους.
- Οι ομόρρυθμοι εταίροι έχουν το δικαίωμα να ελέγχουν τις εταιρικές υποθέσεις ‘‘αυτοπρόσωπα’’ (άρθρο 755 ΑΚ). Όλοι μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία και τα βιβλία της εταιρείας σχετικά με την πορεία της . Ακόμα και οι μη διαχειριστές πρέπει να ενημερώνονται για τις κινήσεις της ομόρρυθμης εταιρείας διαφορετικά μπορεί να ασκηθεί διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων.
- Το δικαίωμα της καταγγελίας. Μπορεί να καταγγελθεί οποιαδήποτε σύμβαση της εταιρείας. Αν η καταγγελία είναι άκαιρη, ο εταίρος καταφεύγει σε αποζημίωση των άλλων εταίρων.
- Δικαίωμα συμμετοχής στα μερίδια του εταιρικού κεφαλαίου (κέρδη). Οι εταίροι έχουν δικαίωμα συμμετοχής και στα κέρδη κατά την εκκαθάριση ανάλογα με τι ορίζει το καταστατικό ή τα ποσοστά συμμετοχής τους. Όταν αναφέρεται σχετικός όρος στο καταστατικό οι εταίροι μπορούν να κάνουν απολήψεις στα έναντι των κερδών της χρήσης.

2.6.2 Υποχρεώσεις των εταίρων

Οι υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούν οι ομόρρυθμοι εταίροι είναι οι εξής:

- Η εισφορά είναι υποχρεωτική από όλους τους εταίρους και εφόσον δεν έχει οριστεί κάτι διαφορετικό είναι σε ισάξια μέρη. Σύμφωνα με τα άρθρα 741 και

742 του ΑΚ η εισφορά των εταίρων στην ομόρρυθμη εταιρεία μπορεί να είναι και προσωπική εργασία.

- Πρέπει όλα τα μέλη να ασχολούνται με τις εργασίες της εταιρείας και να αποφεύγουν οτιδήποτε επηρεάζει αρνητικά το στόχο τους.
- Συνήθως οι εταίροι έχουν υποχρέωση να αναλαμβάνουν τα χρέη και τις ζημιές ισάξια ασχέτως το ποσό της εισφοράς τους. Η υποχρέωση για τα χρέη χαρακτηρίζεται ως απεριόριστη. Αυτό δεν ισχύει σε περίπτωση που έχει συμφωνηθεί κάτι άλλο. Δεν μπορεί ένας εταίρος να αποφύγει τις ζημιές παρά μόνο αν έχει προσφέρει <<προσωπική εργασία>> και όχι κάποια άλλη εισφορά.
- Οι εταίροι έχουν την <<υποχρέωση πίστεως>> όπως αναφέρεται στο άρθρο 747 του ΑΚ, το οποίο ορίζει ότι τα μέλη της εταιρείας πρέπει να προστατεύουν και να διαφυλάττουν τα εταιρικά συμφέροντά. Ο εταίρος δεν ενεργεί για δικό του λογαριασμό και αποφεύγει ενέργειες που πιθανόν να βλάπτουν την εταιρεία.
- Υποχρέωση ευθύνης επιμέλειας. Όλοι έχουν ευθύνη για την επιμέλεια της εταιρείας, εκτός από τους διαχειριστές που έχουν μεγαλύτερη ευθύνη.
- Οποιοσδήποτε εταίρος έχει το δικαίωμα να γίνει διαχειριστής και να εκπροσωπεί την εταιρεία. Αν δεν έχει οριστεί κάποιος μεταξύ τους τότε διαθέτουν όλοι οι εταίροι το δικαίωμα της διαχείρισης.

3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

3.1 Γενικά για την σύσταση Ο.Ε.

Για να συσταθεί μια ομόρρυθμη εταιρεία απαιτείται συναίνεση δύο τουλάχιστον προσώπων (φυσικών ή νομικών). Απαραίτητη για την σύσταση είναι η σύνταξη του καταστατικού. Το καταστατικό αποτελεί εταιρική έγγραφη συμφωνία ανάμεσα σε όλους τους εταίρους (όλοι υπογράφουν σε αυτό) και επιβεβαιώνει την ύπαρξη της εταιρείας.

Το καταστατικό αποτελεί συνήθως ιδιωτικό έγγραφο εκτός από ελάχιστες περιπτώσεις όπου χρειάζεται συμβολαιογράφος και αποτελεί δημόσιο έγγραφο. Συμβολαιογράφος απαιτείται σε περίπτωση που εμπλέκεται στη σύσταση κάποιο ακίνητο (Ε. Λεβάντης, σελ.40).

Το καταστατικό πρέπει να δημοσιευθεί στο αρμόδιο για την εταιρεία Πρωτοδικείο και σχετική περίληψη του καταστατικού καταρτίζεται στα βιβλία της ‘Γραμματείας του Πρωτοδικείου’. Η περίληψη του καταστατικού παραμένει τοιχοκολλημένη για τρεις μήνες στο Πρωτοδικείο ώστε να γίνει σωστά η δημοσίευση και να γίνει η έναρξη της εταιρείας γνωστή (Α. Πουλάκου- Ευθυμιάτου, σελ. 213).

Από το 2011 με τον νέο σύστημα του Ν.3853/2010 έχει αλλάξει ο τρόπος σύστασης. Με σκοπό την διευκόλυνση της σύστασης των εταιριών, δημιουργήθηκε η Υπηρεσία Μιας Στάσης η οποία μαζί με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο αναλαμβάνει όλη την σχετική διαδικασία. Ως επί το πλείστον, χρησιμοποιείται ο νέος τρόπος αλλά υπάρχουν εξαιρέσεις που απαιτούν την παλιά νομοθεσία σύστασης γι’ αυτό το λόγο θα αναφερθούμε και στους δύο τρόπους παρακάτω.

3.2 Διαδικασία σύστασης

Σύμφωνα με την προϊσχύουσα διαδικασία σύστασης των προσωπικών εταιρειών οι εταίροι ακολουθούσαν τα παρακάτω βήματα (Ε. Λεβάντης, σελ.40):

Προέγκριση επωνυμίας: Για να αρχίσει σωστά η διαδικασία σύστασης, είναι απαραίτητο να γίνει έλεγχος για το δικαίωμα χρήσεως της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου με σκοπό να αποφευχθούν τυχόν συγχήσεις με το κοινό. Σύμφωνα με τον Ν.2081/1992 και τον Ν.1089/1980, η Γραμματεία του Πρωτοδικείου δεν επιτρέπεται να ελέγχει και να θεωρεί συμφωνίες σχετικές με την εταιρεία (σύστασης, τροποποίησης, λύσης) εφόσον αυτές δεν έχουν ελέγξει την επωνυμία και τον διακριτικό τίτλο από το αρμόδιο Επιμελητήριο.

Σύνταξη καταστατικού: Αρχικά συντάσσεται το καταστατικό από λογιστή ή δικηγόρο, υπογεγραμμένο από όλα τα μέλη. Απαιτούνται 4 αντίγραφα του καταστατικού συν τόσα αντίγραφα όσοι είναι οι εταίροι. Το καταστατικό πρέπει να αναφέρει βασικά στοιχεία όπως επωνυμία, έδρα, σκοπό, κεφάλαιο, χρονική διάρκεια, στοιχεία των εταίρων, διανομή των κερδών κ.α. (βλ. κεφάλαιο 4).

Προσκόμιση σε ΔΟΥ έδρας: Μετά την σύνταξή του καταστατικού, δύο επικυρωμένα αντίγραφα θεωρούνται από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ) όπου καταβάλλεται ο φόρος συγκεντρώσεως κεφαλαίου (ΦΣΚ),(Ν.1976/86, άρθρα 17-31). Αφού πληρωθεί ο φόρος στο Δημόσιο Ταμείο, γίνεται σχετική σημείωση “καταβολής του φόρου”, στο ένα από τα δύο αντίγραφα του καταστατικού, και παραδίδεται στον ενδιαφερόμενο (μαζί με το γραμμάτιο καταβολής ΦΣΚ), ενώ το δεύτερο αντίγραφο παραμένει στην ΔΟΥ.

Ταμείο Σύνταξης Νομικών: Το θεωρημένο αντίγραφο του ενδιαφερόμενου, προσκομίζεται στο Ταμείο Σύνταξης Νομικών όπου καταβάλλονται οι απαιτούμενες δαπάνες (βλ. έξοδα σύστασης). Όταν η εταιρεία συστήνεται στην Αθήνα το καταστατικό προσκομίζεται και στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων.

Πρωτοδικείο έδρας: Το καταστατικό αφού έχει θεωρηθεί και υπογραφεί μαζί με τις αποδείξεις πληρωμής των απαιτούμενων φόρων προσκομίζεται στην Γραμματεία του αρμόδιου Πρωτοδικείου μέσα σε 15 ημέρες από την υπογραφή, όπου συντάσσεται συνολική έκθεση. Στο Πρωτοδικείο παραδίδεται επίσης και αίτηση που υπογράφεται από τους εταίρους, η οποία επιβεβαιώνει το “δικαίωμα χρήσεως “της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου. Συγκεκριμένα, το άρθρο 42 του Εμπορικού Νόμου ορίζει ότι ‘ ‘ Η

περίληψις των καταστατικών εγγράφων των ομόρρυθμων εταιριών πρέπει να παραδίδεται, εντός δεκαπέντε ημερών από της χρονολογίας του εγγράφου εις το γραφείον του εμποροδικείου του νομού, όπου ευρίσκεται το εμπορικόν της εταιρίας κατάστημα, δια να αντιγραφή εις το βιβλίον και, τοιχοκολληθέν, να μείνη τρεις ολόκληρους μήνας εκτεθειμένον εις το ακροατήριον”. Το Πρωτοδικείο της έδρας εκδίδει την άδεια συστάσεως της εταιρίας και γίνεται εγγραφή στο μητρώο των ομόρρυθμων εταιριών.

Χορήγηση Α.Φ.Μ.: Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία, η αρμόδια ΔΥΟ, χορηγεί το Α.Φ.Μ. της εταιρείας (Αριθμός Φορολογικού Μητρώου). Μετά από αυτό πραγματοποιείται έναρξη εργασιών της εταιρίας.

Αν δεν τηρηθεί σωστά η διαδικασία της σύστασης και δεν γίνει η δημοσίευση όπως απαιτείται, τότε η εταιρεία χαρακτηρίζεται ως άκυρη. Μια εταιρεία όμως ακυρώνεται μόνο αν αναφερθεί από τους τρίτους. Όπως ορίζεται στο άρθρο 42 *“ Η αθέτησις των διατυπώσεων τούτων επιφέρει ακύρωσιν ως προς τους συνεταίρους, ούτοι όμως δεν δύναται να προτείνωσι την έλλειψιν καμμιάς αυτών κατά τρίτου τινός”*.

Με τον Ν.3853/2010 ο οποίος εφαρμόστηκε από τις αρχές του 2011, ορίζεται το νέο σύστημα διαδικασιών σύστασης των προσωπικών εταιριών που αποσκοπεί στην απλοποίηση και διευκόλυνση των βημάτων. Δημιουργήθηκε η Υπηρεσία Μιας Στάσης η οποία περιλαμβάνει τις υπηρεσίες Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ) που λειτουργούν στα Επιμελητήρια και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πελατών (ΚΕΠ). Τα βήματα που ακολουθούν οι εταίροι για την ολοκλήρωση της σύστασης είναι τα εξής (<http://gge.gov.gr>) :

-Υποβολή εγγράφων για έναρξη διαδικασίας σύστασης. Υποβάλλεται από τους ιδρυτές έγγραφη εντολή στην Υ.Μ.Σ για να προβεί στις ενέργειες που απαιτούνται για την σύσταση της εταιρείας.

-Προέλεγχος και προέγκριση χρήσης. Η Υπηρεσία Μιας Στάσης προβαίνει σε αρχικό έλεγχο και έγκριση της επωνυμίας και του διακριτικού τίτλου. Αν από το Γ.Ε.ΜΗ προκύπτει προηγούμενη ίδια επωνυμία ή διακριτικός τίτλος, η επωνυμία δεσμεύεται και ενημερώνεται ο αιτών για την κατάσταση και την αλλαγή της επωνυμίας ή του διακριτικού τίτλου εντός προθεσμίας. Γίνεται ξανά έλεγχος και εφόσον δεν υπάρχει πρόσκρουση της νέας επωνυμίας (ή του διακριτικού τίτλου) καταχωρείται στα στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου. Εδώ πρέπει να αναφερθεί ότι το πληροφοριακό σύστημα της Υ.Μ.Σ συνδέεται με την βάση δεδομένων του Γ.Ε.ΜΗ με σκοπό την εύκολη ανταλλαγή δεδομένων.

-Χορήγηση ασφαλιστικής ενημερότητας από τον ΟΑΕΕ. Αποστέλλεται ηλεκτρονικά (ή εγγράφως όταν δεν είναι εφικτό) από την Υ.Μ.Σ. σχετικό αίτημα στον ΟΑΕΕ για την χορήγηση απαιτούμενης ασφαλιστικής ενημερότητας και ως την επόμενη ημέρα αναμένεται απάντηση. Αν οι εγγεγραμμένοι δεν είναι ασφαλιστικά ενημερωμένοι τότε είναι υποχρεωμένοι να τακτοποιήσουν τις εκκρεμότητες και να προσκομίσουν τα αναγκαία έγγραφα το αργότερο ως δέκα ημέρες από την ημέρα της ειδοποίησης. Στην περίπτωση αυτή οι υπόχρεοι καταβάλλουν το ποσό της εγγραφής. Μετά την αίτηση εγγραφής εκδίδεται το ΑΜΚΑ προς το αρμόδιο Περιφερειακό τμήμα.

-Χορήγηση ασφαλιστικής ενημερότητας από το ΙΚΑ. Η Υπηρεσία Μιας Στάσης αποστέλλει αίτηση στο ΙΚΑ για να χορηγηθεί η ασφαλιστική ενημερότητα, η απάντηση της οποίας αποστέλλεται αμέσως. Αν οι απάντηση είναι αρνητική οι ιδρυτές έχουν το αργότερο δέκα ημέρες να ολοκληρώσουν τις εκκρεμότητες.

-Χορήγηση φορολογικής ενημερότητας. Μετά την ασφαλιστική ενημερότητα αποστέλλεται αίτηση φορολογικής ενημερότητας. Η αποστολή της απάντησης ολοκληρώνεται αυθημερόν και σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ο υπόχρεος εταίρος ειδοποιείται από την Υπηρεσία Μιας Στάσης για τις απαραίτητες ενέργειες.

-Χορήγηση ΑΦΜ των εταίρων. Η Υ.Μ.Σ συμπληρώνει τα απαραίτητα στοιχεία και αποστέλλεται ηλεκτρονικά ή τηλεομοιοτυπικά (fax) αίτηση για την χορήγηση του ΑΦΜ στους εταίρους. Αυτό το βήμα ισχύει εφόσον τα μέλη δεν διαθέτουν Αριθμό Φορολογικού Μητρώου.

-Καταχώρηση της εταιρείας στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Η Υ.Μ.Σ καταχωρεί την επωνυμία και τον διακριτικό τίτλο της εταιρείας στη βάση δεδομένων του Γ.Ε.ΜΗ το οποίο ορίζει αριθμό Γ.Ε.ΜΗ και κωδικό αριθμού καταχώρησης.

-Αποστολή αναγγελίας εγγραφής προς ΟΑΕΕ. Συμπληρώνεται έντυπο αναγγελίας εγγραφής ή επανεγγραφής των εταίρων και αποστέλλεται στο αρμόδιο τμήμα του ΟΑΕΕ.

-Χορήγηση ΑΦΜ της εταιρείας –εγγραφή σε επιμελητήριο. Διαβιβάζονται ηλεκτρονικά τα στοιχεία που απαιτούνται και αποδίδεται ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου της εταιρείας. η εταιρεία στην συνέχεια καταχωρεί την εγγραφή της στο μητρώο του αρμόδιου Επιμελητηρίου και λαμβάνει την αντίστοιχη βεβαίωση.

-Καταχώρηση ΑΦΜ στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Καταχωρείται το ΑΦΜ της συσταθείσας εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ και ανακοινώνεται η απόφαση στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. Στη συνέχεια χορηγείται βεβαίωση σύστασης και διαβιβάζονται τα απαραίτητα έγγραφα εντός 15 ημερών στο Πρωτοδικείο της έδρας. Η παρέλευση των

προθεσμιών οδηγεί στη αυτόματη διακοπή της διαδικασίας σύστασης. Για την έναρξη απαιτούνται νέες αιτήσεις και δικαιολογητικά.

Κατά την σύσταση των εταιρειών που προέρχονται από μετασχηματισμό ή των αλλοδαπών εταιρειών με μορφή υποκαταστημάτων και διάθεση γραφείων στην Ελλάδα ή καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, δεν ακολουθείται η νέα διαδικασία σύστασης και δεν πραγματοποιείται η ένταξη τους στην Υπηρεσία Μιας Στάσης αλλά ισχύει η αρχική νομοθεσία.

3.3 Έξοδα σύστασης

Οι εταίροι αναλαμβάνουν κάποια απαιτούμενα έξοδα απαραίτητα για την σύσταση της εταιρείας και την σωστή δημοσίευση του καταστατικού. Υπάρχουν πολλοί τρόποι πληρωμής όπως μετρητοίς, μέσω τραπεζικής επιταγής ή με την προσκόμιση απόδειξης σε κάποια τράπεζα. Η Υ.Μ.Σ. εισπράττει το ποσό ή παραλαμβάνει την απόδειξη πληρωμής και αφού επιλεγθεί ο τρόπος πληρωμής, συμπληρώνονται τα σχετικά πεδία και γίνεται επιβεβαίωση της εισπραξής. Αν το ποσό εισπράττεται σε μετρητά γίνεται κατάθεση του στο κεντρικό λογαριασμό του Γενικού Εμπορικού Μητρώου από τον προϊστάμενο του Επιμελητηρίου. Οι δαπάνες που πρέπει να καταβάλουν τα μέλη είναι οι εξής (Ε. Λεβάντης, σελ. 45, www.blogica.gr) :

- i. Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου. Με την δημοσίευση του καταστατικού καταβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ φόρος 1% επί του κεφαλαίου της εταιρείας(Ν.α676/1986, άρθρα 17-31). Συμπληρώνεται ειδικό έντυπο όπου αντίγραφο κρατιέται από την εταιρεία ως απόδειξη πληρωμής. Η πληρωμή ανέρχεται σε 15 ημέρες από την υπογραφή του καταστατικού.
- ii. Εισφορές υπέρ του Ταμείου Σύνταξης Νομικών και Ταμείου Πρόνοιας Δικηγόρων. Καταβάλλεται φόρος 0,50% για το πρώτο και 1% επί του κεφαλαίου για το δεύτερο. Απόδειξη πληρωμής αποτελεί η επικόλληση του κατάλληλου ενσήμου στο καταστατικό ή η έκδοση τριπλότυπου και διπλότυπου αντίστοιχα όσον αφορά την παλιά μέθοδο σύστασης. Με το νέο σύστημα διαδικασιών απόδειξη θεωρείται η επιβεβαίωση πληρωμής στην Υ.Μ.Σ.. Η καταβολή φόρου στο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων ισχύει μόνο για την ίδρυση ομόρρυθμης εταιρείας στις υπηρεσίες της Αθήνας (Ε.Λεβάντης, σελ 45).

- iii. Τέλος καταχώρησης στο Γ.Ε.ΜΗ. Ανέρχεται στα 10 ευρώ.
- iv. Κόστος εγγραφής στον ΟΑΕΕ. Καταβάλλεται εφόσον απαιτείται και δεν υπάρχει ήδη ασφαλιστική ενημερότητα.
- v. Κόστος εγγραφής στο επιμελητήριο. Καταβολή πρώτης ετήσιας συνδρομής.
- vi. Γραμμάτιο κόστους σύστασης. Ανέρχεται στα 50 ευρώ και καταβάλλεται ανταποδοτικά στην Υ.Μ.Σ.. Σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί η σύσταση το ποσό αυτό δεν επιστρέφεται.
- vii. Φόρος μεταβίβασης ακινήτων (εφόσον συνεισφέρεται)
- viii. Συμβολαιογραφικά έξοδα (εφόσον συνεισφέρονται)

3.4 Δικαιολογητικά για την σύσταση

Για να πραγματοποιηθεί η σύσταση της ομόρρυθμης εταιρείας απαιτούνται ορισμένα δικαιολογητικά έγγραφα τα οποία θα συγκεντρώσει ο διαχειριστής της εταιρείας και τα υποβάλλει στην Υ.Μ.Σ. αφού πρώτα τα υπογράψει. Σύμφωνα με το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ηλείας τα απαιτούμενα δικαιολογητικά αναφέρονται παρακάτω ανάλογα την κάθε περίπτωση των ατόμων.

Για τα φυσικά πρόσωπα της εταιρείας απαιτείται:

- ✚ Αστυνομικές ταυτότητες των εταίρων. Αν πρόκειται για υπηκόους κράτους της Ε.Ε χρειάζεται ταυτότητα ή διαβατήριο και αν αφορά μέλη κράτους εκτός Ε.Ε απαιτούνται διαβατήριο και άδεια διαμονής.
- ✚ Σε περίπτωση που υπάρχουν εταίροι υπήκοοι κράτους εκτός της Ε.Ε τότε χρειάζεται ειδική άδεια άσκησης για ανεξάρτητη δραστηριότητα.
- ✚ Έντυπο δήλωσης απόδοσης ΑΦΜ και μεταβολής ατομικών στοιχείων (Μ1) και δήλωση σχέσεων φορολογουμένων (Μ7)

Για τα νομικά πρόσωπα της εταιρείας χρειάζονται:

- ✚ Ακριβές αντίγραφο κωδικοποιημένου καταστατικού της εταιρείας.
- ✚ Ειδικό πληρεξούσιο αν ο εκπρόσωπος είναι τρίτος και η σύσταση γίνεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο. Αν πραγματοποιείται με ιδιωτικό έγγραφο χρειάζεται εξουσιοδότηση που φέρει το γνήσιο της υπογραφής των εταίρων και ορίζει τον εκπρόσωπο. Με την βεβαίωση αυτή δίνεται στον εκπρόσωπο η

εξουσία να αναζητά στην Υ.Μ.Σ. και να λαμβάνει στοιχεία που αφορούν την σύσταση της εταιρείας.

Για τα νομικά πρόσωπα αλλοδαπής εταιρείας απαιτείται:

- ✚ Καταστατικό με ειδική σφραγίδα, μεταφρασμένο και θεωρημένο από Προξενική Αρχή.
- ✚ Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής της χώρας που εδρεύει το νομικό πρόσωπο της εταιρείας.
- ✚ Πληρεξούσιο το οποίο ορίζει τον αρμόδιο εκπρόσωπο, αντιπρόσωπο στην Ελλάδα.
- ✚ Δήλωση έναρξης/μεταβολής εργασιών μη φυσικού προσώπου (Μ3) και δήλωση σχέσεων φορολογουμένων για την χορήγηση του ΑΦΜ (Μ7).

Πρέπει να σημειωθεί ότι αν η σύσταση δεν γίνεται ενώπιον συμβολαιογράφου απαιτείται το καταστατικό είτε είναι σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή. Επίσης πρέπει να προσκομίζεται ειδικό μισθωτήριο που επιβεβαιώνει την παραχώρηση της έδρας. Απαραίτητη είναι η ύπαρξη τραπεζικού λογαριασμού και λογαριασμού IBAN.

Η Υπηρεσία Μιας Στάσης ελέγχει τα ανωτέρω έγγραφα ως προς την πληρότητα τους και σε περίπτωση λάθους, έλλειψης ή αντίφασης τίθεται προθεσμία για την προσκόμιση τους από δύο ως δέκα εργάσιμες ημέρες ανάλογα αν δικαιολογείται το λάθος από τις περιστάσεις.

Για τις εταιρίες που εξαιρούνται και ακολουθούν την προϊσχύουσα διαδικασία σύστασης απαιτούνται τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- ✚ Έντυπο έναρξης δραστηριότητας. Σύμφωνα με τον Ν.2648/1998 κάθε πρόσωπο για να ασκήσει οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση έναρξης εργασιών. Μέχρι να υποβληθεί η βεβαίωση δεν επιτρέπεται η πραγμάτωση καμίας συναλλαγής.
- ✚ Θεωρημένο καταστατικό από το πρωτοδικείο της έδρας.
- ✚ Εγγραφή σε ασφαλιστικό φορέα. Απαιτείται η βεβαίωση εγγραφής. Για να χορηγηθεί αυτή η βεβαίωση πρέπει να προσκομιστούν ταυτότητα, καταστατικό, βεβαίωση του ΙΚΑ, συμφωνητικό επαγγελματικής μίσθωσης και το απαιτούμενο ποσό για την εγγραφή.
- ✚ Βεβαίωση εγγραφής στο αρμόδιο επιμελητήριο. Χορηγούνται δύο βεβαιώσεις, μία για το Πρωτοδικείο και άλλη μία για την ΔΟΥ.
- ✚ Βεβαίωση από το ΙΚΑ.
- ✚ Φωτοτυπίες από τις ταυτότητες των μελών.

- ✚ Όταν αφορά αλλοδαπούς χρειάζεται η άδεια παραμονής και εργασίας.
- ✚ Φωτοτυπία διαβατηρίου όταν πρόκειται για ομογενείς.
- ✚ Χαρτόσημο έναρξης
- ✚ Εξουσιοδότηση όταν η έναρξη γίνεται από κάποιον τρίτο.
- ✚ Μισθωτήριο θεωρημένο από την ΔΟΥ της έδρας της εταιρείας.
- ✚ Για τον χώρο ης εταιρείας απαιτείται το συμβόλαιο ιδιοκτησίας. Αν πρόκειται για δωρεάν παραχώρηση τότε συμπληρώνεται υπεύθυνη δήλωση που θεωρείται από την αστυνομία και επιβεβαιώνεται η παραχώρηση του της ιδιοκτησίας. Όταν ο χώρος είναι ιδιόκτητος χρειάζεται υπεύθυνη δήλωση θεωρημένη από την αστυνομία η οποία επιβεβαιώνει ότι ο χώρος θα χρησιμοποιηθεί ως επαγγελματική έδρα.

4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

4.1 Γενικά για το καταστατικό

Το καταστατικό αποτελεί το έγγραφο της σύστασης της ομόρρυθμης εταιρείας το οποίο προδιαγράφει όλα τα θέματα που αφορούν τις εταιρικές σχέσεις . Το καταστατικό μπορεί να είτε ιδιωτικό είτε συμβολαιογραφικό έγγραφο ανάλογα με τις επιθυμίες των εταίρων και δημοσιεύεται στο Πρωτοδικείο της έδρας είτε με το παλιό είτε με το νέο σύστημα σύστασης. Η δημοσίευση αφορά ολόκληρο το καταστατικό και όχι κάποιο μέρος αυτού.

Το καταστατικό χωρίζεται σε δύο μέρη, το προοίμιο και το κυρίως μέρος. Στο προοίμιο αναφέρονται η επικεφαλίδα, ο τόπος και ο χρόνος της σύμβασης και τα στοιχεία των εταίρων. Τα υπόλοιπα στοιχεία αναγράφονται στο κυρίως μέρος.

Όταν πρόκειται για τροποποίηση του καταστατικού ακολουθείται η ίδια διαδικασία με αυτή της αρχικής δημοσίευσης. Η τροποποίηση γίνεται σε ιδιωτικό έγγραφο από τους εταίρους. Το έγγραφο αυτό είναι διαφορετικό από το πρώτο της σύστασης και αναφέρει όλα τα στοιχεία που αφορούν την εταιρεία, ακόμα και πριν την τροποποίηση. Αν έχουν πραγματοποιηθεί και άλλες τροποποιήσεις αναγράφονται και αυτές στο τροποποιημένο καταστατικό (Ε. Λεβάντης, σελ.53).

4.2 Περιεχόμενο καταστατικού

Το καταστατικό της Ο.Ε. περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία (Κ. Αλεξόπουλος , Ε. Λεβάντης, σελ.45):

- τα στοιχεία των εταίρων όπως ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, διεύθυνση κατοικίας, ιδιότητα.
- Την επωνυμία την οποία θα διαθέτει η εταιρεία για τις συναλλαγές της. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο έλεγχος της επωνυμίας γίνεται πριν την δημοσίευση του καταστατικού γιατί σε περίπτωση σύγχυσης (να υπάρχει ίδια επωνυμία) θα απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού.
- Τα στοιχεία των εταίρων που έχουν οριστεί για να διευθύνουν τις εταιρικές υποθέσεις. Αν δεν υπάρχει σχετική συμφωνία είναι όλοι οι εταίροι υπόχρεοι να διευθύνουν την εταιρεία και να αναλαμβάνουν τις νομικές υποθέσεις (διαχειριστές).
- Το κεφάλαιο που θα καταβληθεί από τους εταίρους και το μερίδιο συμμετοχής τους στα χρέη και τις ζημιές.
- Η χρονική περίοδος που έχει ανατεθεί στην εταιρεία(πότε αρχίζει και πότε τελειώνει).
- Το αντικείμενο και ο σκοπός της ομόρρυθμης εταιρείας.
- Η έδρα της εταιρείας
- Οι όροι λύσεως κι εκκαθάρισης της εταιρείας.
- Τέλος, οτιδήποτε διευκολύνει την ρύθμιση της εταιρείας ώστε να μην υπάρχουν προβλήματα και διαφωνίες. Τα ονόματα των εταίρων, ο σκοπός της εταιρείας και η έδρα της πρέπει να αναφέρονται υποχρεωτικά στο καταστατικό. Σχετικά με τα υπόλοιπα στοιχεία αν δεν έχουν συμπληρωθεί τότε καταχωρούνται από τον νόμο. Γενικά ο νόμος προσφέρει ελευθερία τους εταίρους για την ρύθμιση του καταστατικού (‘ αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων’).

4.3 Επωνυμία της ομόρρυθμης εταιρείας.

Απαραίτητο εννοιολογικό στοιχείο των εμπορικών εταιρειών είναι η ύπαρξη εταιρικής επωνυμίας. Η επωνυμία εξατομικεύει την ομόρρυθμη εταιρεία ως νομικό πρόσωπο και την διακρίνει στις εμπορικές συναλλαγές. Το άρθρο 20 του ΕΝ ορίζει την

ομόρρυθμη εταιρεία ως την ‘‘συσταινόμενη μεταξύ δύο ή και πολλών, σκοπόν έχόντων να συνεμπορευούνται υπό επωνυμία εταιρικήν’’ (Λαγού - Θ. Στίγκας, σελ.358).

Η επωνυμία της ομόρρυθμης εταιρείας περιλαμβάνει τα ονοματεπώνυμα ή μόνο τα επώνυμα όλων των εταίρων ή δύο τουλάχιστον από αυτούς. Όταν πρόκειται να σχηματιστεί από το όνομα ενός μόνο εταίρου ακολουθεί προσθήκη των φράσεων «και Σία» (το οποίο σημαίνει «και Συντροφιά»), «Αφοί» και «Υιοί». Στο τέλος της επωνυμίας είναι απαραίτητο να ακολουθεί το είδος της εταιρείας δηλαδή ομόρρυθμη εταιρεία ή Ο.Ε (Κ. Αλεξόπουλος, σελ.161).

Στην περίπτωση που αναγράφεται το όνομα ενός μόνο εταίρου τα υπόλοιπα μέλη παρουσιάζονται στο καταστατικό το οποίο δημοσιεύεται στο πρωτοδικείο. Όταν δεν υπάρχει κάποια ένδειξη στο καταστατικό τότε η επωνυμία σύμφωνα με τον νόμο αποτελείται από τα ονόματα όλων των μελών της εταιρείας.

Η εταιρική επωνυμία πρέπει να βασίζεται στις αρχές της αλήθειας, της διάρκειας και της ενότητας. Απαιτείται σαφής προσδιορισμός της επωνυμίας και του περιεχομένου της, με σκοπό την ασφάλεια των εμπορικών συναλλαγών και των εταίρων.

Η αρχή της αλήθειας αποσκοπεί στην αποτροπή του κινδύνου παραπλάνησης των τρίτων ως προς τον τύπο της εταιρείας και τους φορείς της επιχείρησης . Επωνυμία δεν μπορεί να αποτελέσουν φανταστικές και δηλωτικές λέξεις και φράσεις οι οποίες δηλώνουν το είδος της επιχείρησης. Μπορούν όμως να την συνοδεύουν αρκεί να μην δημιουργηθούν ψευδείς εντυπώσεις. Η ομόρρυθμη εταιρεία μπορεί να χρησιμοποιεί μόνο μία επωνυμία και να μην προβαίνει σε αλλαγές ώστε να αποφεύγονται τυχόν προβλήματα και συγχύσεις. Συγκεκριμένα η κάθε επωνυμία πρέπει να χρησιμοποιείται αποκλειστικά και να μην έχει εμφανιστεί σε κάποια άλλη επιχείρηση στο παρελθόν (Α. Πουλάκου - Ευθυμάτου, σελ. 211).

Η αρχή της διάρκειας αποσκοπεί στη διατήρηση της οικονομικής αξίας, που η επωνυμία έχει αποκτήσει επιτρέποντας τη συνέχιση της και στις περιπτώσεις θανάτου, αποχώρησης ή αποκλεισμού εταίρου, το όνομα του οποίου περιλαμβάνεται ρητά ή σιωπηρά.

Αν υπάρξει θάνατος ενός εταίρου το όνομα του συνεχίζει να υφίσταται και να περιλαμβάνεται στην επωνυμία μόνο αν οι νόμιμοι κληρονόμοι είναι σύμφωνοι με αυτό και ο θάνατος δεν επιφέρει λύση της εταιρείας. Αυτό ορίζεται στο άρθρο 2 του Ν 28.4/1923 το οποίο προβλέπει ότι ‘‘αποθανόντος εταίρου, δύναται να συνεχιστεί η μέχρι τούδε επωνυμία εμπορικής εταιρίας, ανεξαρτήτως της εκ του θανάτου μεταβολής.

Εάν το όνομα αποθανόντος εταίρου περιέχεται εν την επωνυμία, προς συνέχισιν αυτής απαιτείται ρητή συναίνεσις των κληρονόμων αυτού”. Αν και το άρθρο αυτό αναφέρεται μόνο στην περίπτωση του θανάτου κάποιου εταίρου, δεν εμποδίζει την αναλογική του εφαρμογή και στις υπόλοιπες περιπτώσεις της αποχώρησης ή του αποκλεισμού εταίρου. Όλα αυτά είναι περιττά, αν υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο καταστατικό ή συναίνεση του θανόντος ή του εξερχόμενου εταίρου με άλλο τρόπο.

Η αρχή της ενότητας στοχεύει στην υποχρεωτική εμφάνιση της εταιρείας στις συναλλαγές με μία μόνο επωνυμία, ανεξάρτητα από τον αριθμό των επιχειρήσεων, που ασκεί. Είναι απόρροια εξατομικευτικής λειτουργίας της επωνυμίας χάριν του φορέα της και των τρίτων. Η ανάγκη της εξατομίκευσης της εταιρείας στις συναλλαγές με την επωνυμία, δεν σημαίνει πως δεσμεύεται μόνο με την χρήση της επωνυμίας. Η εταιρεία δεσμεύεται και χωρίς την χρήση της επωνυμίας όταν συνάγεται από τις περιστάσεις ότι αυτός ενέργησε στο όνομα της εταιρείας (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 36).

Η επωνυμία πρέπει να διαφέρει κατά τρόπο ευδιάκριτο από τις λοιπές προεγγεγραμμένες στο πρωτόκολλο επωνυμίες του οικείου Επιμελητηρίου με την προσθήκη κάποιου ιδιαίτερου διακριτικού. Διαφορετικά, το Επιμελητήριο μπορεί να αρνηθεί τη θεώρηση του καταστατικού ή της τροποποίησης του, με συνέπεια την παρεμπόδιση της καταχώρησης του στα βιβλία εταιρειών του Πρωτοδικείου (άρθρο 4, Ν 1089/80).

4.4 Κεφάλαιο

Για την σύσταση της ομόρρυθμης εταιρείας δεν προβλέπεται κατώτατο όριο κεφαλαίου όπως συμβαίνει στους υπόλοιπους εταιρικούς τύπους. Αυτό ισχύει γιατί η εταιρική περιουσία δεν διαχωρίζεται με την προσωπική περιουσία των εταίρων. Οι εταίροι έχουν την δυνατότητα να προσφέρουν το ποσό εταιρικού κεφαλαίου που διαθέτουν ανάλογα με τα ποσοστά συμμετοχής που επιδιώκουν (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 273).

Πυρήνας της εταιρείας δεν αποτελεί η εταιρική περιουσία αλλά μια ενοχική σύμβαση με στόχο την επιδίωξη, με κοινές εισφορές, κοινού σκοπού των συμβαλλομένων. Θεωρητικά λοιπόν, η ύπαρξη περιουσίας δεν είναι απαραίτητη για την συγκρότηση της έννοιας της εταιρείας, η πρακτική των συναλλαγών όμως στις εμπορικές εταιρείες υποδεικνύει την εκ των πραγμάτων, ύπαρξη περιουσίας.

Σκοπός του εταιρικού κεφαλαίου- περιουσίας είναι η εξυπηρέτησης των εταιρικών στόχων. Για να μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει για την εκπλήρωση των στόχων αυτών, η ομόρρυθμη εταιρεία πρέπει να είναι προικισμένη με περιουσία (ενεργητικό – παθητικό). Επίσης το μέγεθος του εταιρικού κεφαλαίου θα αποτελεί, κατά την λειτουργία της εταιρείας, βασικό κριτήριο για την πιστοληπτική ικανότητα της. Τα περιουσιακά στοιχεία θα αποτελέσουν και το μέσο ικανοποίησης των εταιρικών δανειστών διότι η εταιρική περιουσία είναι υπέγγυα έναντι των εταιρικών δανειστών (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 274).

Συμπερασματικά η εταιρική περιουσία εμφανίζεται στην ομόρρυθμη εταιρεία ως πραγματικό δεδομένο των συναλλακτικών επαφών της και όχι ως νομικά αναγκαίο στοιχείο. Η ομόρρυθμη εταιρεία δεν μπορεί συνεπώς να ξεκινήσει την εμπορική της δραστηριότητα χωρίς την εταιρική περιουσία, η οποία εξυπηρετεί την ολοκλήρωση του σκοπού της εταιρείας.

4.4.1 Εισφορές

Όπως προαναφέρθηκε ο νόμος δεν απαιτεί συγκεκριμένο ύψος κεφαλαίου με αποτέλεσμα ο εταίρος να παρέχει οτιδήποτε αυτός επιθυμεί, αρκεί να συμβάλει στην επίτευξη του εταιρικού σκοπού. Οι παροχές αυτές των εταίρων ονομάζονται εισφορές και διακρίνονται σε αρχικές και πρόσθετες ή συμπληρωματικές (Κ. Αλεξόπουλος, σελ. 164).

Αρχικές εισφορές. Σύμφωνα με το άρθρο 742 του ΑΚ ‘οι εισφορές των εταίρων μπορούν να συνίσταται σε εργασία τους, σε χρήματα ή σε άλλα αντικείμενα, καθώς και σε κάθε άλλη παροχή’. Πιο συγκεκριμένα:

- *Χρήματα.* Μπορεί να είναι μετρητά, καταθέσεις όψεως και επιταγές.
- *Είδος.* Κινητά ή ακίνητα (μεταβίβαση κυριότητας , παραχώρηση χρήσης), απαιτήσεις, αξιόγραφα και χρεόγραφα , παροχές άυλων αγαθών (δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, πνευματικής ιδιοκτησίας, ευρεσιτεχνίας κ.α.).
- *Εμπορική πίστη και φήμη.*

- *Εργασία. Προσωπική εργασία ή γνώσεις και εμπειρίες. Η εργασία πρέπει να σημειωθεί ότι δεν αποτελεί τμήμα του κεφαλαίου αλλά λαμβάνεται υπ' όψιν στη συμμετοχή του εταίρου στα αποτελέσματα.*

Η αποτίμηση των εισφορών σε είδος γίνεται από τους εταίρους μετά από συμφωνία αναφέροντας την αξία τους στο καταστατικό. Στην συνέχεια όμως η αρμόδια Δ.Ο.Υ η οποία θα ελέγξει και θα θεωρήσει το καταστατικό, θα ακολουθήσει την δική της αποτίμηση των εισφορών σε είδος. Έτσι υποβάλλεται ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου. Πιθανόν η εκτίμηση της Δ.Ο.Υ να είναι μεγαλύτερης αξίας από εκείνης των εταίρων πράγμα που σημαίνει ότι το ποσό του φόρου θα είναι μεγαλύτερο στη Δ.Ο.Υ. Αυτό όμως δεν οδηγεί στην τροποποίηση του καταστατικού (Κ. Αλεξόπουλος, σελ.165).

Πρόσθετες και συμπληρωματικές εισφορές. Η απαίτηση περιουσιακών στοιχείων από την εταιρεία, συνεχίζεται και κατά την διάρκεια της εταιρικής διαχείρισης. Πρόσθετες εισφορές υπάρχουν όταν λόγω κακού προϋπολογισμού και νέων λειτουργιών της εταιρείας απαιτείται αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου. Συμπληρωματικές εισφορές είναι αυτές που καταβάλλονται σε περίπτωση που υπάρξουν ζημιές στην εταιρεία. Σύμφωνα με το άρθρο 745 του ΑΚ "ο εταίρος αν δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά δεν έχει υποχρέωση να αυξήσει την εισφορά του, ούτε να την συμπληρώσει αν μειώθηκε εξαιτίας ζημιών μετά την πραγματοποίησή της". Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να έχει γίνει ανάλογη συμφωνία με την έναρξη της εταιρείας σχετικά με τις εισφορές.

Όποια μεταβολή και να γίνει στις εισφορές θα πρέπει να είναι ανάλογη με τις αρχικές εισφορές, π.χ. να μην αλλάξουν τα μερίδια (ποσοστά μετοχών) των εταίρων αλλά να διατηρήσουν την αρχική τους σχέση. Το εταιρικό κεφάλαιο μπορεί να αυξηθεί και με την είσοδο νέων εταίρων στην εταιρεία. Σε αυτήν την περίπτωση όμως είναι απαραίτητη η μεταβολή των ποσοστών συμμετοχής.

4.4.2 Αύξηση – μείωση εταιρικού κεφαλαίου

Η ομόρρυθμη εταιρεία έχει κάποιες λειτουργικές ανάγκες με την πάροδο του χρόνου γεγονός που απαιτεί την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου. Όπως προαναφέρθηκε, το εταιρικό κεφάλαιο αυξάνεται με τις συμπληρωματικές εισφορές ή με την είσοδο νέου εταίρου. Εκτός από τις συμπληρωματικές εισφορές αύξηση του

εταιρικού κεφαλαίου μπορεί να πραγματοποιηθεί και από νέες εισφορές σε είδος με την προϋπόθεση να εγκρίνουν την αξία τους οι εταίροι και με δάνεια και καταθέσεις της εταιρείας είτε είναι προς τους εταίρους είτε προς την εταιρεία. Το εταιρικό κεφάλαιο αυξάνεται επίσης με απορρόφηση άλλης επιχείρησης ή με την κεφαλαιοποίηση των αδιανέμητων κερδών (Ν. Κ.Ρόκας, σελ.161).

Υπάρχουν περιπτώσεις που απαιτείται ή προκαλείται η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου π.χ. λόγω ύπαρξης πλεονάσματος, για ορισμένες ανάγκες που εμφανίζονται κατά την λειτουργία της εταιρείας, για εξάλειψη ζημιών, λόγω αποχώρησης κάποιου εταίρου κ.α.. Κάθε αλλαγή του εταιρικού κεφαλαίου γίνεται με απόφαση των εταίρων και οδηγεί στην τροποποίηση του καταστατικού όπου είναι απαραίτητο να αναγράφεται ο λόγος, ο τρόπος, και τα ακριβή ποσά (Ι. Δημοπούλου – Δημάκη, σελ.350)

4.5 Διάρκεια ομόρρυθμης εταιρείας

Στο καταστατικό προσδιορίζεται ο χρόνος που διαθέτει η ομόρρυθμη εταιρεία για να ασκεί τις δραστηριότητες της. Συγκεκριμένα αναγράφεται η ημερομηνία έναρξης της εταιρείας και η ημερομηνία λήξης. Αν περάσει η ημερομηνία λήξης επιφέρεται η λύση της ομόρρυθμης εταιρείας.

Παράταση της διάρκειας πραγματοποιείται με κοινή απόφαση των εταίρων πριν την ημερομηνία λήξης συντάσσοντας τροποποιητικό καταστατικό όπου αναγράφονται όλες οι μεταβολές και οι όροι παράτασης. Για να είναι εφικτή η παράταση είναι απαραίτητο να αναφέρεται η διαδικασία και ο τρόπος παράτασης στο αρχικό καταστατικό. Για να αποφευχθεί όλη αυτή η διαδικασία το καταστατικό είναι δυνατό να αναφέρει την αυτόματη παράταση της εταιρείας για διάρκεια τόση, όση η αρχική (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 38).

Σε μερικές περιπτώσεις υπάρχει φυσικός περιορισμός για την διάρκεια της εταιρείας, δηλαδή το αντικείμενο το εργασιών απαιτεί περιορισμένο χρόνο (κατασκευή κάποιου έργου). Το άρθρο 769 του ΑΚ περί σιωπηρής ανανέωσης ορίζει ότι η εταιρεία που έχει συσταθεί για ορισμένο χρόνο, συνεχίζεται σιωπηρά, και ύστερα από την πάροδο του χρόνου λογίζεται ότι ανανεώθηκε για αόριστο χρόνο.

4.6 Αντικείμενο και σκοπός ομόρρυθμης εταιρείας

Οι εταίροι της ομόρρυθμης εταιρείας έχουν σκοπό την διενέργεια εμπορικών πράξεων με κοινή εταιρική επωνυμία, με απώτερο σκοπό το καλύτερο δυνατό οικονομικό αποτέλεσμα (κέρδος).

Στο καταστατικό αναγράφεται με ακρίβεια και πλήρη σαφήνεια ο εταιρικός σκοπός και αποδίδεται το αντικείμενο των εργασιών (αγορά, μεταπώληση και εμπορία αντικειμένων). Στο καταστατικό είναι δυνατό να αναγράφονται περισσότεροι από έναν σκοπό. Η διατύπωση του σκοπού πρέπει να γίνεται με ευκρίνεια παρόλο που δεν εμφανίζεται κάποιος νομικός περιορισμός για το περιεχόμενο του. Η εταιρεία μπορεί να επιδιώκει τον ίδιο ή κάποιον παρεμφερή σκοπό και να ενεργεί όλες τις απαραίτητες πράξεις π.χ. αγορά πρώτων υλών, υπογραφή αξιόγραφων, σύναψη συμβάσεων εργασίας κ.α. (Α. Πουλάκου - Ευθυμιάτου, σελ.195).

Αν ο σκοπός είναι αθέμιτος, αντίθετος από τα χρηστά ήθη ή ακόμα περιλαμβάνει ιδιότητες άλλων εταιρειών, τότε η εταιρεία θεωρείται άκυρη. Μεταβολή του σκοπού μπορεί να πραγματοποιηθεί εφόσον το επιθυμούν οι εταίροι και αναφερθεί στο τροποποιητικό καταστατικό.

4.7 Έδρα της ομόρρυθμης εταιρείας.

Στο καταστατικό πρέπει να αναφέρεται η πλήρης διεύθυνση όπου εδρεύει και συναλλάσσεται η εταιρεία. Ορίζεται ο Δήμος και συγκεκριμένα η οδός. Αν η εταιρεία διαθέτει υποκατάστημα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό είναι απαραίτητο να αναφέρεται λεπτομερώς στο καταστατικό (Ν. Κ.Ρόκας, σελ 38).

Αν η εταιρεία επιθυμεί να μεταφερθεί σε άλλη περιοχή αλλά παραμένει εντός του Δήμου, δεν απαιτείται τροποποίηση του υπάρχοντος καταστατικού. Διαφορετικά, όταν αλλάζει και ο Δήμος πραγματοποιείται τροποποίηση. Η αρμόδια Δ.Ο.Υ ή η Υ.ΜΣ ανάλογα με τον τρόπο σύστασης που απαιτείται, θα πρέπει να προβεί σε έλεγχο και να συντάξει σχετική έκθεση για τον χώρο που πρόκειται να εδρεύσει η εταιρεία. Είναι απαραίτητο να ελεγχθούν τα στοιχεία της προηγούμενης εταιρείας (αν υπήρχε) που ασκούσε δραστηριότητες στον ίδιο χώρο, για ενδεχόμενη διακοπή, μεταφορά ή και ύπαρξης υπεραξίας. Αφού ολοκληρωθεί ο έλεγχος, η διαδικασία σύστασης μπορεί να συνεχιστεί και να γίνει έναρξη των εταιρικών εργασιών. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα υποκαταστήματα μιας εταιρείας δεν ιδρύονται μέσω της Υ.Μ.Σ. όπως η κύρια εταιρεία αλλά εγγράφονται στο Γ.Ε.ΜΗ (www.gge.gov.gr)

5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

5.1 Έννοια της διαχείρισης

Σύμφωνα με τον Κ. Αλεξόπουλο “ Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου “ << Διαχείριση είναι το σύνολο των ενεργειών που τείνουν στη πραγμάτωση του εταιρικού σκοπού όπως π.χ. η λήψη αποφάσεων, η σύννομη συμβάσεων, η διεύθυνση παραγωγής, τήρηση των βιβλίων, η εκπροσώπηση της εταιρείας>>.

Η διαχείριση διακρίνεται σε συλλογική όπου διαχειρίζονται όλοι μαζί την εταιρία, σε ατομική όπου έχει οριστεί κάποιο πρόσωπο ως διαχειριστής της εταιρείας και σε νομική όταν η διαχείριση γίνεται από τον καθένα χωριστά. Η διαχείριση της ομόρρυθμης εταιρείας διακρίνεται επίσης σε εσωτερική και εξωτερική διαχείριση.

Εσωτερική διαχείριση: πρόκειται για την εξουσία που διαθέτει ο διαχειριστής να επιδιώκει τον εταιρικό σκοπό ενεργώντας στο εσωτερικό της εταιρείας δηλαδή τους υπόλοιπους εταίρους.

Εξωτερική διαχείριση: είναι η εξουσία που διαθέτει ο διαχειριστής για την εταιρεία απέναντι στους τρίτους.

Η διαχείριση και η εκπροσώπηση της εταιρείας πραγματοποιείται από τους λεγόμενους διαχειριστές. Μπορεί να είναι ένα ή πολλά πρόσωπα είτε είναι μέλη της εταιρείας είτε τρίτα πρόσωπα. Αρχικά οι διαχειριστές αποφασίζονται σύμφωνα με το αρχικό καταστατικό αλλά στη συνέχεια οι εταίροι αποφασίζουν για να διορίσουν τους υπόλοιπους. Ο ορισμός του διαχειριστή δημοσιεύεται στο Πρωτοδικείο της έδρας. Σε

περίπτωση που το καταστατικό δεν αναφέρει κάποιον διαχειριστή τότε όλοι οι εταίροι σύμφωνα με τον νόμο έχουν το δικαίωμα της διαχείρισης (‘‘ νόμιμη διαχείριση’’) (Ι. Δημοπούλου – Δημάκη, σελ.349).

5.2 Νόμιμη διαχείριση

Εάν η εταιρική σύμβαση δεν περιέχει καμιά ιδιαίτερη πρόβλεψη για τους φορείς της διοικητικής εξουσίας και τον τρόπο ενέργειας τους, ισχύει το σύστημα διοίκησης που καθιερώνει το θετικό δίκαιο, η νόμιμη διαχείριση (Ν. Κ.Ρόκας, σελ.179).

Στην ομόρρυθμη εταιρεία όλοι οι εταίροι είναι διαχειριστές ενόψει του προσωπικού της χαρακτήρα, διαθέτουν δηλαδή εξουσία διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας. Το άρθρο 748 του ΑΚ προβλέπει ότι ‘‘ η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων ανήκει , αν δεν συμφωνήθηκε διαφορετικά, σε όλους τους εταίρους. Με το παραπάνω άρθρο αντιτίθεται ο νόμος ο οποίος καθιερώνει το σύστημα της ατομικής διαχείρισης όταν πρόκειται για διαχείριση προς τα έσω (εσωτερική διαχείριση). Κάθε εταίρος μπορεί και μόνος του (και όχι σε σύμπραξη με τους υπόλοιπους) να προβαίνει σε πράξεις διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας. Το άρθρο 22 του ΕΝ ορίζει ότι ο καθένας από τους συνεταίρους μπορεί μόνος του να δεσμεύει δικαιοπρακτικά την εταιρεία, να δημιουργήσει δηλαδή συμβατικές υποχρεώσεις σε βάρος της (Λαγού - Θ. Στίγκας, σελ 358).

Η ατομική διαχείριση διασφαλίζει την ταχύτητα και ευελιξία της εταιρικής δράσης, χαρακτηριστικά απαραίτητα για την επιβίωση και ανάπτυξη μιας εμπορικής εταιρείας. Η επίτευξη αυτού του στόχου θα δυσχεραινόταν εάν προς τα έσω ίσχυε το σύστημα της συλλογικής και όχι της ατομικής διαχείρισης.

Το σύστημα της ατομικής διαχείρισης εγκυμονεί αναμφίβολα σοβαρούς κινδύνους τόσο για την εταιρεία, αφού καθένας από τους διαχειριστές ενεργώντας μόνος του μπορεί να δημιουργήσει υποχρεώσεις στο όνομα της, όσο και για τα μέλη της που ευθύνονται προσωπικά, ευθέως και απεριόριστα για τα εταιρικά χρέη. Διαπιστώνεται λοιπόν, ότι η νόμιμη διαχείριση αυτού του τύπου, συνίσταται μόνο στις περιπτώσεις που υφίσταται σχέση αμέριστης εμπιστοσύνης ανάμεσα στα μέλη της.

Υπάρχει όμως το δικαίωμα των συνεταίρων να εναντιώνονται σε συγκεκριμένες αποφάσεις και πράξεις των διαχειριστών. Αυτό το δικαίωμα της εναντίωσης περιορίζει την δυνατότητα που έχει, με βάση το νόμο, ο κάθε διαχειριστής να αποφασίζει και να

δρα μόνος τους στο όνομα της εταιρείας. Παρόλο που ισχύει η ατομική διαχείριση προς τα έξω, οι εταιρικοί διαχειριστές δεν επιτρέπεται να δρουν απομονωμένοι και ανεξέλεγκτοι και χωρίς τον οποιοδήποτε συντονισμό, γιατί τότε δεν θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στη βασική αποστολή του διαχειριστικού τους αξιώματος, την απόδοση δηλαδή του εταιρικού σκοπού.

Γι' αυτό το λόγο, οι διαχειριστές υποχρεώνονται να διατηρούν μεταξύ τους τρόπους αμοιβαίας πληροφόρησης και διαβούλευσης και ελέγχου τουλάχιστον αναφορικά με τα ζητήματα που είναι μεγάλης σημασίας για την εταιρική επιχείρηση. Από την υποχρέωση πίστης, απορρέει και ειδικότερη υποχρέωση των εταίρων διαχειριστών να απέχουν από πράξεις που ξεφεύγουν από το πλαίσιο της συνήθους διαχείρισης.

5.3 Καταστατική διαχείριση

Η ομόρρυθμη εταιρεία δεν μπορεί να επικαλεστεί τις καταστατικές ρυθμίσεις που αποκλίνουν από την νομοθετική ρύθμιση (άρθρο 22, ΕΝ), εάν οι σχετικές καταστατικές ρήτρες δεν υποβληθούν στη νόμιμη διαδικασία δημοσιότητας (είτε στο αρχικό είτε στο τροποποιητικό καταστατικό) (Λαγού - Θ. Στίγκας, ελ. 358).

Οι καταστατικές ρήτρες οι οποίες είτε αποκλείουν κάποιον εταίρο από την εκπροσώπηση, είτε επιβάλλουν την από κοινού σύμπραξη περισσότερων εταίρων για την δέσμευση της εταιρείας ή περιορίζουν την έκταση της εξουσίας των διαχειριστών, πρέπει να είναι διατυπωμένες με σαφήνεια. Οι πιθανοί συνδυασμοί που μπορεί να αναφέρονται ώστε οι καταστατικές ρήτρες να ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες κάθε περίπτωσης είναι πολυποίκιλοι. Το καταστατικό μεταξύ των άλλων είναι πιθανό να προβλέπει (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 182):

- Όλοι οι εταίροι είναι διαχειριστές, αλλά μπορούν να αποφασίζουν και να ενεργούν μόνο από κοινού για την εταιρεία (σύστημα συλλογικής διαχείρισης).
- Ορισμένοι μόνο από τους εταίρους έχουν την ιδιότητα του διαχειριστή, καθορίζοντας συγχρόνως τον τρόπο που αυτοί δικαιούνται να ενεργούν (από κοινού ή και μόνος του ο καθένας).
- Όλοι οι εταίροι μετέχουν στη διοίκηση αλλά μόνο ο Α μπορεί να αποφασίζει και να δεσμεύει την εταιρεία μόνος του, ενώ για τους υπόλοιπους (Β,Γ,Δ) ισχύει σύστημα συλλογικής διαχείρισης και

εκπροσώπησης: καθένας από αυτούς λοιπόν, θα πρέπει να συμπράττει με έναν, δύο ή και όλους τους συνεταίρους, προκειμένου να διενεργήσει πράξεις εταιρικής διοίκησης (το καταστατικό μπορεί να κατονομάζει κιόλας ποιος με ποιόν συγκεκριμένα θα δρα από κοινού).

- Η διαχείριση αφενός και η εκπροσώπηση της εταιρείας αφετέρου ανήκουν σε διαφορετικά πρόσωπα.
- Οι διαχειριστικές αποφάσεις (ή ορισμένες από αυτές) λαμβάνονται από τους εταίρους με πλειοψηφία (προσώπων ή μερίδων), ανεξαρτήτως σε ποιόν ανήκει η εξουσία εκπροσώπησης.
- Στις εσωτερικές σχέσεις ισχύει σύστημα συλλογικής διαχείρισης ενώ στις σχέσεις με τους τρίτους έκαστος διαχειριστής μπορεί να δρα μόνος του.

Αν το καταστατικό προβλέπει ότι οι διαχειριστικές αποφάσεις θα λαμβάνονται πλειοψηφικά και δεν διευκρινίζει με τι είδους πλειοψηφία, η απάντηση θα δοθεί με βάση το άρθρο 748 του ΑΚ το οποίο προβλέπει ότι σε περίπτωση αμφιβολίας η πλειοψηφία υπολογίζεται με βάση το συνολικό αριθμό των εταίρων. Έτσι δεν θα ληφθούν υπόψη μόνο οι παρόντες ή οι αντιπροσωπευόμενοι αλλά όλοι συνολικά οι συνεταίροι.

Αν το καταστατικό διορίζει ορισμένους μόνο από τους εταίρους ως διαχειριστές και αναφέρεται ότι αυτοί αποφασίζουν πλειοψηφικά τότε οι υπόλοιποι εταίροι αποκλείονται (άρθρο 749 ΑΚ). Άρα η πλειοψηφία που απαιτείται για την λήψη των αποφάσεων, στην περίπτωση αυτή δεν θα υπολογίζεται με βάση το συνολικό αριθμό των εταίρων αλλά με αυτούς που δεν αποκλείονται από το καταστατικό.

Όπως και στη νόμιμη διαχείριση, καθένας από τους καταστατικούς διαχειριστές της ομόρρυθμης εταιρείας μπορεί μόνος του να αποφασίζει και να ενεργεί πράξεις διαχείρισης και εκπροσώπησης όσον αφορά την εσωτερική διαχείριση εκτός και αναφέρει κάτι συγκεκριμένο το καταστατικό (Κ. Αλεξόπουλος, σελ.167).

5.4 Διαχειριστές της ομόρρυθμης εταιρείας

Ο διαχειριστής συμμετέχει στην εταιρική διαχείριση και εκπροσώπηση παρέχοντας τις υπηρεσίες του. Η υποχρέωση αυτή αποβλέπει στην επίτευξη του εταιρικού σκοπού και απορρέει από την ιδιότητα του ως μέλους της εταιρείας και βασίζεται στην εταιρική σύμβαση. Ο διαχειριστής δεν είναι απλός αντισυμβαλλόμενος ή

πληρεξούσιος της εταιρείας αλλά όργανο νομικού της προσώπου. Ο διαχειριστής σταματάει την εκπροσώπηση με την ανάκληση, τη λύση και την πτώχευση της εταιρείας. Μπορεί να γίνει παύση του διαχειριστή και με δικαστική εντολή (Κ. Αλεξόπουλος, σελ. 167).

Σημασία για την διαμόρφωση των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του διαχειριστή αποκτά στη πράξη το καταστατικό. Ως αυτοτελή πηγή υποχρεώσεων και δικαιωμάτων μπορεί να λειτουργήσει βέβαια η υφιστάμενη σύμβαση (εργασίας ή εντολής) μεταξύ εταιρείας και διαχειριστή.

5.4.1 Δικαιώματα διαχειριστή

Ο διαχειριστής δικαιούται να ζητήσει από την εταιρεία προκαταβολή των δαπανών εκείνων που προβλέπεται ότι θα απαιτήσει η εκτέλεση των καθηκόντων (άρθρο 721,754 ΑΚ). Το εν λόγω δικαίωμα προκαταβολής δεν είναι εξαναγκαστικό αλλά ο διαχειριστής έχει την δυνατότητα να αρνηθεί την επιχείρηση των διαχειριστικών ενεργειών (Ι. Καράκωστας, Μ. Βαρελά, σελ. 20-80)

Η αυξημένη υποχρέωση πίστης που βαρύνει τον διαχειριστή απέναντι στην εταιρεία, δεν αποκλείεται να επιβάλλει την ανάληψη διαχειριστικών πρωτοβουλιών ακόμα και αν οι σχετικές δαπάνες δεν έχουν προκαταβληθεί. Αυτό πιθανόν να συμβεί όταν το ύψος των απαιτούμενων δαπανών είναι δυσανάλογα μικρό σε σχέση με την απαιτούμενη ζημιά της εταιρείας. Από την άλλη μεριά η εταιρεία, οφείλει να αποδώσει στον διαχειριστή όλες τις δαπάνες που αποδείχθηκαν αναγκαίες για την κανονική εκπλήρωση των καθηκόντων (άρθρο 722 ΑΚ).

Ο διαχειριστής μπορεί να ζητήσει από την εταιρεία την αποκατάσταση των ζημιών, (χωρίς την επιβάρυνση πταίσματος), που υπέστη από τους λεγόμενους τυπικούς κινδύνους της διαχειριστικής δραστηριότητας. Σε περίπτωση που βαρύνει τον διαχειριστή πταίσμα παύει να υφίσταται η υποχρέωση της εταιρείας για αποκατάσταση των ζημιών (Α. Πουλάκου- Ευθυμιάτου, σελ. 24).

Σύμφωνα με το άρθρο 754 του ΑΚ, ο διαχειριστής δεν έχει το δικαίωμα να αμειφθεί για την διαχείριση, εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία. Αυτό εξηγείται με το γεγονός ότι οι ομόρρυθμοι εταίροι είναι υποχρεωμένοι από την εταιρική σύμβαση να συμβάλλουν με την προσωπική τους εργασία στη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων έχοντας από την άλλη μεριά το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της εταιρείας (Ν. Κ. Ρόκας, σελ. 220).

Η νομολογία θεωρεί ότι καταρτίζεται σιωπηρή συμφωνία περί αμοιβής του διαχειριστή σε όλες εκείνες τις περιπτώσεις στις οποίες παρέχονται υπηρεσίες ιδιαίτερης προσπάθειας. Πότε ο διαχειριστής προσφέρει υπηρεσίες που απαιτούν καταβολή λόγω ιδιαίτερης προσπάθειας, μπορεί να κριθεί στη συγκεκριμένη κάθε φορά, περίπτωση ανάλογα τον όγκο και την βαρύτητα των καθηκόντων και παράλληλα τον χρόνο που αφιερώνει για τις εταιρικές υποθέσεις (Ι. Δημοπούλου – Δημάκη, σελ.349).

Όταν οι εταίροι αποφασίζουν αν θα αμείβεται ο διαχειριστής για την παροχή των υπηρεσιών του, είναι σκόπιμο να προβαίνουν σε μια εξειδικευμένη ρύθμιση στο πλαίσιο της εταιρικής σύμβασης. Δεν είναι αρκετή η πρόβλεψη ότι ο διαχειριστής έχει δικαίωμα να εισπράττει ως αμοιβή ένα συγκεκριμένο ποσό.

5.4.2 Υποχρεώσεις του διαχειριστή

Κύρια υποχρέωση του διαχειριστή συνιστάται στο να εκπροσωπεί την εταιρεία και να διαχειρίζεται τις υποθέσεις της με τελικό στόχο την επίτευξη του εταιρικού σκοπού. Η υποχρέωση διοίκησης της εταιρείας συνδέεται με δύο παρεπόμενες υποχρεώσεις που θεμελιώνονται στην αρχή της καλής πίστης (ΑΚ, 288). Οι υποχρεώσεις αυτές είναι:

- ❖ Υποχρέωση πίστης του διαχειριστή απέναντι στην εταιρεία αλλά και τους συνεταίρους του.
- ❖ Υποχρέωση να τηρεί τους άγραφους κανόνες τακτικής διοίκησης μιας εμπορικής επιχείρησης αφού η εταιρεία από οικονομική άποψη, δεν ανήκει μόνο στον ίδιο αλλά και στους συνεταίρους του (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 228).

5.4.3 Ανάκληση – παραίτηση – αντικατάσταση του διαχειριστή

Η ανάκληση κάποιου διαχειριστή γίνεται με κοινή απόφαση των εταίρων υποβάλλοντας εξώδικη δήλωση προς τον διαχειριστή με την οποία ανακοινώνεται η επιθυμία τους. Ανάκληση του διαχειριστή επιτρέπεται να γίνει για τους εξής λόγους:

- ✓ Αν “συντρέχει σπουδαίος λόγος ” και ο εταίρος έχει διοριστεί από το καταστατικό τότε με κοινή απόφαση των εταίρων μπορεί να ανακληθεί.
- ✓ Αν πρόκειται για οποιοδήποτε εταίρο που να έχει διοριστεί με απόφαση των εταίρων και όχι από το καταστατικό, τότε γίνεται ανάκληση αν επιθυμούν όλοι οι

εταίροι χωρίς να πρόκειται για σπουδαίο λόγο. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι νόμιμοι εταίροι δεν ανακαλούνται (Κ. Καρδακάρης, σελ.41).

Σπουδαίο λόγο αποτελεί η παράβαση σημαντικών καθηκόντων και η ανικανότητα κάποιου εταίρου για διαχείριση. Αν ο διαχειριστής που ανακαλείται είναι σε θέση να αποδείξει ότι δεν συντρέχει σπουδαίος λόγος στο δικαστήριο, μπορεί να καταγγείλει την εταιρεία αλλά δεν μπορεί να επανέλθει ως εταίρος (άρθρο 752 ΑΚ).

Όταν πρόκειται για προσωπική εταιρεία με δύο μέλη, δεν μπορεί να γίνει ανάκληση του διαχειριστή αφού βασική προϋπόθεση για αυτό αποτελεί η ύπαρξη περισσότερων εταίρων για να ληφθεί σχετική ομόφωνη απόφαση. Αν όμως γίνει δήλωση ανάκλησης του διαχειριστή από τον άλλο εταίρο, μπορεί να ισχύσει ως καταγγελία της ίδιας της εταιρείας.

Ο καταστατικός διαχειριστής έχει το δικαίωμα να παραιτηθεί μόνο και εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος. Αν η παραίτηση χαρακτηριστεί άκαιρη τότε ο διαχειριστής είναι υπεύθυνος για την ζημιά που έχει προκαλέσει αυτή η ενέργεια του στην εταιρεία.

Ο διαχειριστής μπορεί χωρίς να παραιτηθεί από το δικαίωμα της διαχείρισης και εκπροσώπησης, να αρνηθεί και να παραιτηθεί από κάποια συγκεκριμένη εντολή ή απόφαση, καταγγέλλοντας την (Ι. Καρακώστα, Μ. Βαρελά, σελ.88).

Ο διαχειριστής έχει την δυνατότητα σε περίπτωση κάποιου προβλήματος (είτε αρρώστιας είτε απουσίας) να επιλέγει με πληρεξούσιο όποιον αντικαταστάτη επιθυμεί. Υπάρχει περίπτωση το καταστατικό να αναφέρει τον διαχειριστή για αυτές τις περιπτώσεις για να μη δημιουργούνται προβλήματα κατά την επιλογή κάθε φορά του αντικαταστάτη.

5.5 Διαχειριστική εξουσία

Το ερώτημα αν η διαχείριση και εκπροσώπηση μιας ομόρρυθμης εταιρείας μπορεί να ανατεθεί από το καταστατικό σε κάποιον τρίτο (μη εταίρο) απασχολεί και διχάζει. Μέχρι πρότινος στην νομολογία των δικαστηρίων επικρατούσε η άποψη πως στο ερώτημα δίνεται καταφατική απάντηση (άρθρο 22 ΕΝ, 748 ΑΚ). Αν λοιπόν οι εταίροι κρίνουν ότι έτσι εξυπηρετούνται τα συμφέροντα τους, μπορούν να διορίσουν οποιοδήποτε τρίτο νομικό ή φυσικό πρόσωπο με πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, ως διαχειριστή της εταιρείας, τηρώντας τις διατυπώσεις δημοσιότητας του καταστατικού (Λαγού - Θ. Στίγκας, σελ.358).

Σύμφωνα με την αντίθετη άποψη που ανέκαθεν επικρατούσε η εξουσία διαχείρισης και εκπροσώπησης στις προσωπικές εταιρείες είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την ιδιότητα του εταίρου και δεν μεταβιβάζεται σε τρίτους (αρχή της αυτοδιαχείρισης). Κατά την αντίληψη αυτή, ρήτρα του καταστατικού όπου διορίζεται τρίτος ως διαχειριστής της ομόρρυθμης εταιρείας, είναι άκυρη (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 230).

Αυτό οδηγεί στο συμπέρασμα πως ένας τρίτος μπορεί να οριστεί ως διαχειριστής με καταστατική πρόβλεψη ή με απόφαση των εταίρων, δεν αποκτά όμως την ιδιότητα του οργάνου αλλά είναι πληρεξούσιος της εταιρείας με την οποία συνδέεται εσωτερικώς με σύμβαση εντολής ή εργασίας.

5.5.1 Αδέσμευτη άσκηση της διαχειριστικής εξουσίας

Ο διαχειριστής δεν δεσμεύεται από οδηγίες και υποδείξεις των συνεταίρων εκτός και αν προβλέπεται διαφορετικά στο καταστατικό και με επιφύλαξη του δικαιώματος των λοιπών εταίρων για εναντίωση. Αυτό δεν σημαίνει ότι ο διαχειριστής επιτρέπεται να αντιμετωπίζει την εταιρική διαχείριση ως προσωπική του υπόθεση. Οι υποχρεώσεις πίστης και επιμελούς διαχείρισης των εταιρικών υποθέσεων που τον βαρύνουν, τον υποχρεώνουν να προτάσσει κάθε φορά το εταιρικό συμφέρον. Από τις υποχρεώσεις αυτές συνάγεται ότι οι διαχειριστές οφείλουν να συνεργάζονται με στόχο την εναρμόνιση και την αποφυγή επικάλυψης δράσεων.

Ο διαχειριστής όμως υπόκειται σε δεσμεύσεις απέναντι σε οδηγίες των συνεταίρων του όταν το καταστατικό προβλέπει σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αποφάσεις να λαμβάνονται πλειοψηφικά. Τότε ο διαχειριστής οφείλει να εκτελεί την εκάστοτε διαχειριστική απόφαση ακόμα και αν ο ίδιος την καταψήφισε. Σύμφωνα με το άρθρο 717 του ΑΚ, ο διαχειριστής οφείλει να ενημερώσει τους συνεταίρους του για τυχόν αλλαγή των συνθηκών και να τους πείσει για τροποποίηση ή αναίρεση της προηγούμενης απόφασης. (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 217)

6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΡΙΔΙΟΥ Ο.Ε- ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ ΕΤΑΙΡΟΥ

6.1. Μεταβίβαση μεριδίου ομόρρυθμης εταιρείας

Στις προσωπικές εταιρείες βασικό στοιχείο αποτελούν οι σχέσεις των εταίρων, αφενός με τους υπόλοιπους εταίρους και με την εταιρεία αφετέρου, οι οποίες στηρίζονται στην αμοιβαία συνεργασία και εμπιστοσύνη. Πιο έντονα αυτό εμφανίζεται στις ομόρρυθμες εταιρείες αφού μια λάθος διαχείριση επιφέρει ζημιά σε όλους τους εταίρους οι οποίοι ευθύνονται στο ύψος ολόκληρης της προσωπικής τους περιουσίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην είναι επιτρεπτή πάντα η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου (Ε. Λεβάντης, σελ.49).

Όπως ορίζει το άρθρο 761 του ΑΚ στην ομόρρυθμη εταιρεία απαγορεύεται η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου σε άλλον εταίρο, εκτός αν υπάρχει κοινή απόφαση όλων των εταίρων. Η είσοδος ενός νέου εταίρου είναι επικίνδυνη αν αφορά κάποιον ξένο αγοραστή. Γι' αυτό το λόγο πρέπει να συμφωνούν όλοι για μια τέτοια κίνηση. Όταν όλοι οι εταίροι αποφασίζουν ομόφωνα ότι ο εταίρος που θα εισέλθει στην εταιρεία είναι ικανός, χρήσιμος και εμπνέει εμπιστοσύνη, ο νόμος δεν εμποδίζει την μεταβίβαση. Μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου μπορεί να γίνει για δύο λόγους, λόγω αποχώρησης κάποιου εταίρου ή λόγω θανάτου (Ι. Δημοπούλου – Δημάκη, σελ 351).

6.2 Αποχώρηση ομόρρυθμου εταίρου

Η αποχώρηση του εταίρου από μια ομόρρυθμη εταιρεία έχει ως αποτέλεσμα την απώλεια της εταιρικής του ιδιότητας. Η αποχώρηση μπορεί να είναι εκούσια ή να αφορά αποκλεισμό από τους υπόλοιπους εταίρους (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 392).

6.2.1 Εκούσια αποχώρηση του εταίρου

Ο νόμος προβλέπει το δικαίωμα των ομόρρυθμων εταίρων για καταγγελία της εταιρείας και την λύση αυτής. Γίνεται όμως αποδεκτό ότι το καταστατικό μπορεί να αναφέρει αντί το προαναφερόμενο δικαίωμα καταγγελίας, το δικαίωμα εξόδου από αυτήν. Η εταιρική σύμβαση πραγματοποιώντας την αντικατάσταση αυτή, μπορεί να προβλέψει ειδικότερους όρους και αποτελέσματα για τη άσκηση του δικαιώματος εξόδου. Βασική προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος αυτού αποτελεί η ύπαρξη σπουδαίου λόγου διαφορετικά αποκλείεται η αποχώρηση του εταίρου (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 392).

Το άρθρο 766 του ΑΚ ορίζει ότι είναι άκυρη κάθε συμφωνία που περιορίζει το δικαίωμα των εταίρων για καταγγελία της εταιρείας. Με βάση αυτό το δεδομένο το καταστατικό πρέπει να προβλέπει την απόδοση του εξερχόμενου εταίρου που προέβη στη καταγγελία της αξίας της εταιρικής του μερίδας.

Το προαναφερόμενο δικαίωμα εξόδου του εταίρου, ασκείται με δήλωση που απευθύνεται προς όλους τους συνεταίρους του και μπορεί να είναι άτυπη. Τα αποτελέσματα της επέρχονται από την στιγμή που η δήλωση περιέλθει και στον τελευταίο από τους συνεταίρους του εξερχόμενου εταίρου. Η έξοδος του εταίρου από την ομόρρυθμη εταιρεία προϋποθέτει καταστατική τροποποίηση.

6.2.2 Αποκλεισμός εταίρου

Η νομοθετική πρόβλεψη της δυνατότητας αποκλεισμού, σύμφωνα με το άρθρο 771 του ΑΚ, ορίζει ότι οι διαρκείς ενοχικές σχέσεις προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να λυθούν πρόωρα με καταγγελία εφόσον συντρέχει σπουδαίος λόγος. Για την επέλευση των αποτελεσμάτων του αποκλεισμού δεν είναι αρκετή η άσκηση

δικαιώματος με μονομερή δήλωση βούλησης αλλά απαιτείται και η έκδοση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, οπότε και καταργείται η εταιρική σχέση του αποκλειόμενου εταίρου.

Ο λόγος που καθιερώνεται το δικαίωμα αποκλεισμού δεν είναι μόνο η θέσπιση υποκατάστατου μέσου για την αποφυγή της λύσης της εταιρείας αλλά και η παροχή της δυνατότητας άρσης της διατάραξης μιας εταιρικής σχέσης. Το δικαίωμα αποκλεισμού ενός εταίρου με καταγγελία ισχύει και στη περίπτωση που η εταιρεία δεν έχει δημοσιευθεί νόμιμα αλλά λειτουργεί ως “ εν τοις πράγμασι” ομόρρυθμη εταιρεία αφού αρκεί η ύπαρξη της εταιρείας ως προς τις εσωτερικές σχέσεις των συνεταίρων της (άρθρο 771 ΑΚ).

Στην παλαιότερη θεωρία και νομολογία υποστηριζόταν πως ο αποκλεισμός του εταίρου είναι δυνατός μόνο κατά το στάδιο της παραγωγικής λειτουργίας της εταιρείας ενώ μετά τη λύση κατά την εκκαθάριση δεν επιτρέπεται. Στην νεότερη θεωρία η οποία είναι πλέον ορθή, ο αποκλεισμός του ομόρρυθμου εταίρου είναι επιτρεπτός και στις δύο φάσεις, τόσο στην παραγωγική λειτουργία της εταιρείας όσο και κατά την εκκαθάριση της. Και στην φάση της εκκαθάρισης ανακύπτει η ανάγκη αποκλεισμού του υπαίτιου εταίρου που παρεμποδίζει το έργο και επιβραδύνει την πρόοδο των εργασιών της διαδικασίας (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 394).

Ουσιαστική προϋπόθεση για τον αποκλεισμό είναι να συντρέχει σπουδαίος λόγος που να δικαιολογεί την καταγγελία της εταιρείας. για τον αποκλεισμό του εταίρου απαιτείται να έχει παραβεί ο ίδιος υπαίτια τις εταιρικές του υποχρεώσεις με συνέπεια να καθίσταται αφόρητη για τους συνεταίρους του η συνέχιση της συνεργασίας τους.

6.2.3 Αποτελέσματα αποχώρησης εταίρου από ομόρρυθμη εταιρεία

Μετά την αποχώρηση του ομόρρυθμου εταίρου, χάνονται οριστικά όλοι οι νομικοί δεσμοί του με την εταιρεία και τους πρώην συνεταίρους του. Ο αποχωρημένος εταίρος χάνει την εταιρική του ιδιότητα και δεν διαθέτει πλέον κανένα εταιρικό δικαίωμα ούτε βαρύνεται με οποιαδήποτε εταιρική υποχρέωση.

Ο εταίρος που αποχωρεί δεν έχει αξίωση διανομής της εταιρικής περιουσίας ούτε δικαίωμα να λάβει αυτούσια την εισφορά του επειδή κύριος σκοπός της αποχώρησης είναι η αποφυγή λύσης της εταιρείας. Επιπλέον ο εταίρος

ευθύνεται για τα υφιστάμενα κατά το χρόνο αποχώρησης του εταιρικά χρέη, για μια πενταετία από την δημοσίευση της αποχώρησης (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 401).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αποχώρησης, η εταιρική ιδιότητα και το εταιρικό μερίδιο του παλιού εταίρου μεταβιβάζεται στον νέο εταίρο (αν υπάρχει). Ο νέος εταίρος με την μεταβίβαση αναλαμβάνει και όλα τα χρέη της εταιρείας ακόμα και αν αυτά υπήρχαν πριν την είσοδο του και ευθύνεται απεριόριστα και εις ολόκληρον με την προσωπική του περιουσία όπως οι υπόλοιποι εταίροι. Υπάρχει βέβαια το ενδεχόμενο να έχει συμφωνηθεί κάτι διαφορετικό μεταξύ των εταίρων, και να μην έχει υποχρέωση των παλιών χρεών. Η απόφαση αυτή θα πρέπει να αναφερθεί στο τροποποιητικό καταστατικό μαζί με όλες τις λεπτομέρειες της αποχώρησης και της μεταβίβασης (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 396).

6.3 Μεταβίβαση λόγω θανάτου

Μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου εκτός από αποχώρηση του εταίρου όπως αναφέρθηκε παραπάνω γίνεται και λόγω θανάτου. Το εταιρικό μερίδιο σε αυτή την περίπτωση περνάει στους κληρονόμους.

Αν η επωνυμία ήταν στο όνομα του θανόντος εταίρου, οι κληρονόμοι αποφασίζουν αν θα παραμείνει ως έχει ή θα αλλάξει. Αυτό επηρεάζει θετικά ή αρνητικά την πορεία της εταιρείας ανάλογα αν έχει γίνει ήδη γνωστή η εταιρεία με την υπάρχουσα επωνυμία ή όχι. Στην περίπτωση που ο κληρονόμος είναι ανήλικος η μεταβίβαση ισχύει κανονικά (Κ. Αλεξόπουλος, σελ. 161).

Το καταστατικό είναι δυνατόν να ορίζει πως σε περίπτωση θανάτου προβλέπονται πιθανοί τρόποι συνέχισης της εταιρείας με ή χωρίς τους κληρονόμους. Αν στο καταστατικό ορίζεται η διοίκηση της εταιρείας από τους λοιπούς εταίρους μαζί με τους κληρονόμους του θανόντος, οι κληρονόμοι δεν επιτρέπεται να αποποιηθούν την είσοδο τους στην εταιρεία εφόσον έχουν δεχτεί την κληρονομιά.

6.4 Όροι και προϋποθέσεις μεταβίβασης

Με την μεταβίβαση είναι απαραίτητο να συντάσσεται ισολογισμός ή λογιστική κατάσταση και ταυτόχρονα συνιστάται τροποποίηση του καταστατικού

για να αναγγελθούν όλες οι μεταβολές (παλιοί και νέοι εταίροι, ημερομηνία αποχώρησης και μεταβίβασης κ.α.).

Όταν πρόκειται για ομόρρυθμη εταιρεία με δύο εταίρους υπάρχει μεγάλο πρόβλημα στην μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου γιατί κατά την διάρκεια της μεταβιβαστικής διαδικασίας δεν υπάρχει εταιρεία αφού έχει απομείνει μόνο ένας εταίρος. Το ίδιο πρόβλημα αντιμετωπίζεται και όταν επέλθει θάνατος σε έναν από τους δύο εταίρους (Ε. Λεβάντης, σελ.53).

Είναι δυνατό να γίνει εκχώρηση της συμμετοχής κάποιου εταίρου μετά από κοινή απόφαση όλων των εταίρων. Σε αυτή τη περίπτωση ο εταίρος που κάνει την μεταβίβαση παραμένει στην εταιρεία με το υπόλοιπο μέρος της συμμετοχής του. Εδώ εμφανίζεται και φορολογική υπεραξία λόγω διαφοράς αρχικής και τελικής αξίας (που μεταβιβάζεται).

7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΔΙΑΝΟΜΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

7.1 Διανομή αποτελέσματος της Ο.Ε

Ως αποτελέσματα εννοούμε τα κέρδη ή τις ζημιές που εμφανίζονται στην εταιρεία. Η διανομή των κερδών ή των ζημιών σύμφωνα με τον νόμο γίνεται εξ' ίσου σε όλους τους εταίρους εκτός αν αναγράφεται συγκεκριμένος τρόπος διανομής στο καταστατικό της εταιρείας, ανεξάρτητα από τα ποσοστά των εισφορών (Κ. Αλεξόπουλος, σελ 168).

Αν αναφέρεται λεπτομερώς στο καταστατικό κάποιος τρόπος διανομής που έχουν επιλέξει οι ομόρρυθμοι εταίροι, τότε η διανομή των αποτελεσμάτων γίνεται μεταξύ τους. Ένας τρόπος διάθεσης των αποτελεσμάτων είναι με βάση τα ποσοστά συμμετοχής.

Στην περίπτωση που κάποιος εταίρος έχει προσφέρει στην εταιρεία με την προσωπική του εργασία τότε απαλλάσσεται από τις ζημιές και τα κέρδη. Διαφορετικά δεν επιτρέπεται ο εταίρος να μην κατέχει μερίδιο στα κέρδη ή τις ζημιές διότι αυτό οδηγεί στην ακύρωση της συμφωνίας(άρθρο 764, ΑΚ). Την ακύρωση μπορεί να την επικαλεστεί μόνο ο εταίρος που αποκλείεται από τα αποτελέσματα. Αν στο καταστατικό

αναφέρεται μόνο η διανομή στα κέρδη, τότε σύμφωνα με το νόμο, η αναλογία ισχύει και για τις ζημιές και το αντίθετο. Πριν την διανομή των αποτελεσμάτων απαιτείται η σύνταξη ισολογισμού της εταιρείας.

Το άρθρο 762 του ΑΚ ορίζει ότι σε περίπτωση εταιρείας με διάρκεια μικρότερη από ένα έτος ο λογαριασμός κλείνεται και τα κέρδη μοιράζονται στο τέλος του έτους εφόσον δεν προκύπτει κάτι άλλο από την εταιρική σύμβαση. Η διάρκεια της εταιρείας αναγράφεται στο καταστατικό μαζί με την χρονική περίοδο που θα γίνεται η διάθεση των αποτελεσμάτων. Αν δεν προβλέπεται στο καταστατικό, η διάθεση των αποτελεσμάτων γίνεται στο τέλος κάθε έτους.

7.1.1 Δημιουργία αποθεματικών

Στο καταστατικό μπορεί να ορίζεται ότι μέρος των κερδών παραμένει στην εταιρεία με την μορφή των αποθεματικών και δεν διανέμεται στους εταίρους. Αν το καταστατικό δεν αναγράφει κάτι σχετικό με την δημιουργία των αποθεματικών, οι εταίροι μπορούν να διαθέσουν ολόκληρο το σύνολο των κερδών στους ίδιους ανάλογα με τον τρόπο διανομής που έχουν επιλέξει. Οι εταίροι όμως, μπορούν να αποφασίζουν και οι ίδιοι ομόφωνα αν θα παρακρατούν ορισμένα ή όλα από τα κέρδη και τα διαθέτουν ως αποθεματικά (Ι. Δημοπούλου – Δημάκη).

7.2 Διανομή αποτελέσματος κατά την εκκαθάριση

Μετά την διαδικασία εκκαθάρισης διανέμεται η εταιρική περιουσία μεταξύ των εταίρων. Σύμφωνα με το άρθρο 780 του ΑΚ “ Αν η εισφορά δεν συνίσταται σε χρήμα καταβάλλεται η αξία του αντικειμένου της κατά το χρόνο της πραγματοποίησης της. Αν η εισφορά συνίσταται σε εργασία ή σε χρήση πράγματος δεν αποδίδεται”.

Το υπόλοιπο των εισφορών που απομένει μοιράζεται στους εταίρους ανάλογα τα ποσοστά συμμετοχής τους στα κέρδη. Σε περίπτωση που υπάρχει έλλειμμα επιβαρύνονται οι εταίροι με βάση τα ποσοστά συμμετοχής τους στις ζημιές. Αν κάποιος εταίρος αδυνατεί να αναλάβει το έλλειμμα ενέχονται γι’ αυτόν οι λοιποί εταίροι κατά την ίδια αναλογία (Κ. Καρδακάρης, σελ. 84).

7.3 Φορολογία της ομόρρυθμης εταιρείας

Με το Ν.2065/1992 και τον Ν.2238/1994 ορίζεται πως όλες οι προσωπικές εταιρείες είναι υποκείμενα φορολογίας, άρα όλα τα αποτελέσματα (κέρδη) που εμφανίζονται στην ομόρρυθμη εταιρεία φορολογούνται. Τα κέρδη αυτά προκύπτουν από τα καθαρά κέρδη της εταιρείας. Το υπόλοιπο από τα κέρδη το οποίο παραμένει στην εταιρεία ονομάζεται επιχειρηματικό κέρδος (φορολογείται με 35%). Σύμφωνα με το νέο νομοσχέδιο (Ν.3842/2010), οι ομόρρυθμοι εταίροι φορολογούνται με 25% επί των συνολικών κερδών, μετά την αφαίρεση α) των κερδών που απαλλάσσονται από τον φόρο και β) των κερδών που προέρχονται από άλλες Ο.Ε., από μερίσματα ημεδαπών ΑΕ, από αμοιβαία κεφάλαια, μερίδια Ε.Π.Ε, γ) υπόλοιπο ζημιών προηγούμενων χρήσεων, δ) αφορολόγητα αποθεματικά και αφορολόγητες εκπτώσεις. Όταν πρόκειται για εταιρεία που περιλαμβάνει ανήλικο ή δικαιούχο από κληρονομιά, ο φόρος είναι 20 % μετά την αφαίρεση της επιχειρηματικής αμοιβής (Ι. Δημοπούλου – Δημάκη, σελ.349).

Αφού αφαιρεθούν τα προαναφερθέντα κέρδη από την φορολογία, αφαιρείται και η επιχειρηματική αμοιβή από τους ανάλογους δικαιούχους. Πρόκειται για ένα ποσό που λαμβάνουν οι εταίροι ως αντάλλαγμα για την προσωπική τους εργασία. Δικαίωμα στην επιχειρηματική αμοιβή έχουν μόνο τα φυσικά πρόσωπα της εταιρείας και δικαιούχοι είναι οι τρεις πρώτοι εταίροι με τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο. Για να υπολογισθεί η επιχειρηματική αμοιβή και να αναφερθούν των κέρδη που φορολογούνται στο όνομα της εταιρείας, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι εταίροι που υπάρχουν κατά την λήξη της χρήσης με την εταιρική ιδιότητα και τα ποσοστά συμμετοχής τους στην εταιρεία κατά τον χρόνο αυτό, ανεξάρτητα αν επήλθε οποιαδήποτε μεταβολή στα πρόσωπα των εταίρων, στα ποσοστά τους ή στην ιδιότητά τους.

Στην περίπτωση που εμφανίζονται περισσότεροι εταίροι με ίσα ποσοστά, ο καθορισμός των δικαιούχων γίνεται από την εταιρεία με εμπρόθεσμη δήλωση. Αν η δήλωση δεν πραγματοποιηθεί εγκαίρως (περάσει δηλαδή η προθεσμία υποβολής) τότε δεν υφίσταται επιχειρηματική αμοιβή και τα κέρδη που απομένουν φορολογούνται στο όνομα του νομικού προσώπου της εταιρείας. Επιπλέον επιχειρηματική αμοιβή δεν υπολογίζεται για τα επιπρόσθετα κέρδη που εμφανίζονται στην εταιρεία μετά την υποβολή της δήλωσης. Η επιχειρηματική αμοιβή προσδιορίζεται με την εφαρμογή του ποσοστού συμμετοχής του εταίρου στο 50% των κερδών. Αν κάποιος εταίρος

συμμετέχει σε περισσότερες από μία εταιρείες, έχει το δικαίωμα να λάβει επιχειρηματική αμοιβή μόνο σε μία εταιρεία, κατά προτίμηση σε αυτή που διαθέτει τα περισσότερα κέρδη. Η επιλογή της εταιρείας είναι απόφαση του ίδιου του εταίρου και γίνεται μαζί με την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας. Μετά την αφαίρεση της επιχειρηματικής αμοιβής το υπόλοιπο των κερδών φορολογείται στο όνομα της εταιρείας και εξαντλείται οποιαδήποτε υποχρέωση φορολογίας (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 363).

Αν τα αποτελέσματα της ομόρρυθμης εταιρείας περιλαμβάνουν και κέρδη από ακίνητα (γραφεία, καταστήματα κ.α.), τότε χορηγείται και συμπληρωματικός φόρος με συντελεστή 3%. Ο φόρος αυτός επιβάλλεται επί του ακαθάριστου ποσού των κερδών που προέρχονται από ακίνητα είτε από εκμίσθωση ή δωρεάν παραχώρηση. Ο συμπληρωματικός φόρος δεν μπορεί να ξεπερνάει το ποσό του κύριου φόρου των συνολικών κερδών.

7.3.1 Προκαταβολή φορολογίας

Κάθε χρόνο χορηγείται από την ομόρρυθμη εταιρεία προκαταβολή φορολογίας σαν εγγύηση για τον κύριο και συμπληρωματικό φόρο. Από την κύρια φορολογία συνήθως αφαιρείται η προκαταβολή του επόμενου χρόνου και όποια άλλα επιπλέον έξοδα έχουν γίνει προκαταβολικά. Ο φορολογικός συντελεστής της προκαταβολής ανέρχεται στο 65% επί τον συνολικό κύριο φόρο συν τον συμπληρωματικό. Όταν πρόκειται για νεοϊδρυθείσα εταιρεία εμφανίζεται το δικαίωμα μείωσης της προκαταβολής κατά 50% για τα πρώτα τρία χρόνια. Η μείωση αυτή δεν υφίσταται για εταιρείες που προέρχονται από μετατροπή ή συγχώνευση άλλων εταιρειών (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 363).

7.4 Παράδειγμα διανομής αποτελεσμάτων και φορολογίας

Το παρακάτω παράδειγμα παρουσιάζει την διάθεση των κερδών και την φορολογία σε μια εταιρεία. (Ι. Δημοπούλου – Δημάκη):

Έστω ότι μία Ο.Ε με εταίρους Α, Β, Γ, και Δ πραγματοποίησε κέρδη 40.000 ευρώ. Τα ποσοστά συμμετοχής τους είναι 25% ο καθένας. Κατόπιν συμφωνίας επιχειρηματική αμοιβή λαμβάνουν οι Α, Β και Γ. Ως επιχειρηματική αμοιβή θα ληφθεί το 50% των κερδών των Α, Β και Γ. Ο πίνακας διανομής των κερδών θα είναι:

Εταίροι	Επιχειρηματική αμοιβή	Επιχειρηματικό Κέρδος	Φόρος 35%	Καθαρό κέρδος
Α	5.000	5.000	1.750	3.250
Β	5.000	5.000	1.750	3.250
Γ	5.000	5.000	1.750	3.250
Δ	-----	10.000	3.500	6.500
Σύνολο	15.000	25.000	8.750	16.250

Η λογιστική εγγραφή διανομής των κερδών στην Ο.Ε. που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας είναι:

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ

88.99 <u>Κέρδη προς διάθεση</u>	40.000	
53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
53.03 <u>Εταίροι</u>		31.250
Α 8.250		
Β 8.250		
Γ 8.250		
Δ 6.500		
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ – ΤΕΛΗ		
54.04 Φόρος εισοδήματος φορολ. Κερδών		8.750

Διανομή κερδών χρήσης σύμφωνα με τον πίνακα διανομής των κερδών.

8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

8.1 Έννοια της λύσης

Λύση της εταιρείας είναι η παύση της επίτευξης των εταιρικών σκοπών δηλαδή πραγματοποιείται διακοπή των λειτουργιών της εταιρείας. Λύεται το καταστατικό της εταιρείας και γίνεται διακοπή στην αρμόδια ΔΟΥ. Η εταιρεία δεν χάνει αμέσως την προσωπικότητα της διότι πρέπει υποχρεωτικά να περάσει από το στάδιο της εκκαθάρισης κατά την διάρκεια του οποίου το νομικό πρόσωπο της εταιρείας συνεχίζει να υφίσταται μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία. Η λύση της ομόρρυθμης εταιρείας υπόκειται στην διαδικασία της δημοσιότητας αλλά δεν χάνεται, μπορεί με απόφαση των εταίρων να αναβιώσει. Σχετικά με την λύση και εκκαθάριση γίνεται αναφορά στις διατάξεις του Αστικού κώδικα (Κ. Αλεξόπουλος, σελ.169).

8.2 Λόγοι λύσης της ομόρρυθμης εταιρείας

Η λύση της ομόρρυθμης εταιρείας μπορεί να επέλθει για διάφορους λόγους οι οποίοι είτε αφορούν το νομικό πρόσωπο της εταιρείας είτε τους εταίρους.

Οι λόγοι λύσης της Ο.Ε. είναι οι εξής:

- *Αν έχει παραβεί ο χρόνος ορισμού της*

Η εταιρεία έχει συσταθεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και η πάροδος του χρόνου έχει ως αποτέλεσμα την αυτόματη λύση της εταιρείας. Μπορεί να γίνει

παράταση της χρονικής διάρκειας για ορισμένο ή αόριστο χρόνο με γραπτή και ομόφωνη απόφαση των εταίρων. Σε περίπτωση που δεν γίνει δημοσίευση στα βιβλία του Πρωτοδικείου για την απόφαση παράτασης και η εταιρεία συνεχίζει τις εταιρικές εργασίες της τότε η εταιρεία ανανεώνεται για αόριστο χρονικό διάστημα.

- ***Αν γίνει καταγγελία από κάποιον εταίρο***

Κάποιος εταίρος μπορεί να καταγγείλει με γραπτή μονομερή δήλωση την σχέση της εταιρείας αφενός προς τους άλλους εταίρους και αφετέρου προς τους τρίτους με την δημοσίευση της καταγγελίας στα βιβλία του πρωτοδικείου. Η εταιρεία λύεται μετά απο καταγγελία αν ισχύουν οι εξής προϋποθέσεις:

- ❖ Στην περίπτωση που υπάρχει αόριστη χρονική διάρκεια γίνεται λύση της εταιρείας ακόμα και αν δεν υπάρχει σπουδαίος λόγος. Αντίθετα αν η καταγγελία έχει γίνει χωρίς σπουδαίο λόγο και είναι άκαιρη τότε ο καταγγέλων έχει την υποχρέωση να καταβάλει αποζημίωση στους άλλους εταίρους για την ζημιά που προκλήθηκε.
- ❖ Στην περίπτωση που υπάρχει ορισμένη χρονική διάρκεια η λύση της εταιρείας πραγματοποιείται μόνο αν υφίσταται σπουδαίος λόγος. Αν δεν υφίσταται σπουδαίος λόγος ο εταίρος που έκανε την κατάγγελλία έχει την υποχρέωση να αποζημιώσει τους υπόλοιπους εταίρους (Κ. Καρδακάρης, σελ.82).

Η καταγγελία διακρίνεται σε 3 είδη: την τακτική όταν υπάρχει σύμβαση αορίστου χρόνου και έχει τηρηθεί η προθεσμία, την άτακτη, όταν η προθεσμία δεν έχει τηρηθεί και την έκτακτη όταν η σύμβαση είναι ορισμένου χρόνου και υπάρχει σπουδαίος λόγος.

- ***Με κοινή απόφαση των εταίρων***

Αν συμφωνούν όλοι οι εταίροι μπορεί να γίνει λύση της εταιρείας και πρίν την πάροδο της χρονικής διάρκειας. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει και την λύση της εταιρείας με την πλειοψηφία των εταίρων. Η απόφαση πρέπει να είναι γραπτή και το σχετικό έγγραφο να δημοσιευτεί ώστε η διαδικασία να είναι έγκυρη (Ε. Λεβάντης, σελ.54).

- ***Αν έχει εκπληρωθεί ή είναι αδύνατη η εκπλήρωση του σκοπού***

Η εταιρεία μπορεί να οδηγηθεί στη λύση της όταν έχει εκπληρώσει ήδη τον σκοπό για τον οποίο ιδρύθηκε. Επίσης λύνεται όταν είναι αδύνατο να πραγματοποιηθεί ο σκοπός για νομικούς ή πραγματικούς λόγους.

- ***Σε περίπτωση θανάτου ενός εταίρου***

Λύση της εταιρείας μπορεί να προκληθεί και από τον θάνατο ενός από τους εταίρους εκτός αν έχει συμφωνηθεί κάτι διαφορετικό στο καταστατικό. Μπορεί το καταστατικό να αναφέρει ότι η εταιρεία θα συνεχίσει την λειτουργία της μεταξύ των επιζώντων εταίρων(αν είναι περισσότεροι από δύο) ή ακόμα και μεταξύ των επιζώντων εταίρων και των κληρονόμων του εταίρου που πέθανε. Και στις δύο περιπτώσεις είναι απαραίτητη η σύνταξη της έγγραφης τροποποίησης του καταστατικού στο οποίο θα αναγράφονται όλες οι αλλαγές μετά τον θάνατο του εταίρου (Κ. Καρδακάρης, σελ.82).

- ***Αν τα εταιρικά μερίδια περιέλθουν σε έναν μόνο εταίρο***

Με την μεταβίβαση όλων των εταιρικών μεριδίων σε έναν εταίρο επέρχεται λύση της εταιρείας. Συγκεκριμένα η εταιρεία μετατρέπεται από ομόρρυθμη σε ατομική επιχείρηση με αποτέλεσμα να μην χρειάζεται το στάδιο της εκκαθάρισης.

- ***Αν κηρυχθεί σε πτώχευση κάποιος εταίρος***

Όταν επέλθει νομικός θάνατος δηλαδή πτώχευση ενός εταίρου τότε λύνεται η εταιρεία εκτός και στο καταστατικό αναγράφεται πως η εταιρεία θα λειτουργεί σε τέτοια περίπτωση με τους υπόλοιπους εταίρους (Κ. Αλεξόπουλος, σελ 171).

- ***Αν τεθεί κάποιος εταίρος υπό “δικαστική συμπαράσταση”***

Όταν ένας από τους εταίρους κηρυχθεί σε δικαστική απαγόρευση πραγματοποιείται λύση της εταιρείας εκτός και αν υπάρχει έγγραφη συμφωνία στο καταστατικό και η εταιρεία συνεχίζεται με τους υπόλοιπους εταίρους (Κ. Καρδακάρης, σελ.82).

8.3 Γενικά για την εκκαθάριση

Την λύση της ομόρρυθμης εταιρείας ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης. Με την διαδικασία της εκκαθάρισης ρευστοποιούνται τα εταιρικά περιουσιακά στοιχεία και εξοφλούνται οι εταιρικές υποχρεώσεις. Γίνεται διανομή του ενεργητικού και αποδίδονται οι εισφορές στους εταίρους (Κ. Καρδακάρης, σελ.83).

Κατά την διάρκεια της εκκαθάρισης η εταιρεία εξακολουθεί να υφίσταται έχοντας δικαιώματα και υποχρεώσεις και δεν χάνει την νομική της προσωπικότητα. Η εταιρεία πλέον αλλάζει σκοπό και δεν λειτουργεί σύμφωνα με τη επιδίωξη του εταιρικού στόχου. Αποσκοπεί στο διακανονισμό των εταιρικών δοσοληψιών και υπάρχει για τις ανάγκες της εκκαθάρισης. Τα όργανα της εταιρείας διαθέτουν περιορισμένη εξουσία.

Με την εκκαθάριση παύει η εξουσία των διαχειριστών της εταιρείας και όλη την διαδικασία την αναλαμβάνουν οι εκκαθαριστές οι οποίοι διορίζονται με ομόφωνη

απόφαση των εταίρων και μπορεί να είναι είτε κάποιος εταίρος είτε κάποιος τρίτος. Αν υπάρχει διαφωνία για τον διορισμό του εκκαθαριστή, ορίζεται από το δικαστήριο. Συγκεκριμένα εμφανίζονται τρία είδη εκκαθαριστών, ο νόμιμος εκκαθαριστής, ο δικαστικός και καταστατικός εκκαθαριστής (Κ. Αλεξόπουλος, σελ. 172).

8.4 Είδη εκκαθαριστών

Νόμιμοι εκκαθαριστές

Εκκαθαριστές από το νόμο μπορούν να είναι όλοι οι εταίροι οι οποίοι ενεργούν από κοινού εκτός αν ορίζεται κάτι διαφορετικό στο καταστατικό ή έχουν αποφασίσει διαφορετικά οι ίδιοι. Σε επείγουσες καταστάσεις που απειλούν την εταιρεία με σοβαρές ζημιές είναι αποδεκτό να ενεργεί ο κάθε εκκαθαριστής μόνος του.

Καταστατικοί εκκαθαριστές

Εκκαθαριστές μπορούν να είναι είτε ένας ή περισσότεροι εταίροι είτε ένας ή περισσότεροι τρίτοι (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του καταστατικού ή με κοινή απόφαση των εταίρων. Ακόμα εκκαθαριστής μπορεί να διορισθεί και κάποιος τρίτος που έχει κηρυχθεί σε πτώχευση εφόσον με την πτώχευση δεν χάνει και την δικαιοπρακτική του ικανότητα. Δεν είναι όμως εφικτό να διορισθεί κάποιος εταίρος που έχει πτωχεύσει διότι η διαδικασία της εκκαθάρισης έχει σχέση με δικά του συμφέροντα.

Με τον διορισμό των εκκαθαριστών γίνεται ορισμός και του τρόπου με τον οποίο αυτοί θα ενεργούν. Αν δεν έχει οριστεί κάτι οι εκκαθαριστές λειτουργούν όλοι από κοινού (Κ. Αλεξόπουλος, σελ. 172).

Δικαστικοί εκκαθαριστές

Αν το καταστατικό δεν ορίζει κάποιον εκκαθαριστή μπορεί να οριστεί από το δικαστήριο. Συνήθως πρόκειται για εκκαθαριστή αντικαταστάτη γιατί ο προηγούμενος έπαυσε την εξουσία του.

8.5 Ενέργειες της εκκαθάρισης

Οι ενέργειες κατά το στάδιο της εκκαθάρισης σύμφωνα με τον Κ. Αλεξόπουλο ‘Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου’ αναφέρονται ως εξής:

- Οι εκκαθαριστές πραγματοποιούν απογραφή (καταμέτρηση) της περιουσίας της εταιρείας και συντάσσουν τον αρχικό ισολογισμό για την εκκαθάριση.
- Οι εκκαθαριστές αποδίδουν τα κινητά ή ακίνητα αντικείμενα στους εταίρους ανάλογα τι έχει εισφέρει ο καθένας για χρήση στην εταιρεία.
- Γίνεται εξόφληση των χρεών που έχουν οι εταίροι προς τους τρίτους.
- Γίνεται εξόφληση των χρεών που υπάρχουν μεταξύ των εταίρων.
- Οι εκκαθαριστές ολοκληρώνουν τις υπάρχουσες εκκρεμότητες.
- Πραγματοποιείται επιστροφή των εισφορών στους εταίρους.
- Γίνεται διανομή της περιουσίας ανάλογα με τα ποσοστά συμμετοχής στα εταιρικά κέρδη και συντάσσεται τελικός ισολογισμός.
- Τέλος μετά την διαδικασία της εκκαθάρισης ο εκκαθαριστής παραδίδει τα λογιστικά βιβλία και έγγραφα της εταιρίας σε έναν ορισμένο από κοινού εταίρο.
- Σε περίπτωση που υπάρχει διαφωνία αναλαμβάνει να αποφασίσει το δικαστήριο. Ο εκκαθαριστής αν οι εταίροι δεν συμβιβάζονται έχει το δικαίωμα να κηρύξει την εταιρεία σε πτώχευση με αποτέλεσμα να πτωχεύσουν και οι ομόρρυθμοι εταίροι.

9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ – ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ Ο.Ε.

9.1 Μετασχηματισμός ομόρρυθμης εταιρείας

Ως μετασχηματισμό ορίζουμε την μετατροπή – μεταβολή της ομόρρυθμης εταιρείας με κοινή απόφαση των εταίρων σε άλλον εταιρικό τύπο χωρίς να απαιτείται εκκαθάριση. Δεν δημιουργείται νέο νομικό πρόσωπο απλά μεταβάλλεται η εταιρική μορφή. Ο μετασχηματισμός πραγματοποιείται με την τροποποίηση του καταστατικού. Υπάρχουν δυο ειδών μετασχηματισμοί (Ν. Κ.Ρόκας, σελ.148).

- Καταχρηστικός μετασχηματισμός. Συμβαίνει όταν η ομόρρυθμη εταιρεία λύεται με σκοπό την ίδρυση νέας εταιρείας, όποιου εταιρικού τύπου επιθυμούν οι ίδιοι οι εταίροι.
- Κατά κυριολεξία μετασχηματισμός. Γίνεται όταν αλλάζει ο εταιρικός τύπος με απόφαση των εταίρων αλλά δεν πραγματοποιείται η λύση της εταιρείας.

9.1.1. Μετατροπή ατομικής επιχείρησης σε Ο.Ε.

Ο ιδιοκτήτης της ατομικής επιχείρησης εισφέρει είτε το ενεργητικό είτε το ενεργητικό και το παθητικό της επιχείρησης, ή επιπλέον μετρητά. Για τους υπόλοιπους εταίρους που θα εισέλθουν στην εταιρεία ισχύει κανονικά η εισφορά της ομόρρυθμης εταιρείας (μερίδιο σε μετρητά ή σε είδος).

Πραγματοποιείται σύνταξη της απογραφής της ατομικής επιχείρησης μαζί με τον τελευταίο ισολογισμό συντάσσεται το καταστατικό. Τα μέλη της εταιρείας ακολουθούν την διαδικασία σύστασης και καταθέτουν τα δικαιολογητικά που απαιτούνται (βλ. κεφάλαιο 3). Η διαδικασία που προβλέπεται δεν αποτελεί πρωτότυπη σύσταση εταιρείας, επομένως δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Υ.Μ.Σ. Ακολουθείται η προβλεπόμενη οδός και στη συνέχεια η εταιρεία καταλήγει στην υπηρεσία του ΓΕΜΗ.

Η εταιρεία δεν υπόκειται σε χαρτόσημο γιατί η μετατροπή δεν αφορά διαδικασία πώλησης. Με την παραλαβή του Α.Φ.Μ. από την Δ.Ο.Υ. έδρας πραγματοποιείται διακοπή της ατομικής επιχείρησης και τα βιβλία εγγραφών της ακυρώνονται. Στην μετατροπή αυτή δεν οφείλεται Φ.Π.Α., χαρτόσημο αλλά και φόρος υπεραξίας γιατί δεν αφορά πώληση.

9.1.2.Μετατροπή ομόρρυθμης εταιρείας σε ετερόρρυθμη ή το αντίθετο

Η μετατροπή της ομόρρυθμης εταιρείας σε ετερόρρυθμη ή το αντίθετο αφορά δύο συγγενικούς εταιρικούς τύπους εφόσον και οι δύο υπάγονται στις προσωπικές εταιρείες. Η εισαγωγή του ετερόρρυθμου εταίρου στην εταιρεία ή η εξαγωγή του από αυτή δεν επιφέρει μεγάλες αλλαγές. Η μετατροπή αυτή προϋποθέτει έγγραφη συμβολαιογραφική σύμβαση (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 150).

Πρόκειται για τροποποίηση του καταστατικού όπου αναγράφονται οι μεταβολές και η συμφωνία του μετασχηματισμού. Ενημερώνεται η υπηρεσία του ΓΕΜΗ για την μετατροπή και η αρμόδια Δ.Ο.Υ για τις ασφαλιστικές και φορολογικές βεβαιώσεις των εταίρων και παραλαμβάνεται η δήλωση παύσης εργασιών για τη εταιρεία που μετατρέπεται. Στην συνέχεια εκδίδεται βεβαίωση έναρξης δραστηριότητας και η νέα εταιρεία ξεκινάει τις συναλλαγές της έχοντας τις ίδιες υποχρεώσεις με την πρώτη εταιρεία.

Για την σύσταση της νέας εταιρείας πρέπει να ακολουθηθούν όλα τα μέτρα και οι διατάξεις. Η περιουσία της μετατρεπόμενης εταιρείας εισέρχεται στην περιουσία της νέας εταιρείας.

9.1.3.Μετατροπή ομόρρυθμης εταιρείας σε ΕΠΕ

Συνιστάται συμφωνητικό των εταίρων που αναφέρει ότι επιθυμούν να μετατραπεί η εταιρεία τους σε Ε.Π.Ε.. Η ομόρρυθμη εταιρεία καταθέτει αίτηση στο Υπουργείο Εμπορίου με τον τελευταίο ισολογισμό και ζητά τον έλεγχο των στοιχείων. Αφού τα βιβλία της εταιρείας ελεγχθούν δημοσιεύεται στο ΦΕΚ σχετική έκθεση και συντάσσεται το καταστατικό.

Το ήδη υπάρχον εταιρικό κεφάλαιο δεν υπόκειται σε φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου (ΦΣΚ) αλλά μόνο οι επιπλέον εισφορές για την ίδρυση της ΕΠΕ. Το καταστατικό ελέγχεται και επικυρώνεται από το αρμόδιο Πρωτοδικείο και υποβάλλεται στην ΔΥΟ έδρας μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά (βεβαίωση ασφάλισης, βεβαίωση επιμελητηρίου, μισθωτήριο κ.λπ.) (Ν. Κ.Ρόκας, σελ. 151).

Και σε αυτόν τον μετασχηματισμό δεν επιβάλλεται η υπηρεσία μιας στάσης (ΥΜΣ) αλλά ακολουθείται η συνηθισμένη διαδικασία και στη συνέχεια ενημερώνεται η υπηρεσία του ΓΕΜΗ. Στην περίπτωση αυτή δεν ισχύει η οφειλή χαρτοσήμου 2,4 γιατί δεν πρόκειται για πώληση. Αφού γίνει διακοπή της Ο.Ε. και ακυρωθούν τα βιβλία μπορεί η ΕΠΕ να αρχίσει την λειτουργία της.

9.1.4.Μετατροπή Ο.Ε σε ανώνυμη εταιρεία (ΑΕ)

Η μετατροπή μιας ομόρρυθμης εταιρείας σε ανώνυμη σύμφωνα με το άρθρο 67 του Ν.2190/1920 γίνεται με ομόφωνη απόφαση των εταίρων αφού έχει ολοκληρωθεί ο έλεγχος του ενεργητικού και του παθητικού της εταιρείας. Και εδώ όπως και στις άλλες μορφές μετατροπών, συντάσσεται συμφωνητικό από τους εταίρους και ισχύει παρόμοια διαδικασία με την παραπάνω. Η ομόρρυθμη εταιρεία πρέπει να πάρει έγκριση από το Υπουργείο Εμπορίου ώστε να ολοκληρωθεί η διαδικασία σύστασης. Υπάρχει το ενδεχόμενο το καταστατικό της μετατρεπόμενης εταιρείας να αναφέρει πως δεν είναι υποχρεωτική η κοινή απόφαση όλων των εταίρων, αλλά η απόφαση της μετατροπής να μπορεί να γίνει κατά πλειοψηφία.

Στην μετατροπή της Ο.Ε. σε Α.Ε. το κατώτατο κεφάλαιο είναι 60.000. Εφόσον το κεφάλαιο είναι μικρότερο από το απαιτούμενο, είναι απαραίτητο οι εταίροι να πραγματοποιήσουν νέες εισφορές. Χρειάζεται να εκδοθεί άδεια ίδρυσης από την Νομαρχία της έδρας για να αποκτήσει η εταιρεία νομική προσωπικότητα. Η οφειλή χαρτοσήμου δεν ισχύει ούτε εδώ αφού δεν αφορά πώληση. Οι δικαστικές εκκρεμότητες της ομόρρυθμης εταιρείας συνεχίζουν στην νέα εταιρεία χωρίς να επέλθει διακοπή.

Στην περίπτωση που συμβεί το αντίθετο και η ανώνυμη εταιρεία μετατραπεί σε ομόρρυθμη, ακολουθείται η συνηθισμένη διαδικασία σύστασης. Είναι απαραίτητο να συμφωνήσουν όλοι οι μέτοχοι για αυτή την μετατροπή της εταιρείας σε Ο.Ε. και τους όρους που θα περιέχει το καταστατικό. Η ευθύνη των εταίρων αλλάζει και ευθύνονται στο ύψος της προσωπικής τους περιουσίας. Η επωνυμία της νέας ομόρρυθμης εταιρείας πρέπει να αλλάξει, μπορεί όμως η υπάρχουσα επωνυμία να παραμείνει ως διακριτικός τίτλος της εταιρείας.

9.2. Συγχώνευση ομόρρυθμης εταιρείας

Συγχώνευση είναι η ένωση δύο ή περισσότερων εταιρειών που λειτουργούν ξεχωριστά, σε μία άλλη οποιαδήποτε εταιρική μορφή, με την δημιουργία ειδικής σύμβασης την οποία συνάπτουν οι ίδιες οι εταιρείες. Η εταιρεία έχει δική της νομική μορφή και έχει τις ίδιες υποχρεώσεις με τις προηγούμενες. Εμφανίζονται δύο ειδών συγχωνεύσεις:

- Η δημιουργία νέας εταιρείας. Οι δύο εταιρείες συμφωνούν να ενωθούν και δημιουργείται μία νέα εταιρεία.
- Συγχώνευση με απορρόφηση. Όταν γίνεται η ενσωμάτωση της μιας εταιρείας στην άλλη. Η εταιρεία που απορροφάται μεταφέρει το ενεργητικό και το παθητικό της στην άλλη και στην συνέχεια σταματάει την λειτουργία της (Ν. Κ.Ρόκας, σελ.158).

Για την συγχώνευση γίνεται σύνταξη κοινού σχεδίου σύμβασης σε συμβολαιογράφο με το οποίο ιδρύεται η νέα εταιρεία. Πραγματοποιείται εγγραφή της νέας εταιρείας στο επιμελητήριο, καταβάλλεται ΦΣΚ, θεωρείται από το Πρωτοδικείο και γίνεται καταβολή Α.Φ.Μ..

Συντάσσεται τροποποιητικό λόγω διάλυσης το οποίο ελέγχεται από την αρμόδια ΔΟΥ και το Πρωτοδικείο και ακυρώνονται τα προηγούμενα στοιχεία και εγγραφές. Όταν

πρόκειται για ΕΠΕ απαιτείται συμφωνητικό από κάθε εταιρεία το οποίο θα αναφέρει την συγχώνευση.

Η απόφαση για συγχώνευση δημοσιεύεται στο ΦΕΚ μαζί με την απόφαση της Νομαρχίας. Ύστερα συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης και η περίληψη του δημοσιεύεται και αυτό στο ΦΕΚ. Υποβάλλεται ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου και παραλαμβάνεται το Α.Φ.Μ.. Διακόπτονται οι προηγούμενες εταιρείες και η νέα εταιρεία κάνει έναρξη των λειτουργιών.

Για να είναι έγκυρη η διαδικασία της συγχώνευσης χρειάζεται ομόφωνη απόφαση των εταίρων. Οι περιουσίες των εταίρων μεταβιβάζονται στην νέα εταιρεία με ειδικό συμβολαιογραφικό έγγραφο. Αυτό ισχύει όταν στις εταιρείες εμπεριέχονται και ακίνητα.

Οι εταιρείες συγχωνεύονται είτε γιατί επιθυμούν την συγκέντρωση μεγαλύτερων κεφαλαίων, είτε για αποτελεσματικότερη οργάνωση ή λόγω μεγάλου ανταγωνισμού στις ομοειδείς εταιρείες.

Για να είναι επιτυχής η συγχώνευση χρειάζεται:

- Να είναι ξεκάθαρο ότι η συγχώνευση είναι απόφαση στρατηγικής και των δύο εταιρειών.
- Να υπάρχει λεπτομερές σχέδιο ενοποίησης.
- Η νέα εταιρεία να χρησιμοποιεί καλύτερες πρακτικές από τις παλιές εταιρείες.
- Να γίνεται σαφής και αυστηρός έλεγχος.
- Οι εταίροι να επικεντρώνονται σε θέματα για εξοικονόμηση των δαπανών και να υπάρχουν σαφείς προσδοκίες.

10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΕ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΟΕ

10.1. Λειτουργία ομόρρυθμης εταιρείας με βιβλία Γ' κατηγορίας

Κάθε εταιρεία προκειμένου να λειτουργεί σωστά υποχρεώνεται να τηρεί κάποια βιβλία παρακολουθώντας τις οικονομικές της κινήσεις. Η κατηγορία αλλά και ο τρόπος χρειάζεται να τηρεί η εταιρεία ορίζεται από τον Κ.Β.Σ. (Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων).

Η Ο.Ε. λειτουργεί με την κράτηση λογιστικών βιβλίων Γ' κατηγορίας. Τα απαιτούμενα βιβλία τα τηρεί κατά την διπλογραφική μέθοδο. Διπλογραφική μέθοδος είναι ο τρόπος καταγραφής των λογιστικών εγγραφών και αφορά δύο καταχωρήσεις την χρέωση και την πίστωση.

Όταν η εταιρεία λειτουργεί με βιβλία Γ' κατηγορίας, τα τηρεί πάντα με βάση το Γ.Λ.Σ. (γενικό λογιστικό σχέδιο). Στο Κ.Β.Σ. δεν αναγράφονται όλα τα βιβλία της γ' κατηγορίας. Η κάθε εταιρεία με το λογιστικό σύστημα που επιλέγει προσδιορίζει και τα ανάλογα βιβλία που απαιτούνται.

Τα κυριότερα βιβλία που εφαρμόζονται από τον ΚΒΣ είναι το ημερολόγιο (αναλυτικό- συγκεντρωτικό), το καθολικό (γενικό – αναλυτικό), το βιβλίο απογραφών, το βιβλίο ισολογισμού, το μητρώο παγίων και το βιβλίο αποθήκης.

Ημερολόγιο: είναι το βιβλίο όπου καταγράφονται οι συναλλαγές πριν την μεταφορά τους στους λογαριασμούς. Η καταγραφή αυτή είναι λεπτομερής και γίνεται χρονολογικά.

Καθολικό: εκεί γίνεται η καταγραφή όλων των μεταβολών των λογιστικών γεγονότων. Στο γενικό καθολικό αναφέρονται οι μεταβολές των πρωτοβάθμιων λογαριασμών ενώ

στο αναλυτικό οι μεταβολές των υπόλοιπων λογαριασμών, δευτεροβάθμιων, τριτοβάθμιων κ.α.. (Κ.Καρδακάρης, “Λογιστική Εμπορικών Εταιριών”)

Βιβλίο απογραφών: στο βιβλίο αυτό καταγράφονται λεπτομερώς τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου. Στο βιβλίο απογραφής καταχωρείται απογραφή έναρξης και απογραφή λήξεως.

Πρέπει να σημειωθεί ότι αν η Ο.Ε. δεν έχει ξεπεράσει το όριο των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων, δεν είναι υποχρεωμένη να τηρήσει τα συγκεκριμένα βιβλία με την διπλογραφική μέθοδο. Σε αυτή την περίπτωση η ομόρρυθμη εταιρεία ακολουθεί βιβλία β' κατηγορίας.

10.1.1. Απαραίτητα δικαιολογητικά

Για την σωστή λειτουργία της εταιρείας επιβάλλεται η θεώρηση βιβλίων και στοιχείων από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την θεώρηση είναι:

- ✓ Ασφαλιστική ενημερότητα από το Ι.Κ.Α
- ✓ Ασφαλιστική ενημερότητα από τον Ο.Α.Ε.Ε.
- ✓ Αντίγραφο έναρξης
- ✓ Στοιχεία εκπροσώπου εταιρείας (αυτό ισχύει για την πρώτη θεώρηση).

10.2 Λογιστικές εγγραφές ομόρρυθμης εταιρείας

10.2.1. Λογιστικές εγγραφές σύστασης

Για να καταγραφούν οι λογιστικές εγγραφές της ομόρρυθμης εταιρείας τηρούνται βιβλία Γ' κατηγορίας. Έχουμε απεικόνιση δύο λογιστικών γεγονότων. 1) Οι εταίροι έχουν την υποχρέωση να καταβάλλουν τις κεφαλαιακές εισφορές τους. Το πρώτο στάδιο περιλαμβάνει την ανάληψη της υποχρέωσης αυτής. Λογιστικά χρεώνονται οι λογαριασμοί ανάληψης εισφορών και πιστώνεται ο λογαριασμός “εταιρικό κεφάλαιο”. 2) Η υλοποίηση της καταβολής κεφαλαιακών εισφορών. Εδώ χρεώνονται οι λογαριασμοί των εισφορών ενεργητικών στοιχείων και πιστώνονται οι λογαριασμοί εισφορών ανάληψης.

Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται τα λογιστικά γεγονότα και η απεικόνιση τους (Ι. Δημοπούλου – Δημάκη).

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΗΣΗ
<p>Κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου ή αλλιώς ανάληψη της υποχρέωσης εκ μέρους των εταίρων να καταβάλουν τις εισφορές τους και αντίστοιχα η δημιουργία απαίτησης του νομικού προσώπου της εταιρίας κατά των εταίρων, για τα μερίδια των οποίων την κάλυψη έχουν αναλάβει, βάσει του καταστατικού.</p>	<p>Εταίρος χ λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου Εταίρος Ψ λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου Εταιρικό κεφάλαιο</p>
<p>Μεταγενέστερη της κάλυψης πραγματοποίηση των εισφορών, συνήθως με την καταβολή μετρητών, γενικότερα, με τη μεταβίβαση εισφορών σε είδος.</p>	<p>Διάφορα ενεργητικά Εταίρος Χ λογ. κάλυψης κεφαλαίου Εταίρος Ψ λογ. κάλυψης κεφαλαίου</p>

Αναλυτικά κατά τις εγγραφές σύστασης λειτουργούν οι εξής λογαριασμοί: α) ο λογαριασμός 33.03 “εταίροι, λογαριασμούς κάλυψης εταιρικού κεφαλαίου” ο οποίος αναλύεται σε περαιτέρω προσωπικούς λογαριασμούς, έναν για κάθε εταίρο, β) ο λογαριασμός 33.04 “οφειλόμενο κεφάλαιο” ο οποίος παρακολουθεί το ποσό του κεφαλαίου που οφείλει κάποιος εταίρος, γ) ο λογαριασμός 16.10 “ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα αποσβέσεων” ο οποίος αναγράφει τα έξοδα της σύστασης συνολικά. Είναι αναγκαίο να σημειωθεί ότι οι εγγραφές σύστασης πρέπει να ολοκληρωθούν μετά την δημοσίευση του καταστατικού και την θεώρηση των βιβλίων από την Δ.Ο.Υ της έδρας.

Παράδειγμα σύστασης ομόρρυθμης εταιρείας.

Οι εταίροι Α και Β συστήνουν Ο.Ε. με εταιρικό κεφάλαιο 1.000.000. ευρώ. Αν το συνολικό εταιρικό κεφάλαιο είναι 100% η κατανομή του εταιρικού κεφαλαίου θα είναι:

- ❖ Εταίρος Α 700.000 ευρώ (70%)
- ❖ Εταίρος Β 300.000 ευρώ (30%)

Τα έξοδα σύστασης ανέρχονται συνολικά σε 19.500 ευρώ.

Οι λογιστικές εγγραφές για να ανοίξουν οι λογαριασμοί της Ο.Ε. είναι οι εξής:

Για την κάλυψη του κεφαλαίου

ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.03 Εταίροι, λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου

33.03.00 Εταίρος Α 700.000

33.03.01 Εταίρος Β 300.000

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

40.06 Εταιρικό κεφάλαιο

40.06.00 Μερίδα Α 700.000

40.06.01 Μερίδα Β 300.000

33.04 Οφειλές κεφαλαίου

33.04.00 Εταίρος Α 700.000

33.04.01 Εταίρος Β 300.000

33.03 Εταίροι, λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου

33.03.00 Εταίρος Α 700.000

33.03.01 Εταίρος Β 300.000

Για την καταβολή των εισφορών

ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

38.00 Ταμείο 1.000.000

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.03 Εταίροι, λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου

33.00.00 Εταίρος Α 700.000

33.00.01 Εταίρος Β 300.000

Για τα έξοδα σύστασης

16 ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ

16.10 Έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης 19.500

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

38.00 Ταμείο 19.500

10.2.2 Εγγραφές αύξησης κεφαλαίου

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενη ενότητα (βλ. 4^ο κεφάλαιο) υπάρχουν περιπτώσεις όπου το εταιρικό κεφάλαιο αυξάνεται. Όποιος και να είναι ο λόγος μεταβολής του κεφαλαίου η λογιστική εγγραφή είναι η ίδια.

Παράδειγμα αύξησης εταιρικού κεφαλαίου

Έστω ότι ομόρρυθμη εταιρεία αύξησε το εταιρικό της κεφάλαιο κατά 10.000:

- Εταίρος Α 7000 (70%)
- Εταίρος Β 3000 (30%)

Οι λογιστικές εγγραφές με τις οποίες απεικονίζεται αυτή η μεταβολή θα είναι:

Κάλυψη αύξησης κεφαλαίου

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.03 Εταίροι, λογ. Κάλυψης κεφαλαίου 10.000

33.03.00 Εταίρος Α 7.000

33.03.00 Εταίρος Β 3.000

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

40.06 Εταιρικό κεφάλαιο	10.000
-------------------------	--------

Καταβολή αύξησης κεφαλαίου

38ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

38.00 Ταμείο	10.000
--------------	--------

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.03 Εταίροι, λογ. Κάλυψης κεφαλαίου	10.000
---------------------------------------	--------

33.03.00 Εταίρος Α	7.000
--------------------	-------

33.03.00 Εταίρος Β	3.000
--------------------	-------

ΜΕΡΟΣ

Β'

“ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΥ
ΑΦΟΡΟΥΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ
ΕΠΩΝΥΜΙΑ”

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Βασικό χαρακτηριστικό της ομόρρυθμης εταιρίας είναι η αμοιβαία εμπιστοσύνη που πρέπει να υπάρχει στις σχέσεις των εταίρων με την εταιρία και τους τρίτους ώστε να λειτουργεί αποτελεσματικά και χωρίς κινδύνους (βλ. κεφάλαιο 2).

Υπάρχουν όμως περιπτώσεις όπου δημιουργούνται διαφορές και αντιθέσεις μεταξύ των εταίρων, είτε από κάποια παράλειψη στην εταιρική σύμβαση ή από παραβάσεις των έννομων ρυθμίσεων.

Σκοπός μας είναι να ερευνήσουμε κατά πόσο συχνά εμφανίζονται τέτοιου είδους νομικές διαφορές και τι αντιμετώπιση έχουν από τους νόμους και τις δικαστικές αρχές. Στο δεύτερο μέρος της πτυχιακής εργασίας παραθέτουμε δικαστικές αποφάσεις που αφορούν θέματα της ομόρρυθμης εταιρίας, όπως καταγγελία, διαχείριση και επωνυμία, που υπάρχουν από το έτος 1990 μέχρι το έτος 2010 (20 έτη) και έχουν λάβει μέρος στα δικαστήρια όλης της χώρας.

Γι' αυτό τον λόγο πραγματοποιήθηκε έρευνα στην Βιβλιοθήκη του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών και καταλήξαμε στα εξής νομικά περιοδικά: <<Αρμενόπουλος>>, <<Νομικό Βήμα>> και << Επιθεώρηση Εμπορικού Δικαίου>>, που αποτέλεσαν την κύρια πηγή. Επιπλέον, απευθυνθήκαμε στο Δικηγορικό Σύλλογο Πύργου όπου με την βοήθεια δικηγόρων αποκτήσαμε πρόσβαση στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών <<ΝΟΜΟΣ>>, για την άντληση περισσότερων δικαστικών αποφάσεων με αποτέλεσμα την καλύτερη κάλυψη του θέματος.

Στα επόμενα κεφάλαια 11, 12 και 13 αναφέρονται οι αποφάσεις που αφορούν την καταγγελία, την διαχείριση και την επωνυμία αντίστοιχα. Στο τέλος όλων των δικαστικών αποφάσεων παραθέτουμε τα τελικά συμπεράσματα μαζί με έναν πίνακα που δείχνει τις αποφάσεις πως εμφανίζονται κατ' έτος και θέμα.

11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ Ο.Ε.

11.1 Εισαγωγή

Για την εύρεση διακαστικών αποφάσεων που αφορούν την καταγγελία ομόρρυθμης εταιρίας απο το έτος 1990 έως και το έτος 2010, απευθυνθήκαμε στην Βιβλιοθήκη του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών όπου διεξήχθη έρευνα στα εξής νομικά περιοδικά: Αρμενόπουλος τόμοι 1990-2010, Νομικό Βήμα τόμοι 1990-2010, Επισκόπηση Εμπορικού Δικαίου έτη 2009-2010 (δεν υπήρχαν προηγούμενες εκδόσεις του συγκεκριμένου περιοδικού στην Βιβλιοθήκη του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρων) και στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών “ΝΟΜΟΣ”

Επιπρόσθετα, οι δικαστικές αποφάσεις θεμάτων που αναφέρονται στην καταγγελία της ομόρρυθμης εταιρίας γενικά, με βάση την έρευνά μας, φένεται ότι απασχόλησαν περισσότερο τα δικαστηρια την εικοσαετία αυτή από τα υπόλοιπα δύο θέματα που μελετήσαμε που είναι η διαχείριση και η επωνυμία.

Ειδικά, υπάρχουν πολλές αποφάσεις από το Εφετείο της Θεσσαλονίκης, που πραγματοποιήθηκαν και τα περισσότερα δικαστήρια στο θέμα της καταγγελίας, το Μονομελές Πρωτοδικείο της Θεσσαλονίκης, το Εφετείο της Αθήνας, το Εφετείο της Λάρισας και το Εφετείο της Πάτρας και κάποιες από τον Άρειο Πάγο.

Σε κάθε δικαστικά αποφαση αναγράφεται το δικαστήριο και ο αριθμός

απόφασης, καθώς και το περιοδικό, ο τομος και η σελίδα από τα οποία πήραμε τις πληροφορίες. Μετά από τις πληροφορίες μπορείτε να διαβάσετε το θέμα κάθε μιας, το οποίο διαφοροποιείται από το υπόλοιπο κείμενο με υπογράμμιση. Δεν αναφέρονται όλα τα γεγονότα σε κάθε απόφαση, όπως αναγράφονται από τις πηγές που τα αντλήσαμε. Με έντονα μαύρα γράμματα περιγράφονται τα πραγματικά περιστατικά τα οποία μας ενδιαφέρουν για κάθε απόφαση ξεχωριστά και αναφέρονται συγκεκριμένα στην καταγγελία. Συνολικά ο αριθμός των αποφάσεων που βρέθηκαν μετά την έρευνά μας για το θέμα της καταγγελίας είναι 13 δικαστικές αποφάσεις.

Αναλυτικά, επιβεβαιώνουμε την έρευνά μας σε κάθε νομικό περιοδικό που επιλέξαμε:

- Αρμενόπουλος, έτος 1990: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 474/1990, αναφέρεται σε ομόρρυθμη εταιρία ορισμένου χρόνου, λύση με καταγγελία, εκκαθάριση, διαφωνία, διορισμός εκκαθαριστή από το δικαστήριο.

Αρμενόπουλος, έτος 1991: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 1447/1991, αναφέρεται σε εταιρία ορισμένου χρόνου, καταγγελία για σπουδαίο λόγο, έννοια σπουδαίου λόγου, φύση καταγγελίας, απόδειξη καταγγελίας, διορισμός εκκαθαριστή.

Αρμενόπουλος, έτος 1992: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 127/1992, αναφέρεται σε

λύση εταιρίας ορισμένου χρόνου με καταγγελία, σπουδαίος λόγος, εκκαθάριση.

Αρμενόπουλος, έτος 1995: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 2399/1995, αναφέρεται σε λύση εταιρίας αορίστου χρόνου με καταγγελία, όχι απαραίτητη η δημοσίευσή της, αποτέλεσμα της λύσης, εκκαθάριση.

Στο νομικό περιοδικό αυτό δεν αναφέρονται άλλες αποφάσεις τα έτη που μελετάμε (1990-2010) σχετικά με την καταγγελία.

- Επισκόπηση Εμπορικού Δικαίου, έτος 2009: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 59/2009, αναφέρεται σε καταγγελία εταιρίας αορίστου χρόνου για σπουδαίο λόγο που είναι η παράβαση εταιρικών υποχρεώσεων εταίρου.

Επισκόπηση Εμπορικού Δικαίου, έτος 2010: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 681/2010, αναφέρεται σε καταγγελία εταιρίας ορισμένου χρόνου χωρίς σπουδαίο λόγο αλλά και στο ζήτημα του άκαιρου της καταγγελίας.

Στο νομικό περιοδικό αυτό δεν αναφέρονται άλλες αποφάσεις τα έτη που μελετάμε (1990-2010) σχετικά με την καταγγελία.

- Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, έτος 1990: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 412/1990, αναφέρεται σε λύση εταιρίας αορίστου χρόνου με καταγγελία, εκκαθάριση και κοινωνία.

Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, έτος 1997: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 559/1997, αναφέρεται σε καταγγελία εταιρίας ορισμένου χρόνου για σπουδαίο λόγο, παράβαση εταιρικών υποχρεώσεων.

Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, έτος 2000: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 2612/2000, αναφέρεται σε καταγγελία εταιρίας, λύση αυτής και εκκαθάριση

Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, έτος 2003: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 3132/2003, αναφέρεται σε καταγγελία εταιρίας, λύση της και εκκαθάριση.

Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, έτος 2005: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 2974/2005, αναφέρεται σε καταγγελία εταιρίας ορισμένου χρόνου, άκαιρος χαρακτήρας καταγγελίας.

Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, έτος 2006: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 628/2006, αναφέρεται σε καταγγελία εταιρίας ορισμένου χρόνου, χωρίς σπουδαίο λόγο και στην αποζημίωση για το άκαιρο της καταγγελίας.

Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, έτος 2010: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 676/2010, αναφέρεται σε καταγγελία εταιρίας αορίστου χρόνου, χωρίς σπουδαίο λόγο, καταχρηστική καταγγελία, λύση εταιρίας.

Στην τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ δεν βρέθηκαν άλλες αποφάσεις από το 1990 έως 2010.

11.2 Δικαστικές Αποφάσεις

a) Καταγγελία για εταιρίες ορισμένου χρόνου

Μονομελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης 127/1992:

(Αρμενόπουλος 1992 τόμος Β', σελίδα 729-731)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρία. Μετά την λύση της, με καταγγελία, διατηρεί τη νομική της προσωπικότητα μέχρι το πέρας της εκκαθάρισης.

Με συμφωνία των εταίρων (άρθρα 42-46 ΕμπΝ) η ΟΕ μπορεί να αναβιώσει προς εξυπηρέτηση του αρχικού της σκοπού, με αποτέλεσμα την εκ νέου θέση της σε παραγωγική λειτουργία. Συνεχίζεται δηλαδή η παλιά εταιρία και δεν συνιστάται νέα. Αναβίωση όμως μπορεί να επέλθει με απόφαση των εταίρων και χωρίς την τήρηση των παραπάνω διατάξεων, αν το γεγονός, εξαιτίας του οποίου επήλθε η λύση της ΟΕ, δεν στηρίζεται σε διάταξη αναγκαστικού δικαίου, υπό την προϋπόθεση ότι η εταιρική περιουσία παραμένει ακόμη άθικτη.

Η λύση της προσωπικής εταιρίας μπορεί κατ' εξοχή να θεωρηθεί ότι στηρίζεται σε διάταξη αναγκαστικού δικαίου, όταν επέρχεται με καταγγελία (για σπουδαίο λόγο ή εταιρίας με αόριστη διάρκεια)

...Με το 6414/6.10.1987 καταστατικό σύστασης ομορρύθμου εμπορικής εταιρίας, που δημοσιεύτηκε νόμιμα στα βιβλία εταιριών του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, συστήθηκε μεταξύ των διαδίκων ομόρρυθμη εμπορική εταιρία, με την επωνυμία « Χ.Π. – Α.Α. ΟΕ», με το διακριτικό τίτλο Φ. Έδρα της εταιρίας ήταν η Θεσσαλονίκη, κεφάλαιο 500.000 δραχμές και συμμετοχή σ' αυτό και στις κερδοζημίες κατά ποσοστό 49% του αιτούντος και 51% του καθ' ού η αίτηση. Σκοπός της εταιρίας ήταν η εκμετάλλευση επιχείρησης καφετερίας – ζαχαροπλαστείου και η διάρκειά της ορίστηκε διετής, από 1.10.1987 μέχρι 30.8.1989 και παρατάθηκε αυτοδικαίως για τρία ακόμη χρόνια, δηλαδή από 1.10.1989 μέχρι 30.9.1992, σύμφωνα με το καταστατικό, αφού δεν λύθηκε με την πάροδο της διετίας. Με την από 8.5.1991 καταγγελία – δήλωσή του, την οποία επέδωσε στον αιτούντα, ο τελευταίος κατάγγειλε την

εταιρία για σπουδαίο λόγο, ο οποίος συνίσταται στο γεγονός ότι έπαψε πλέον να εμπιστεύεται ο ένας τον άλλον και, ενώ άρχισαν να διαφωνούν στην αρχή, στο τέλος κατέληξαν να διαπληκτίζονται και να ανταλλάσσουν ύβρεις και έφτασαν στο σημείο να μην ανταλλάσσουν ούτε καλημέρα. Αποκορύφωμα της διένεξης των διαδίκων αποτελεί η από 4.7.1991 αίτηση του αιτούντος ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης κατά του καθ' ού, με την οποία ζητούσε, με την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, τη συντηρητική κατάσχεση της περιουσίας του καθ' ού, προς εξασφάλιση της τυχόν απαίτησής του, η οποία απορρίφθηκε με την 4794/1991 απόφαση του δικαστηρίου αυτού, και η από 11.9.1991 έγκλιση του καθ' ού κατά του αιτούντος για συκοφαντική δυσφήμιση. Στην συνέχεια η πιο πάνω καταγγελία δημοσιεύτηκε νόμιμα στα βιβλία εταιριών του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης με αριθμό 3041/13.5.1991, επιφέροντας έτσι, σαν άμεσο αποτέλεσμά της, τη λύση της εταιρίας και τη θέση της σε εκκαθάριση. Όμως, σύμφωνα με αυτά που αναφέρθηκαν στη μείλινα σκέψη, αφού αφ' ένος μεν η καταγγελία της εταιρίας έγινε από τον καθ' ού για σπουδαίο λόγο, αφ' ετέρου δε δεν τηρήθηκαν για την τυχόν συμφωνία περί αναβιώσεώς της οι διατυπώσεις των άρθρων 42 μέχρι 44 και 46 ΕμπΝ, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι αναβίωσε η εταιρία και συνεπώς να ευδοκιμήσει και η πιο πάνω έφεση του αιτούντος για την αιτία αυτή, οποιαδήποτε γνώμη και αν ακολουθήσει το Εφετείο, από τις πιο πάνω αναφερόμενες.

Εφετείο Πάτρας 559/1997:

(Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρία. Λύση με καταγγελία. Σπουδαίος λόγος. Έννοια. Παράβαση εταιρικών υποχρεώσεων. Αποζημίωση του ανυπαίτιου εταίρου. Σε περίπτωση ζημίας από υπεξαίρεση πραγμάτων κυριότητας της εταιρίας, μόνο το νομικό

πρόσωπο της εταιρίας δικαιούται αποζημίωσης.

.....Στην προκειμένη περίπτωση με την κρινόμενη αγωγή, όπως αυτή εκτιμάται από το Δικαστήριο, ο ενάγων εκθέτει ότι δυνάμει του από 28.8.1990 συμφωνητικού, που νόμιμα δημοσιεύθηκε, συστήθηκε μεταξύ αυτού και των εναγομένων ομόρρυθμος εταιρία με την επωνυμία "... ΟΕ", με σκοπό την επί κέρδει πώληση αυτοκινήτων και ανταλλακτική και με συμμετοχή των διαδίκων στα κέρδη και τις ζημίες της εταιρίας καθένας κατά το 1/3. Ότι οι εναγόμενοι κατά τα μέσα Μαρτίου 1991 παρανόμως και υπαιτίως αφήρεσαν από το εταιρικό κατάστημα στην Πάτρα τα εις την αγωγή αναφερόμενα αναλυτικώς κινητά πράγματα που ανήκουν στην εταιρία προκειμένου να τα ιδιοποιηθούν. Συνέπεια δε της εν λόγω συμπεριφοράς των εναγομένων εταίρων, ο ενάγων στις 16.8.1991 κατήγγειλε την εταιρία για σπουδαίο λόγο και ζητεί να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι να του καταβάλουν ο καθένας α) 2.122.500 δρχ., ποσό που αντιστοιχεί στην αξία του μεριδίου του επί των υπεξαιρεθέντων των πραγμάτων λόγω της αδικοπραξίας άλλως λόγω λύσεως της εταιρίας με καταγγελία για σπουδαίο λόγο, άλλως κατά τις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού και β) 3.600.000 δρχ. ποσό που αντιστοιχεί στο μερίδιο του επί των κερδών που κατά την συνήθη πορεία των πραγμάτων θα είχε η εταιρία επί 3 έτη αν δεν είχε λυθεί για σπουδαίο λόγο, όλα δε τα παραπάνω ποσά με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής και με προσωπική τους κράτηση λόγω της αδικοπραξίας άλλως λόγω της εμπορικής τους ιδιότητας και της εμπορικότητας της εταιρίας. Με τέτοιο περιεχόμενο η αγωγή είναι απορριπτέα ως μη νόμιμη κατά την κύρια αυτής βάση της αδικοπραξίας, καθόσον στην εταιρία που έχει νομική προσωπικότητα, όπως η ομόρρυθμη εταιρία, την κυριότητα των πραγμάτων που έχουν εισφερθεί από τους εταίρους και όσων έχουν αποκτηθεί κατά την διάρκεια της λειτουργίας της εταιρίας έχει το νομικό πρόσωπο και όχι οι εταίροι, οι οποίοι μόνον οικονομική συμμετοχή επ' αυτών έχουν, έτσι ώστε άμεση ζημία από την εις βάρος της αδικοπραξίας (όπως στην κρινόμενη περίπτωση η υπεξαίρεση) υφίσταται η εταιρία, οι δε εταίροι ως έμμεσα ζημιούμενοι δεν δικαιούνται αποζημίωση. Όσον αφορά όμως την επικουρική βάση της αγωγής, η οποία είναι πλήρως ορισμένη, αφού σ' αυτήν αναφέρεται ότι η καταγγελία της εταιρίας εκ μέρους του ενάγοντος έγινε για σπουδαίο λόγο, προϋπόθεση, που

σύμφωνα με όσα στην αρχή της παρούσας σκέψεως εκτέθησαν, είναι απαραίτητη για την εταιρία ορισμένου χρόνου και όχι για εκείνη αορίστου χρόνου, είναι νόμιμη στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 741, 747, 766, 770, 297, 298, 340, 346 ΑΚ, 20 ΕμπΝ. Τέλος απορριπτέα είναι η επικουρική βάση του αδικαιολογήτου πλουτισμού, καθόσον η αγωγή αυτή είναι επιβοηθητικής φύσεως και ασκείται όταν δεν μπορεί να ασκηθεί αγωγή από τη σύμβαση ή από αδικοπραξία. Ενόψει λοιπών των πιο πάνω ο πρόσθετος λόγος των εκκαλούντων – εναγομένων ότι η ένδικος αγωγή είναι αόριστος λόγω του ότι δεν αναφέρεται σ' αυτή ρητά ότι η ένδικος εταιρία ήταν ορισμένου χρόνου είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Οι εναγόμενοι συνομολογούν τη σύσταση της προαναφερθείσης εταιρίας ισχυρίζονται όμως ότι τα ανταλλακτικά τα οποία παρέλαβαν από το εταιρικό κατάστημα, δεν ανήκαν στην εταιρία αλλά είχαν δοθεί σ' αυτή με σύμβαση παρακαταθήκης, από άλλη εταιρία που είχαν οι εναγόμενοι με έδρα τον Πειραιά. Επίσης ισχυρίζονται ότι δεν υπήρξαν αυτοί υπαίτιοι λύσεως της εταιρίας, αλλά ο ενάγων ο οποίος ήταν διαχειριστής δεν απέδιδε λογαριασμό σ' αυτούς. Για το λόγο αυτό είναι υποχρεωμένος ο ενάγων ν' αποδείξει με κάθε νόμιμο αποδεκτό μέσο και μάρτυρες τα λοιπά πραγματικά περιστατικά που αποτελούν τη βάση της αγωγής πλην της καταγγελίας της εταιρίας εκ μέρους του ενάγοντος, η οποία αποδεικνύεται από τις προσκομιζόμενες υπ' αριθ... και ... εκθέσεις επιδόσεως του αρμοδίου δικ. επιμελητού Δ.Μ. (Δέχεται την έφεση και διατάσσει αποδείξεις).

Εφετείο Θεσσαλονίκης 2974/2005:

(Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρία που έχει συσταθεί για ορισμένο χρόνο λύεται με καταγγελία, πριν περάσει ο χρόνος αυτός, αν υπάρχει σπουδαίος λόγος. Η καταγγελία της εταιρίας από κάποιον από τους εταίρους επιφέρει τη λύση της, χωρίς για την

εγκυρότητα της καταγγελίας να απαιτείται η αναφορά σπουδαίου λόγου. Η έλλειψη σπουδαίου λόγου αποτελεί μόνον λόγο ευθύνης του καταγγέλλοντος, που συνίσταται στην αποζημίωση των λοιπών εταίρων, και όχι προϋπόθεση για το κύρος της καταγγελίας. Αντικείμενο της αποζημίωσης δεν είναι η αποκατάσταση της κάθε ζημίας από την λύση της εταιρίας, αλλά μόνον της ζημίας των εταίρων που προκλήθηκε εξαιτίας του άκαιρου χαρακτήρα της καταγγελίας. Η ζημία αυτή συνίσταται στο ποσό που θα αποκέρδαιναν οι εταίροι από την περαιτέρω λειτουργία της εταιρίας και όχι στο προϊόν από την εκκαθάριση που δεν έγινε. Όταν η εταιρία λυθεί λόγω καταγγελίας και τελεί υπό εκκαθάριση, συνεχίζει να υφίσταται ως νομικό πρόσωπο για τις ανάγκες της εκκαθάρισης. Αγωγή κατά συνεταιίρου, με αίτημα την αποζημίωση λόγω της εκ μέρους του άκαιρης και χωρίς σπουδαίο λόγο καταγγελίας της εταιρίας, παραδεκτώς ασκείται από τους λοιπούς εταίρους ατομικώς.

....Εν προκειμένω, στην από 17.6.2003 αγωγή τους ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης οι ενάγοντες και ήδη εφεσίβλητοι ήταν ομόρρυθμα μέλη της εταιρίας υπό την επωνυμία “ ... “ που συστήθηκε στις 20.7.1976 με δεκαετή διάρκεια, με έδρα την Θεσσαλονίκη, και ποσοστά 25% ο καθένας εξ αυτών και 50% ο εναγόμενος, η διάρκεια της οποίας, έπειτα από τροποποίηση του καταστατικού, είχε παραταθεί μέχρι την 20.7.1996 και ότι ο εναγόμενος, άκαιρα και χωρίς σπουδαίο λόγο κατήγγειλε αυτήν εγγράφως στις 24.8.1990, επικαλούμενος λόγους υγείας, έκτοτε δεν αποχώρησε χωρίς να αποδώσει λογαριασμό για τη διαχείριση που είχε πολλά έτη, παρά το ότι υποχρεώθηκε προς τούτο με δικαστική απόφαση έπειτα από αγωγή λογοδοσίας που άσκησαν εναντίον του.

Οτι κατά τα τελευταία τρία χρόνια (1987 – 1990) προ της λύσης της εταιρίας που είχε τη διαχείριση ο εναγόμενος, εισέπραξε από πελάτες της εταιρίας 5.000.000 δρχ., επίσης πώλησε διάφορα εμπορεύματα σε πελάτες αξίας 5.000.000 δρχ., που δεν πληρώθηκαν, και λόγω της άκαιρης καταγγελίας, η εταιρία δεν κατέστη δυνατόν να εισπράξει απαιτήσεις έναντι πελατών της, ποσού 2.000.000 δρχ., με αποτέλεσμα αυτοί (ενάγοντες) να ζημιωθούν κατά το ποσό των 4.125.000 ο καθένας και, τέλος, ότι για δημιουργηθέντα χρέη της εταιρίας σε προμηθευτές της κατέβαλαν 2.000.000 δρχ. και για χρέος της εταιρίας στην τράπεζα 1.600.000 δρχ., για τα οποία (χρέη) ο εναγόμενος είναι

υπόχρεος κατά 50%, ήτοι κατά το ποσό των 1.800.000. Ζητούσαν δε, ισχυριζόμενοι ότι η ως άνω συμπεριφορά του εναγομένου είναι υπαίτια και αντισυμβατική και τους έχει ζημιώσει κατά το ποσό των 14.746,87 ευρώ τον καθένα, να υποχρεωθεί ο εναγόμενος να καταβάλει στον καθένα το πιο πάνω ποσό, με το νόμιμο τόκο από την επομένη της καταγγελίας της εταιρίας και άλλως από την επίδοση της αγωγής και με προσωπική του κράτηση. Κατά της εκκαλούμενης απόφασης, με την οποία η αγωγή απορρίφθηκε ως απαράδεκτη λόγω έλλειψης ενεργητικής νομιμοποίησης στους ενάγοντες ως εκ του ότι, κατά τα εκτιθέμενα στο δικόγραφο, η εταιρία, λυθείσα λόγω καταγγελίας και συνεπώς τελούσα υπό εκκαθάριση, συνέχισε να υφίσταται ως νομικό πρόσωπο για τις ανάγκες της εκκαθάρισης και εξ αυτού του λόγου δεν δικαιούνταν οι ενάγοντες να ασκήσουν την αγωγή ατομικά, παραπονούνται τώρα με την έφεση τους, για τους ειδικότερα σ' αυτήν αναφερόμενους λόγους, που συνοψίζονται σε εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου υπό του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου και κακά εκτίμηση των αποδείξεων και ζητούν να εξαφανιστεί η εκκαλούμενη απόφαση και να γίνει δεκτή η αγωγή τους. Όμως, με βλαση τις ως άνω νομικές σκέψεις, η ένδικη αγωγή παραδεκτά ασκήθηκε ατομικά υπό των εναγόντων ως εταίρων της ως άνω ομόρρυθμης (προσωπικής) εταιρίας, αφού αυτοί επικαλέστηκαν λύση της εταιρίας λόγω καταγγελίας της υπό του εναγομένου, στρεφόμενη επίσης ατομικά κατά του εναγομένου ως συνεταίρου τους και με αίτημα την αποζημίωση τους για ζημίες που υπέστησαν εξαιτίας της εν λόγω άκαιρης και χωρίς σπουδαίο λόγο καταγγελίας της εκ μέρους του εναγομένου και, συνεπώς, κατ' εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο απέρριψε αυτήν ως απαράδεκτη λόγω έλλειψης ενεργητικής νομιμοποίησης. Κατά τα λοιπά όμως είναι μη νόμιμη, για το λόγο ότι οι ενάγοντες ζητούν αποζημίωση λόγω της υπό του εναγομένου άκαιρης και χωρίς σπουδαίο λόγο καταγγελίας της εταιρίας, όπως επικαλούνται, ενώ αναφέρονται σε απαιτήσεις και υποχρεώσεις της εταιρίας, που εξαιτίας της κατά τα άνω λύσης της δεν εισπράχθηκαν και σε χρηματικές υποχρεώσεις προς τρίτους της εταιρίας, στις οποίες δεν συμμετείχε ο εναγόμενος και αναγκάστηκαν να τις καλύψουν οι ίδιοι και κατά το αναλογούν στη μερίδα τους ποσόν, ήτοι αναφέρονται στο προϊόν της εκκαθάρισης, το οποίο και ζητούν, ενώ ως προς αυτό μόνον η εταιρία νομιμοποιούνταν και δεν ζητούν αποζημίωση για τη ζημία τους (των ιδίων ατομικά), εξαιτίας της άκαιρης

λύσης της εταιρίας, συνισταμένης στα κέρδη που απώλεσαν από την άκαιρη λύση της και στα κέρδη που θα είχαν στο μέλλον αν συνεχιζόταν η λειτουργία της, της οποίας (ζημίας) και μόνον δικαιούνται να ζητήσουν την αποκατάσταση, τελούσας βέβαια σε αιτιώδη συνάφεια με το ιστορικό συμβάν που θεμελιώνει το άκαιρο της καταγγελίας, ως νομίμου λόγου της ευθύνης του εναγομένου. Κατά συνέπεια, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, που απέρριψε την αγωγή ως απαράδεκτη, δεχθέν ότι υφίσταται έλλειψη ενεργητικής νομιμοποίησης στα πρόσωπα των εναγόντων ως εκ του ότι η εταιρία τελεί υπό εκκαθάριση και συνεπώς υφίσταται για τις ανάγκες αυτής ως νομικό πρόσωπο και εξ αυτού του λόγου δεν νομιμοποιούνται οι ενάγοντες ατομικά αλλά η εταιρία ως νομικό πρόσωπο στην άσκηση της, έσφαλε και γι' αυτό πρέπει να γίνει δεκτή η έφεση ως κατ' ουσία βάσιμη, να εξαφανιστεί δε η εκκαλούμενη απόφαση και, αφού διακρατηθεί η αγωγή στο δικαστήριο αυτό, να απορριφθεί, μετά από έρευνα της νομιμότητας της αυτεπαγγέλτως, για τους προδιαληφθέντες λόγους ως νόμω αβάσιμη. Παράβολο ανακοπής δεν πρέπει να οριστεί, καθόσον ο εφεσίβλητος δεν έχει έννομο συμφέρον στην άσκηση ανακοπής ερημοδικίας.

Εφετείο Λάρισας 628/2006:

(Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρία λογιστικών και φοροτεχνικών υποθέσεων ορισμένου χρόνου. Καταγγελία της εταιρίας, πριν τη λήξη της, χωρίς σπουδαίο λόγο. Αποζημίωση για άκαιρη καταγγελία.

....Οι διάδικοι με το από 30-5-1992 ιδιωτικό συμφωνητικό, που δημοσιεύθηκε νόμιμα, συνέστησαν ομόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία “.....” με κεφάλαιο 3.000 ευρώ. Σκοπός της εταιρίας ήταν η λειτουργία γραφείου

λογιστικών και φοροτεχνικών υποθέσεων. Η διάρκεια της εταιρίας ορίσθηκε μέχρι και 29-5-1997 και έδρα αυτής ο Β.. Το αρχικό ποσοστό συμμετοχής της ενάγουσας στα κέρδη της εταιρίας ορίσθηκε σε 40% και αργότερα σε 45%, ενώ της εναγομένης σε 55% αντιστοιχα. Η άνω εταιρία λειτούργησε μέχρι τις 18-12-1995, που η εναγομένη κατήγγειλε την εταιρία με εξώδικη δήλωσή της και έκτοτε αυτή τελεί σε καθεστώς εκκαθάρισης. Ο ισχυρισμός της εναγομένης για το ότι υπήρξε σπουδαίος λόγος που την ανάγκασε να προβεί στην ως άνω καταγγελία της εταιρίας, δεν αποδείχθηκε βάσιμος στην ουσία.

Αντίθετα αποδείχθηκαν τα εξής γεγονότα. Οι σχέσεις των διαδίκων ήταν αρμονικές, χωρίς να υπάρχουν διενέξεις μεταξύ τους για θέματα της εταιρίας, ώστε να μη μπορεί να συνεχισθεί η μεταξύ τους συνεργασία. Λόγω δε αυτής της αρμονικής συνεργασίας οι εργασίες της άνω εταιρίας ήταν αυξημένες με την παροδο του χρόνου με αποτέλεσμα να μεγαλώνουν τα κέρδη της εταιρίας. Συνακόλουθα και ο ισχυρισμός της εναγομένης για το ότι υπήρξε μεγάλη φορολογική επιβάρυνση της εταιρίας κατά 35% στα κέρδη της εταιρίας και ότι είχε θεσπίσει προσωπική και ατομική ευθύνη των εταίρων ως λογιστών δεν μπορεί να αποτελέσει σπουδαίο λόγο της καταγγελίας, αφού αυτό αφορούσε και τους δύο εταίρους και όλους τους ασχολούμενους λογιστές, ήταν δε γνωστός στους διαδίκους με την σύσταση της εταιρίας και παρά ταύτα αυτοί συνέχισαν την λειτουργία της εταιρίας για όλο το διάστημα μέχρι την άνω καταγγελία. Ο άλλος ισχυρισμός της εναγομένης ότι εξαιτίας αυτού του λόγου είχε συμφωνηθεί με την ενάγουσα η λύση της εταιρίας ήδη από το έτος 1994 δεν αποδεικνύεται βάσιμος στην ουσία του. Και τούτο γιατί παρά την αυξημένη φορολόγηση δεν υπήρχε κανείς λόγος από την πλευρά της ενάγουσας να προβεί σε τέτοια συμφωνία, αφού τα κέρδη της εταιρίας ήταν αυξημένα και δεν συνέτρεχε άλλος προσωπικός λόγος και σε κάποιον από τους διαδίκους να προβούν σε πρόωπη λύση της εταιρίας.

Ο αληθινός λόγος της καταγγελίας της εταιρίας ήταν η υποχρεωτική απουσία της ενάγουσας για κάποιο χρονικό διάστημα από την εργασία γιατί αυτή είχε προβλήματα από την εγκυμοσύνη της και της συνεστήθη από τον ιατρό η παραμονή της στο σπίτι της. Γι' αυτό το λόγο η ενάγουσα φερόμενη επιμελώς αναζήτησε και έστειλε στο λογιστικό γραφείο μία άλλη λογίστρια για να την αναπληρώσει στο επίδικο διάστημα και βέβαια με δική της δαπάνη, χωρίς όμως αυτή να γίνει δεκτή από την πλευρά της εναγομένης, που

επικαλέσθηκε ότι η άνω λογίστρια δεν ήταν έμπειρη. Πρέπει δε να σημειωθεί πως στις αρχές της συνεργασίας των διαδίκων και η ίδια η εναγομένη είχε απουσιάσει από το γραφείο γιατί και αυτή είχε γεννήσει, χωρίς βέβαια η ενάγουσα να προκαλέσει τη λύση της εταιρίας, κατανοώντας το πρόβλημα της εναγομένης.

Συνεπώς, ενόψει του παραπάνω το Δικαστήριο κρίνει ότι δεν υφίστατο σπουδαίος λόγος καταγγελίας της εταιρίας και συνακόλουθα η εναγομένη ευθύνεται σε αποζημίωση της ενάγουσας κατά το διάστημα από την καταγγελία (18-12-95) έως την 29-5-97 δηλ. Επί 17 μήνες. Αποδείχθηκε ότι το ως άνω λογιστικό γραφείο των διαδίκων είχε το τελευταίο διάστημα αυξημένο κύκλο εργασιών, όπως εμφανίζεται από τα σχετικά βιβλία των πελατών της εταιρίας. Επομένως η εταιρία θα πραγματοποιούσε κατά μέσο όρο και κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων και με πιθανότητα κέρδη της τέλεσης των 5.784.588 δρχ..Σύμφωνα δε με το ποσοστό συμμετοχής της ενάγουσας στα κέρδη (45%) αυτή θα κέρδιζε το επίδικο χρονικό διάστημα το πόσο 10.822,23 ευρώ ($5.784.588 : 12 \text{ μήνες} = 482.049 \text{δρχ.} * 17 \text{ μήνες} = 8.194.833 * 45\%$). Επομένως η ως άνω αγωγή πρέπει να γίνει δεκτή ως βάσιμη στην ουσία της για το παραπάνω ποσό με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της προηγούμενης αγωγής της.

Ο ισχυρισμός της εναγομένης, περί συντρέχοντος πταίσματος της ενάγουσας, γιατί θα μπορούσε να λειτουργήσει δικό της λογιστικό γραφείο, μετά τη λύση της εταιρίας, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος στην ουσία του. Και τούτο γιατί η ενάγουσα δεν συντέλεσε με οποιοδήποτε τρόπο στην επέλευση της καταγγελίας της εταιρίας, αφού δεν είχε προς τούτο λόγο και βέβαια δεν ήταν δυνατόν να μπορέσει και λόγω της κατάστασης της υγείας της να συστήσει αμέσως νέο λογιστικό γραφείο και να αναζητήσει νέους πελάτες. Άρα αφού το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο δέχθηκε ακριβώς τα ίδια, δεν έσφαλε ως προς την εκτίμηση των αποδείξεων. Συνακόλουθα όλοι οι περί του αντιθέτου λόγοι της έφεσης πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι στην ουσία τους, όπως και η κρινόμενη έφεση στο σύνολό της...

Άρειος Πάγος (Α' 1 Πολιτικού Τμήματος) 681/2010:

(Επισκόπηση Εμπορικού Δικαίου έτος 16^ο τεύχος Γ', σελίδα 813-815)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρία ορισμένου χρόνου: Άκαιρη καταγγελία χωρίς σπουδαίο λόγο – Αποζημίωση των εταίρων.

....Οι διάδικοι συνέστησαν ομόρρυθμη εταιρεία σκοπός της οποίας ήταν η λειτουργία γραφείου λογιστικών και φοροτεχνικών υποθέσεων. Η διάρκειά της ορίσθηκε μέχρι και 29.5.1997. Η εταιρία λειτούργησε μέχρι της 18.12.1995, οπότε η εναγόμενη κατήγγειλε την εταιρία με εξώδικη δήλωσή της. Ο ισχυρισμός της εναγομένης ότι υπήρξε σπουδαίος λόγος που την ανάγκασε να προβεί στην ως άνω καταγγελία της εταιρίας, δεν αποδείχθηκε βάσιμος στην ουσία του. Αντίθετα αποδείχθηκαν τα εξής: Οι σχέσεις των διαδίκων ήταν αρμονικές, χωρίς να υπάρχουν διενέξεις μεταξύ τους για θέματα της εταιρίας, ώστε να μην μπορεί να συνεχισθεί η μεταξύ τους συνεργασία. Λόγω της αρμονικής συνεργασίας οι εργασίες της άνω εταιρίας αυξάνονται με την πάροδο του χρόνου, με αποτέλεσμα να μεγαλώνουν τα κέρδη της. Συνακόλουθα, ο ισχυρισμός της εναγομένης για το ότι υπήρξε μεγάλη φορολογική επιβάρυνση της εταιρίας και ότι είχε θεσπισθεί προσωπική και ατομική ευθύνη των εταίρων ως λογιστών δεν μπορεί να αποτελέσει σπουδαίο λόγο της καταγγελίας, αφού αυτό αφορούσε και τους δύο εταίρους και όλους τους λογιστές, ήταν δε γνωστό στους διαδίκους κατά τη σύσταση της εταιρίας. Παρά ταύτα αυτοί συνέχισαν την λειτουργία της εταιρίας για όλο το διάστημα μέχρι την καταγγελία. *Ο αληθινός λόγος της καταγγελίας της εταιρίας ήταν η υποχρεωτική απουσία της ενάγουσας για κάποιο χρονικό διάστημα από την εργασία, γιατί αυτή είχε προβλήματα από την εγκυμοσύνη της και της συνεστήθη από τον ιατρό η παραμονή της στο σπίτι της. Γι' αυτό το λόγο η ενάγουσα, φερόμενη επιμελώς, αναζήτησε και έστειλε στο λογιστικό γραφείο μία άλλη λογίστρια για να την αναπληρώσει στο επίδικο διάστημα με δική της δαπάνη. Αυτή όμως δεν έγινε δεκτή από την εναγομένη,*

που επικαλέσθηκε ότι δεν ήταν έμπειρη λογίστρια. Κατ' ακολουθία των παραδοχών αυτών το Εφετείο έκρινε ότι δεν υφίστατο σπουδαίος λόγος καταγγελίας της εταιρίας και ότι συνακόλουθα η εναγόμενη ευθύνεται σε αποζημίωση της ενάγουσας. Περαιτέρω, έκρινε ότι κατά το διάστημα από την καταγγελία μέχρι την 29.5.1997, δηλαδή επί δεκαεπτά μήνες, η εταιρία θα πραγματοποιούσε κέρδη 8.194.833 δραχμών και, κατά συνέπεια, η ενάγουσα δικαιούται να λάβει ως αποζημίωση το μέρος του ποσού αυτού που αναλογεί στο ποσοστό της συμμετοχής της στα κέρδη (45%), ήτοι το ποσό των 10.822,23 ευρώ.

Έτσι που έκρινε το Εφετείο στέρησε την απόφασή του νόμιμης βάσης σε ζητήματα που ασκούν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης, έτσι ώστε να μην μπορεί να ελεγχθεί η ορθή εφαρμογή των ουσιαστικών διατάξεων που εφάρμοσε και οι οποίες προαναφέρονται. *Ειδικότερα, σε σχέση με την παραδοχή ότι δεν υπήρχε σπουδαίος λόγος καταγγελίας, δεν διαλαμβάνεται στην απόφαση αν η προταθείσα ως αντικαταστάτρια της ενάγουσας (αναιρεσίβλητης) είχε ή όχι προσόντα και εμπειρία ανάλογα με αυτή, ενώ περαιτέρω στερείται παραδοχών σχετικά με το κρίσιμο για την εφαρμογή των προαναφερομένων ουσιαστικών διατάξεων μερικότερο ζήτημα του ακαίρου της καταγγελίας, ήτοι δεν αναφέρεται σε περιστάσεις που δύναται να δικαιολογήσουν κρίση περί του ότι η καταγγελία έγινε σε χρόνο κατά τον οποίο η διατήρηση της εταιρείας είχε ιδιαίτερη σημασία για τα συμφέροντα των εταίρων, και κατά συνέπεια δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της ορθής υπαγωγής των γενομένων δεκτών πραγματικών περιστατικών στους ως άνω εφαρμοστέους κανόνες δικαίου. Επομένως, υπέπεσε στην αναιρετική πλημμέλεια του άρθρου 559 αριθ. 19 ΚπολΔ, οι δε σχετικοί πρώτος και δεύτερος λόγοι της αναιρέσεως κατ' εκτίμηση από τη διάτξη αυτή είναι βάσιμοι.*

Συνεπώς πρέπει ν' αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση και παραπεμφθεί η υπόθεση για περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Δικαστήριο, συντιθέμενο από άλλους δικαστές (άρθρο 580 § 3 ΚπολΔ).

b) Καταγγελία σε εταιρίες αορίστου χρόνου

Άρειος Πάγος 412/1990:

(Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρία με σκοπό την εκμετάλλευση επιχείρησης πτηνοτροφείου. Λύση με καταγγελία. Εκκαθάριση και κοινωνία κατά τη διάρκεια αυτής. Εμπορική μίσθωση μεριδίου κοινού. Επιχείρηση. Εννοια. Διανομή επιχείρησης. Επιδίκαση σε έναν από τους κοινωνούς και πριν τη λήξη του σταδίου εκκαθάρισης.

Ειδικότερα, δέχτηκε ότι μεταξύ των διαδίκων κατά το έτος 1981 συστήθηκε ομόρρυθμη εμπορική εταιρία με σκοπό την εκμετάλλευση επιχείρησης πτηνοτροφείου που λειτουργούσε σε κοινό ακίνητο πάνω στο οποίο οι διάδικοι οικοδομούσαν τα αναγκαία κτίσματα, αγόρασαν μηχανήματα και δημιούργησαν κοινή εμπορική δραστηριότητα επιδιώκοντας κέρδος από τις όρνιθες που παρήγαν, μεγάλωναν και πουλούσαν. Κατά το έτος 1985 ο ενάγων κατήγγειλε την εταιρία η οποία, έτσι, λύθηκε με την δημοσίευση της καταγγελίας στα βιβλία του Πρωτοδικείου Ηρακλείου. Από τότε μέχρι την αγωγή της παραπάνω κοινή επιχείρηση εκμεταλλεύεται ο ίδιος ο ενάγων για δικό του λογαριασμό, έχοντας μισθώσει το μερίδιο του εναγόμενου. Τέλος, δέχτηκε η απόφαση ότι αυτούσια διανομή της επιχείρησης, ως ενιαίου οικονομικού συνόλου, είναι αδύναμη και ότι ο εναγόμενος δεν συμφωνεί στη διανομή. Με παραδοχή δε αντίστοιχου αιτήματος του ενάγοντα εφαρμόζονται τις διατάξεις που προαναφέρθηκαν, επιδίκασε την επιχείρηση σ' αυτόν αφού τον υποχρέωσε να καταβάλλει την αξία του ποσοστού του στον εναγόμενο. Στην επιδίκαση αυτή δεν αποτελούσε κώλυμα ούτε η μίσθωση, ούτε και ότι δεν είχε λήξει το στάδιο της εκκαθάρισης, ανεξάρτητα του ότι δεν υπάρχει παραδοχή ότι τα παραπάνω έγιναν κατά το στάδιο της εκκαθάρισης.

Εφετείο Αθήνας 2399/1995:

(Αρμενόπουλος 1997 τόμος Α, σελίδα 370-373)

ΘΕΜΑ

Εταιρία ομόρρυθμη. Η ΟΕ αορίστου χρόνου μπορεί να λυθεί οποτεδήποτε με καταγγελία οποιουδήποτε εταίρου, δηλαδή με μονομερή δήλωση απευθυντέα προς όλους τους λοιπούς εταίρους. Η καταγγελία αυτή δεν υπόκειται σε τύπο ή δημοσιότητα, η δε νομότυπη άσκησή της επιφέρει αμέσως τη λύση της εταιρίας και τη θέση της υπό εκκαθάριση. Η απαιτούμενη από τον ΕμπΝ δημοσίευση της μεταβολής της εταιρικής σύμβασης, όπως είναι η λύση της εταιρίας με καταγγελία, απαιτείται μόνον έναντι των τρίτων, οι οποίοι νομίμως θεωρούν την εταιρία υφιστάμενη, εφόσον δεν δημοσιεύθηκε η ανωτέρω λύση, η οποία πάντως (λύση) θα έχει συνέπειες έναντι των συνεταίρων.

.....

Στην από 1.2.1994 αίτησή του, όπως αυτή παραδεκτώς συμπληρώθηκε και διευκρινίστηκε με τις προτάσεις του, ο ήδη εφεσίβλητος αιτών εξέθεσε ότι μεταξύ αυτού και των τεσσάρων πρώτων από τους ήδη εκκαλούντες και καθ' ών η αίτηση συνεστήθη η πέμπτη από τους ήδη εκκαλούντες και καθ' ών η αίτηση ομόρρυθμη εταιρία για αόριστο χρόνο, ότι η εταιρία αυτή ήδη λύθηκε κατόπιν της από 18.1.1994 καταγγελίας του, η οποία επιδόθηκε και στους πέντε καθ' ών, ότι ήδη, κατόπιν της με την εν λόγω καταγγελία της λύσης της πέμπτης καθ' ής, η τελευταία βρίσκεται σε εκκαθάριση και ότι βάσει του καταστατικού της εταιρίας αυτής εκκαθαριστής της διορίστηκε από την πληροψηφία των εταίρων ο πρώτος από τους καθ' ών Κ.Α.,

Στις 17.5.1990 ο αιτών και οι τέσσερις πρώτοι από τους καθ' ών η αίτηση συνέστησαν την Πέμπτη από τους καθ' ών ομόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία «Αφοί Α. και Σία ΟΕ», η οποία είχε ως σκοπό την κατασκευή έτοιμων κουφωμάτων από αλουμίνιο. ... Στην εταιρία αυτή συμμετείχε καθένας από τους δύο πρώτους από τους καθ' ών κατά ποσοστό 26% και καθένας από τους λοιπούς τρίτους εταίρους κατά ποσοστό 16% Η εταιρία αυτή είχε αόριστη διάρκεια και διαχειριστής της είχε οριστεί ο δεύτερος από τους καθ' ών με αναπληρωτή του τον πρώτο από τους καθ' ών, που είναι αδελφός του. Τα δύο αυτά αδέρφια είναι οι κύριοι μέτοχοι και της ανώνυμης

εταιρίας με την επωνυμία «V. ΑΕ», που είχε συνεφές αντικείμενο με την Πέμπτη από τους καθ' ών ομόρρυθμη εταιρία. Ήδη από τον μήνα Ιούνιο 1992 οι μεταξύ του αιτούντος και του δεύτερου από τους καθ' ών διαχειριστή, αλλά και του αναπληρωτή διαχειριστή εταίρου σχέσεις ήταν τεταμένες. *Ειδικότερα ο αιτών καταλόγιζε στον ενλόγω εταίρο διαχειριστή, αλλά και τον αναπληρωτή εταίρο διαχειριστή αδελφό του τουλάχιστον βαριά παράβαση των καθηκόντων τους. Οι σχέσεις αυτές μεταξύ των τριών ενλόγω εταίρων του αιτούντος έγιναν κακές και με τους λοιπούς δύο άλλους καθ' ών συνεταίρους και ήδη ανταλλάχθηκαν ματεξύ τους σωρεία εξώδικων εγγράφων.οι μεταξύ των διαδίκων σχέσεις και ειδικότερα μεταξύ του αιτούντος και των δύο πρώτων καθ' ών έγιναν σχεδόν εχθρικές. Ενόψει αυτών ο αιτών, στις 18.1.1994, με έγγραφη καταγγελία του, η οποία επιδόθηκε σε κάθε ένα από τους πέντε καθ' ών, όπως δέχονται και οι ίδιοι, κατήγγειλε την πιο πάνω εταιρία, η οποία έτσι λύθηκε και έκτοτε τελούσε υπό εκκαθάριση.*

Εφετείο Λάρισας 59/2009:

(Επισκόπηση Εμπορικού Δικαίου έτος 16^ο τεύχος Β', σελίδα 501 – 506)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρία: Καταγγελία αυτής για σπουδαίο λόγο συνιστάμενο σε παράβαση των εταιρικών υποχρεώσεων από άλλον εταίρο – Αξίωση αποζημιώσεως του καταγγέλλοντος κατά του παραβάτη εταίρου.

Αθέτηση ενοχικής υποχρεώσεως και αδικοπραξία.

.....Με την υπ' αριθ.εκθ. καταθ. 168/22.9.2003 αγωγή, που άσκησε ο ενάγων (και ήδη εκκαλών) ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου Καρδίτσας, είχε εκθέσει ότι με το από 20.9.200 εταιρικό, που δημοσιεύθηκε στα βιβλία εταιρειών του Πρωτοδικείου Καρδίτσας με αυξ. αριθ. 151/22.9.2000, συνέστησε με τους δύο εναγομένους (και ήδη εφεσίβλητους)

στην Καρδίτσα ομόρρυθμη εταιρεία αορίστου διάρκειας με την επωνυμία “Ζ.Ε. - Σ.Π. και Δ. ΟΕ” και αντικείμενο την απο κοινού, και κατ’ ίσα μέρη (33,3% έκαστος) συμμετοχή στις κερδοζημιές, εκμετάλλευση καφετέριας-σνακ μπαρ με τον δικριτικό τίτλο “Μ.”, με τους αναφερόμενους στο παραπάνω εταιρικό ειδικότερους όρους και συμφωνίες, η οποία λειτουργούσε άτυπα, εν τοις πράγμασι, ήδη από την 27.6. 2000, αναπτύσσοντας πλήρη επιχειρηματική δραστηριότητα απο την 15.6.2000. Ότι η μεταξύ των διαδίκων υπό τους προδιαληφθέντες όρους και συμφωνίες εταιρική συνεργασία συνεχίσθηκε κανονικά μέχρι το τέλος του 2000, οπότε οι εναγόμενοι, απο κοινού και σε συνενόηση μεταξύ τους, αρχισαν να παραγκωνίζουν τον ενάγοντα από τις εταιρικές υποθέσεις (μη ενημέρωση για τα οικονομικά μεγέθη της επιχείρησης, για την πρόσληψη και απόλυση προσωπικού, καθώς και για τις συναλλαγές της εταιρείας με τους προμηθευτές, τις τράπεζες και τους λοιπούς τρίτους,μη αδόση στον ενάγοντα της αναλογίας των κερδών του απο το τέλος Ιανουαρίου 2001), με σκοπό την πλήρη απομόνωσή του από αυτήν και με πρόθεση να τον ζημιώσουν επ’ ωφελεία τους. Ότι η εκ μέρους των εναγομένων ως άνω υπαίτια παράβαση των εταιρικών τους υποχρεώσεων συνιστά σπουδαίο λόγο, εξαιτίας του οποίου ο ενάγων προέβη σε έγγραφη εξώδικη καταγγελία της μεταξύ τους εταιρικής σύμβασης, η οποία (καταγγελία) επιδόθηκε στους εναγομένους στις 16.7.2001 και δημοσιεύθηκε στα βιβλία εταιρειών του Πρωτοδικείου Καρδίτσας στις 17.7.2001. Ότι κατά την συνηθισμένη πορεία των πραγμάτων η διά του ως άνω τρόπου λυθείσα εταιρεία θα λειτουργούσε τουλάχιστον για μία ακόμη τριετία, δηλαδή μέχρι και 16.7.2004, και θα πραγματοποιούσε ακαθάριστα έσοδα, με βάση αυτά που πραγματοποίησε κατά το διαρρέυσαν χρονικό διάστημα, συνολικού ύψους 463.300.000 δραχμών, εκ των οποίων τα καθαρά έσοδα θα ήταν συνολικού ύψους 227.310.000 δραχμών. Με βάση το ιστορικό αυτό, ο ενάγων ζήτησε, μετά από παραδεκτό περιορισμό του καταψηφιστικού αγωγικού αιτήματος, να αναγνωρισθεί η υποχρέωση των εναγομένων να του καταβάλουν, εις ολόκληρον ο καθένας τους, ως αποζημίωση, τόσο κατά τις διατάξεις που διέπουν την εταιρική σύμβαση όσο και εκείνες περι αδικοπραξιών, το συνολικό ποσό των 222.359,50 ευρώ (75.769.000 δραχμές), που αντιστοιχεί στο μερίδιό του στα καθαρά κέρδη της εταιρείας, τα οποία απώλεσε λόγω της πρόωρης λύσης αυτής από υπαιτιότητα των εναγομένων, με τους νομίμους

τόκους από την επίδοση της υπ' αριθ. εκθ. καταθ. 128/19.7.2001 όμοιας προηγούμενης αγωγής του, από το δικόγραφο της οποίας παραιτήθηκε, άλλως από την επίδοση της κρινόμενης αγωγής.

Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο με την εκκαλούμενη απόφασή του απέρριψε την αγωγή ως προς την πρώτη βάση ως κατ' ουσίαν αβάσιμη και ως προς την δεύτερη “σιγή”. Κατ' αυτής παραπονείται ο ενάγων-εκκαλών για εσφαλμένη εφαρμογή του νόμου και κακή εκτίμηση των αποδείξεων και ζητεί να εξαφανισθεί η εκκαλουμένη και να γίνει εν όλω δεκτή η αγωγή του.

Στην προκειμένη περίπτωση, ..., αποδεικνύονται τα εξής πραγματικά περιστατικά: Στην Καρδίτσα στις 20.9.2000 οι διάδικοι, με το υπό ιδίαν ημερομηνία ιδιωτικό συμφωνητικό (εταιρικό), συνέστησαν ομόρρυθμη εταιρεία αόριστης χρονικής διάρκειας, με την επωνυμία “Ζ.Ε. - Σ.Π. και Δ. ΟΕ” και έδρα την Καρδίτσα, με σκοπό την εκμετάλλευση καφετέριας – σνακ μπαρ με το διακριτικό τίτλο “Μ.”. Το κεφάλαιο της εταιρείας ορίστηκε σε 2.000.000 δραχμές και η συμμετοχή των διαδίκων-εταίρων σ' αυτό σε ποσοστό 33,4% για τον Π.Σ. Και 33,3% για καθένα από τους λοιπούς δύο, ποσοστό κατά το οποίο ορίστηκε και η συμμετοχή τους στα κέρδη και τις ζημιές της εταιρείας. Διαχειριστής της εταιρείας ορίστηκε ο πρώτος εναγόμενος (Π.Σ.), ενώ με ρητό όρο συμφωνήθηκε ότι όλοι οι εταίροι υποχρεούνται να προσφέρουν την προσωπική τους εργασία και να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την ευόδωση του σκοπού της εταιρείας. Το παραπάνω εταιρικό δημοσιεύθηκε στα βιβλία εταιρειών του Πρωτοδικείου Καρδίτσας με αύξ. Αριθ. 151/22.9.2000, αλλά η εταιρεία λειτουργούσε εν τοις πραγμάσι ήδη από 27.5.2000 και άρχισε να αναπτύσσει πλήρη επιχειρηματική δραστηριότητα από 15.6.2000. Ειδικότερα, η εταιρεία στις 27.5.2000 μίσθωσε διώροφο κατάστημα, συνολικού εμβαδού 212 τ.μ., επί της οδού Δ. Αριθμ. 11 της Καρδίτσας, και άρχισε να λειτουργεί ύστερα από δαπανηρές επισκευές και προσθήκες, στο μεν ισόγειο ως “μπαρ-καφετέρια”, στο δε πρώτο όροφο ως “μπιστρό”. Τα χρήματα που απαιτήθηκαν για την διαμόρφωση του καταστήματος και λειτουργία της επιχείρησης ανήλθαν περίπου σε 50.000.000 δραχμές και μέχρι το τέλος του 2000 είχαν εξοφληθεί σχεδόν όλα από τις εισπράξεις του καταστήματος, οι οποίες ήταν αρκετά μεγάλες. Για το λόγο αυτό και τα προς διανομή κέρδη της εταιρείας ήταν πολύ μικρά κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα. Ο απολογισμός των εσόδων-εξόδων γινόταν σε

ημερήσια βάση με την παρουσία όλων των εταίρων χωρίς κανένα πρόβλημα μέχρι και το τέλος του 2000, οπότε και άρχισαν οι προστριβές μεταξύ των εταίρων, ενάγοντα και εναγομένων. Οι τελευταίοι ισχυρίζονται ότι ο λόγος των προστριβών ήταν κυρίως το γεγονός ότι ο ενάγων δεν πρόσφερε στην επιχείρηση προσωπική εργασία, όπως είχε συμφωνηθεί με το εταιρικό, σε αντίθεση με αυτούς οι οποίοι εργάζονταν ανελλιπώς στην εταιρεία. Πράγματι, κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα ο ενάγων συμμετείχε σε δύο άλλες επιχειρήσεις στην Καρδίτσα και, συγκεκριμένα, σε ένα φωτοτυπείο που λειτουργούσε σε κεντρικό σημείο της πόλης επ' ονόματι της συζύγου του, καθώς και σε ένα κοσμηματοπωλείο που άνηκε σε ομόρρυθμη εταιρεία της οποίας ήταν μέλος. Η απασχόληση αυτή δεν του επέτρεπε εκ των πραγμάτων να προσφέρει την απαιτούμενη προσωπική του εργασία στην εταιρική επιχείρηση, όπως είχε υποχρέωση από το καταστατικό, προκαλώντας έτσι τις εύλογες αντιρρήσεις των εναγομένων, οι οποίοι είχαν επωμισθεί σχεδόν αποκλειστικά όλες τις απαιτούμενες για την λειτουργία της επιχείρησης εργασίες, και οι οποίοι, όπως βεβαιώνει και ο μάρτυρας του ενάγοντος, μη έχοντας άλλη απασχόληση, “ήταν 24 ώρες το 24ωρο στη δουλειά”. Κατόπιν αυτού, οι εναγόμενοι από τον Ιανουάριο του 2001 άρχισαν να αποξενώνουν τον ενάγοντα από την εταιρεία, μη ενημερώνοντάς τον για την πορεία της, με αποτέλεσμα αυτός να μη γνωρίζει πλέον τα οικονομικά μεγέθη της επιχείρησης και τις συναλλαγές αυτής με τους τρίτους. Εξαιτίας των μεταξύ τους προστριβών, ο ενάγων αποφάσισε να αποχωρήσει από την επιχείρηση, γι' αυτό και συναντήθηκε με τους συνεταίρους του περί τον Απρίλιο-Μάιο του 2001. Κατά την συνάντησή τους αυτή ο ενάγων ζήτησε να του καταβληθούν 15.000.000 δραχμές για να αποχωρήσει από την εταιρεία, απαίτηση που δεν έγινε αποδεκτή από τους εναγομένους, με αποτέλεσμα ο πρώτος, επικαλούμενος σπουδαίο λόγο συνιστάμενο στα παραπάνω αναφερόμενα (παραγκωνισμός του από την εταιρεία κ.λπ.), να προβεί σε έγγραφη καταγγελία της εταιρείας, η οποία επιδόθηκε στους εναγομένους στις 16.7.2001 και δημοσιεύθηκε στα βιβλία εταιρειών του Πρωτοδικείου Καρδίτσας με αυξ. αριθ. 140/17.7.2001...

Με βάση τα προαναφερόμενα περιστατικά, ναι μεν η έντονη ρήξη στις μεταξύ των διαδίκων εταιρικές σχέσεις και η έλλειψη συνεργασίας τους συνιστά σπουδαίο λόγο, όμως οι διενέξεις και η μη ενημέρωση του ενάγοντος

για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων δεν οφειλόταν σε υπαιτιότητα των εναγομένων, αλλά ήταν απότοκος της συμπεριφοράς του ενάγοντος, ο οποίος, αθετώντας ρητό όρο της εταιρικής σύμβασης, δεν προσέφερε την ανάλογη προσωπική του εργασία, με αποτέλεσμα να κλονισθεί η εμπιστοσύνη των εναγομένων, οι οποίοι επιδείκνυαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την πρόοδο της εταιρείας. Ενόψει αυτών, δεν υφίσταται εν προκειμένω αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της συμπεριφοράς των εναγομένων και της επικαλούμενης ζημίας του ενάγοντος από την διά της καταγγελίας λύση της εταιρείας. Συνεπώς, τα αντίθετα υποστηριζόμενα με τον σχετικό λόγο εφέσεως είναι απορριπτέα ως αβάσιμα, το δε πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, που με την εκκαλούμενη απόφασή του δέχθηκε ότι δεν υπήρχε σπουδαίος λόγος καταγγελίας της εταιρείας εκ μέρους του ενάγοντος, ορθά οδηγήθηκε στο ίδιο αποτέλεσμα, απορρίπτοντας την βάση αυτής της αγωγής, έστω και με διαφορετική αιτιολογία, την οποία το παρόν Δικαστήριο αντικαθιστά κατ' άρθρο 534 ΚπολΔ. Περαιτέρω, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν και έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά στη μείζονα σκέψη, η σωρευόμενη βάση της αδικοπραξίας πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμη, διότι στην προκειμένη περίπτωση η επικαλούμενη αδικοπραξία συνίσταται σε μόνη την παραβίαση των συμβατικών υποχρεώσεων των εναγόμενων εταίρων, χωρίς δε την εταιρική σύμβαση δεν νοείται παράνομη συμπεριφορά των τελευταίων. Επομένως, το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, το οποίο απέρριψε τη βάση αυτή της αγωγής σιωπηρώς, ορθά κατέληξε στο ίδιο αποτέλεσμα. Κατόπιν αυτών, πρέπει να απορριφθεί η έφεση στο σύνολο της ως αβάσιμη και να επιβληθούν τα δικαστικά έξοδα των εφεσιβλήτων του παρόντος βαθμού δικαιοδοσίας εις βάρος του εκκαλούντος λόγω της ήττας του (άρθρα 176, 183 ΚπολΔ).

Εφετείο Λάρισας 676/2010:

(Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ

Λύση ομόρρυθμης εταιρίας αορίστου χρόνου. Λαμβάνει χώρα με καταγγελία χωρίς σπουδαίο λόγο. Καταχρηστική καταγγελία. Υποχρέωση του καταγγέλλοντος εταίρου να αποζημιώσει τους λοιπούς.

Τίθεται αυτοδικαίως σε εκκαθάριση. Διατηρεί τη νομική προσωπικότητά της μέχρι το πέρας της εκκαθάρισης. Μεταβολή του σκοπού. Αντικείμενο των πράξεων της εκκαθάρισης.

...Με το από 1.6.1985 ιδιωτικό συμφωνητικό που δημοσιεύτηκε νόμιμα στα βιβλία εταιριών του Πρωτοδικείου Λάρισας (αριθμ. 211/19.6.1985) οι διάδικοι συνέστησαν ομόρρυθμη εταιρία, με έδρα τη Λάρισα, με την επωνυμία «Δ.Β.-ΓΖ. ΟΕ», με εταιρικό κεφάλαιο ύψους 100.000 δρχ., διάρκεια αορίστου χρόνου και σκοπό την εκτέλεση επισκευών μηχανών αυτοκινήτων, γεωργικών και λοιπών μηχανημάτων. Με το από 14.11.1996 συμφωνητικό τροποποίησης που δημοσιεύθηκε νόμιμα στα ως άνω βιβλία του Πρωτοδικείου Λάρισας (αριθ. 276/15.11.1996), ορίσθηκε ως επιπλέον σκοπός της εταιρίας η θέση σε λειτουργία συνεργείου επισκευής αυτοκινήτων και γεωργικών μηχανημάτων. Με το ανωτέρω από 1.6.1985 συμφωνητικό-καταστατικό ορίσθηκε, εκτός άλλων, ότι αμφότεροι οι εταίροι συμμετέχουν στα κέρδη και στις ζημίες της εταιρίας κατά ποσοστό 50% έκαστος και ότι σε περίπτωση λύσεως αυτής και οι δύο εταίροι ορίζονται εκκαθαριστές. Με το άνω δε από 14.11.1996 συμφωνητικό τροποποίησης ορίσθηκε ότι η διαχείριση και η εκπροσώπηση της εταιρίας ασκείται και από τους δύο εταίρους, είτε από κοινού, είτε χωριστά.

Με την από 12.6.2007 έγγραφη καταγγελία του αιτούντος που επιδόθηκε στον καθού αυθημερόν, η εν λόγω αόριστης διάρκειας ομόρρυθμη εταιρία λύθηκε αυτοδικαίως και τέθηκε υπό καθεστώς εκκαθάρισης, την οποία αποφάσισαν να διενεργήσουν από κοινού οι διάδικοι.

Περαιτέρω, ο ισχυρισμός του καθού ότι η ένδικη αίτηση είναι καταχρηστική και απορριπτέα, καθόσον ο καθού κατάγγειλε την εταιρία χωρίς να συντρέχει προς τούτο σπουδαίος λόγος και ενώ έχουν περατωθεί οι εργασίες της εκκαθάρισης της, αυτός άσκησε την ένδικη αίτηση με σκοπό να εξακολουθήσει να υφίσταται η εν λόγω εταιρία και να αποτρέψει την έκδοση άδειας λειτουργίας για την νέα επιχείρηση του που άρχισε ήδη να λειτουργεί.

Ο ισχυρισμός αυτός που προβλήθηκε πρωτοδίκως απορρίφθηκε σιγή και επαναφέρεται με τον δεύτερο και τελευταίο λόγο της κρινόμενης έφεσης, είναι νόμω αβάσιμος και απορριπτέος. Κατά το πρώτο σκέλος του, γιατί εφόσον πρόκειται για ομόρρυθμη εταιρία αορίστου χρόνου ο αιτών εταίρος είχε το δικαίωμα καταγγελίας χωρίς τη συνδρομή σπουδαίου λόγου. Εάν δε η καταγγελία αυτή είναι καταχρηστική ο καθού έχει μόνον δικαίωμα αποζημιώσεως. Κατά το δεύτερο δε σκέλος του, γιατί τα επικαλούμενα προς θεμελίωση του πραγματικά περιστατικά συνιστούν αρνητικούς της αίτησης ισχυρισμούς και δεν δύναται να θεμελιώσουν την από το άρθρο 281 ΑΚ ένσταση, καθόσον η επικαλούμενη περάτωση των εργασιών της εκκαθάρισης θα είχε ως έννομο αποτέλεσμα την ουσιαστική απόρριψη της αίτησης.

11.2.1 Νομολογιακή αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν την εκκαθάριση- καταγγελία

Εφετείο Θεσσαλονίκης 474/1990:

(Αρμενόπουλος τόμος 1990, σελίδα 26-27)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρία, ορισμένου χρόνου, λύση πριν από το χρόνο λήξης με καταγγελία, εκκαθάριση από τα τρία μέλη της σύμφωνα με όρο του καταστατικού, διαφωνία των διαδίκων για την από κοινού ή από διορισμένο εκκαθαριστή παραπέρα εκκαθάρισή της, διορισμός εκκαθαριστή από το δικαστήριο.

...Με το από 31.8.1987 ιδιωτικό συμφωνητικό, που δημοσιεύθηκε στα βιβλία εταιριών του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης με αριθμό . . . της 2.9.1987, είχε συσταθεί, μεταξύ των διαδίκων, ομόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία “Κ. - Δ. - Ρ. ΟΕ” και με σκοπό την εμπορία ειδών γυναικείας ενδύσεως για ορισμένη χρονική διάρκεια και συγκεκριμένως για τρία χρόνια, δηλαδή με χρόνο λήξης την 30.8.1980. Αυτή η εταιρία λύθηκε, με την από 11.2.1988 καταγγελία των καθ' ών η αίτηση και η λύση της δημοσιεύτηκε στα βιβλία των εταιριών του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης με αριθμό . . . της 12.2.1988. Από τότε η ίδια εταιρία βρίσκεται σε εκκαθάριση με εκκαθαριστές και τα τρία

μέλη της, σύμφωνα με τον τελευταίο όρο του πιο πάνω ιδιωτικού συμφωνητικού σύστασής της. Στις 23.2.1988 απο τα τρία μέλη αυτής της εταιρίας έγινε μερική εκκαθάρισή της, δηλαδή μόνο ως προς τα υπάρχοντα τότε εμπορεύματά της και τις απαιτήσεις της κατά διαφόρων τρίτων. Στην πραγματικότητα όμως αναφορικά με τα έπιπλα και τα άλλα στοιχεία της επιχειρήσεώς της δεν πραγματοποιήθηκε σε οποιονδήποτε χρόνο εκκαθάρισή της εξαιτίας της συνδρομής διαφωνίας των διαδίκων για την από κοινού ή από διορισμένο εκκαθαριστή παραπέρα εκκαθάρισή της. Έτσι, ο διορισμός εκκαθαριστή της από το δικαστήριο, ήταν αναγκαίος [απορρίπτει].

Μονομελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης 1447/1991:

(Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρία. Καταγγελία της εταιρίας για σπουδαίο λόγο. Έννοια του σπουδαίου λόγου και περιστατικά που συνιστούν αυτό. Λύση της εταιρίας και εκκαθάριση αυτής. Η ανυπαρξία του σπουδαίου λόγου δεν επιφέρει την αναβίωση της εταιρίας. Αναβίωση επέρχεται με συμφωνία των εταίρων και τήρηση των διατυπώσεων. Άρνηση του ενός εταίρου να συμπράξει με τον άλλον για την εκκαθάριση. Αίτηση για αντικατάσταση εκκαθαριστή.

Ο αιτών στην υπό κρίση αίτησή του, την οποία, ματαιωθείσα κατά τη δικάσιμο της 4.6.1991, που είχε αρχικά ορισθεί για να συζητηθεί, επαναφέρει με την αριθμ. κατ. 17464/ΕΜ 783/1991 κλήση του, εκθέτει ότι είναι ομόρρυθμο μέλος της λυθείσας ήδη και υπό εκκαθάριση τελούσας ομόρρυθμης εταιρίας με την επωνυμία “Χ.Π. - Α.Α. Ο.Ε.” και έδρα τη Θεσσαλονίκη. Ότι, σύμφωνα με το καταστατικό, εκκαθαριστές είναι και οι δύο εταίροι και ότι ο καθ' ου χωρίς καμία δικαιολογία αρνείται να συμπράξει στη διενέργεια της εκκαθάρισης, εκ τούτου υπάρχοντος σπουδαίου λόγου ζητά να αντικατασταθεί αυτός από τον ίδιο ή από τρίτο πρόσωπο που προτείνει στην αίτησή του, το οποίο θεωρεί κατάλληλο.

Με το περιεχόμενο αυτό η αίτηση παραδεκτά και αρμοδίως φέρεται για συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, που είναι κατά τύπο και καθ' ύλην αρμόδιο κατά την προκειμένη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 766, 777, 778 ΑΚ, 741 επ. 786 παρ.3 ΚπολΔ και 18, 19, 23 ΕμπΝ, και πρέπει να εξεταστεί στην ουσία. Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων των διαδίκων που εξετάσθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου, που εκτιμώνται προσηκόντως και οι οποίες περιέχονται ταυράριθμα με την παρούσα πρακτικά και από τα έγγραφα που προσάγονται από τους διαδίκους και από την εν ενεργεία διαδικασία, αποδείχθηκαν κατά την κρίση του Δικαστηρίου τα εξής: Μεταξύ των διαδίκων συνεστήθη η ως άνω εταιρία, η οποία δημοσιεύθηκε στα βιβλία εταιριών του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης υπ' αριθ. 6414/6.10.1987. Η διάρκεια της εταιρίας ήταν κατ' αρχήν διετής, δηλαδή από 1.10.1987 έως 30.9.1989 και στη συνέχεια παρατάθηκε για μια ακόμη τριετία, δηλαδή μέχρι 30.9.1992. Από την 2545/9.5.1991 έκθεση επιδόσεως του δικαστικού επιμελητή στο Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης Θ.Κ., αποδεικνύεται ότι ο αιτών κατήγγειλε την 8.5.1991 της ως άνω εταιρία, με δήλωσή του προς τον καθ' ου, ο οποίος είναι το έτερο από τα δύο μέλη της ομορρύθμου αυτής εταιρίας. Η καταγγελία αυτή δημοσιεύθηκε νόμιμα στα βιβλία εταιριών του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης με αριθ. .../13.5.91, επιφέροντας έτσι, σαν άμεσο αποτέλεσμα της, τη λύση της εταιρίας και τη θέση της υπό εκκαθάριση. Σύμφωνα με τον όρο 10 του από 1.10.1987 εταιρικού, εκκαθαριστές μετά την λύση της εταιρίας είναι και οι δύο εταίροι. Όμως ο καθ' ου, παρά το αιτών εκάλεσεν αυτόν συγχρόνως με την καταγγελία του να προσέλθει στο εταιρικό κατάστημα προς εκκαθάριση της εταιρίας την 13.5.1991 καθώς και την 16.5.1991 με νέα εξώδικη πρόσκλησή του, εντούτοις αυτός αρνήθηκε να συμπράξει στην εκκαθάριση, η οποία δεν έχει περαιωθεί ακόμη μέχρι σήμερα από υπαιτιότητά του. Ισχυρίζεται δε, προς δικαίολογηση της άρνησής του αυτής, ότι η εταιρία δεν έχει λυθεί και συνεπώς δεν βρίσκεται υπό εκκαθάριση, ώστε να δικαιολογείται διορισμός ή αντικατάσταση εκκαθαριστών, γιατί εξακολουθεί να λειτουργεί μέχρι σήμερα με “διαχειριστή” τον Δ.Π., λόγω δε της συνέχισης της λειτουργίας της επήλθε αναβίωση της εταιρίας και ανάκληση της καταγγελίας εκ μέρους του ετούντος. Όμως ο Δ.Π., όπως αποδείχθηκε και από την σαφή κατάθεση του ίδιου ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού, ήταν και είναι απλά υπάλληλος της εταιρίας και όχι διαχειριστής αυτής. Άλλωστε στις προσωπικές εταιρίες μόνο εταίρος μπορεί να είναι διαχειριστής και στη συγκεκριμένη εταιρία, σύμφωνα με τον όρο 4 του από 1.10.1987 εταιρικού

διαχειριστής είχε οριστεί ο αιτών. Όσον αφορά τους ισχυρισμούς του καθ' ου περί ανάκλησης της καταγγελίας από τον αιτούντα, περί μη λύσης της εταιρίας και περί αναβίωσης αυτής θα πρέπει να απορριφθούν, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, ως αβάσιμοι, δεδομένου ότι δεν νοείται ανάκληση της καταγγελίας η οποία επιφέρει πάντα τη λύση της εταιρίας, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή μη σπουδαίου λόγου, για να υπάρξει δε αναβίωση της υπό εκκαθάριση εταιρίας απαιτείται, όχι μόνο η εταιρική περιουσία να παραμένει άθικτη αλλά και τήρηση των διατάξεων περι δημοσιότητας των άρθρ. 42, 43, και 46 του Εμπορικού Νόμου, καθώς και ομόφωνη απόφαση των εταίρων. Και τέτοια συμφωνία, όχι μόνο δεν υπάρχει από πλευράς του αιτούντος, αφού παραμένει σταθερή και μέχρι σήμερα η βούλησή του να περατωθεί η εκκαθάριση της εταιρίας, όπως αποδεικνύεται από την υπό κρίση από 17.5.1991 αίτησή του, από την από 4.6.1991 κλήση του περί επαναφοράς της αίτησής του προς συζήτηση λόγω ματαίωσης αυτής, καθώς και από όλες τις ενέργειές του, αλλά απεναντίας ο ίδιος ο καθ' ου, με την από 4.7.1991 αίτησή του προς το μονομελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, που ζητούσε με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων τη συντηρητική κατάσχεση της περιουσίας του αιτούντος προς εξασφάλιση δήθεν οφειλών του τελευταίου προς αυτόν και όπου ο ίδιος ανέφερε ότι η εν λόγω εταιρία λύθηκε και τέθηκε υπό εκκαθάριση, αποδεικνύει περίτρανα την αναλήθεια των ισχυρισμών του αυτών, καθώς και ότι όχι μόνο αναβίωση της εταιρίας δεν επήλθε μετά την καταγγελία αυτής, αλλά αντίθετα επιδεινώθηκαν περισσότερο οι σχέσεις των εταίρων. Επιπλέον δε αφενός ισχυρίζεται ότι οι δύο εταίροι ρητά συμφώνησαν στην αναβίωση της εταιρίας, αφετέρου με την 32523/Τ Π 5282/91 αγωγή του, που επιδικάζει ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης την 11.5.92 και στρέφεται κατά του αιτούντος, ζητά να ναγνωρισθεί δικαστικά η αναβίωση της εν λόγω εταιρίας. Εν όψει δε της άσκησης της αγωγής του αυτής, ζητά την αναβολή της συζήτησης της παρούσας αίτησης, κατ' άρθρο ΚπολΔ, μέχρι τελεσίδικης κρίσης επί της ως άνω αγωγής. Όμως η δια του άρθρου 249 ΚπολΔ επιτρεπόμενη αναβολή της συζήτησης μπορεί να διαταχθεί μόνον εφόσον η διάγνωση της διαφοράς εξαρτάται από την ύπαρξη ή ανυπαρξία μιας έννομης σχέσης, ή την ακυρότητα ή τη διάρρηξη μιας δικαιοπραξίας που συνιστά αντικείμενο άλλης δίκης εκκρεμους σε πολιτικό ή διοικητικό δικαστήριο. Στην προκειμένη περίπτωση η αντικατάσταση ή μη εκκαθαριστή εταιρίας δεν εξαρτάται από την διάγνωση της ύπαρξης ή της ανυπαρξίας της αναβίωσης της εν λόγω εταιρίας, ούτε κι από τη διάγνωση της ακυρότητας της καταγγελίας λόγω μη ύπαρξης σπουδαίου

λόγου, γιατί η έλλειψη αυτού αποτελεί μόνο λόγω ευθύνης του καταγγέλοντος για αποζημίωση και δεν επιφέρει την αναβίωση της εταιρίας. Κατ' ακολουθία αίτημα του καθ' ου περί αναβολής της συζήτησης τυγχάνει απορριπτέο ως νόμο αβάσιμο. Ενόψει όλων των παραπάνω και ενόψει του ότι η αδικαιολόγητη επιβράδυνση της εκκαθάρισης και η κωλυσιεργία αυτής οφείλεται αποκλειστικά στον καθ' ου, το Δικαστήριο κρίνει ότι υπάρχει σπουδαίος λόγος που να δικαιολογεί την κατ' άρθρο 786 παρ. 3 ΚπολΔ αντικατάσταση του εκκαθαριστή – καθ' ου, τον οποίο αφορά η αίτηση με άλλον, προς το σκοπό περάτωσης του έργου της εκκαθάρισης. Ο άλλος εκκαθαριστής, που είναι ο αιτών, δεν μπορεί να ασκήσει μόνος του σαν εκκαθαριστής τα καθήκοντά του, γιατί κατά το άρθρο 10 του από 1.10.1987 καταστατικού σύστασης της προκειμένης εταιρίας ορίζεται η εκκαθάριση της εταιρίας γίνεται και από τους δύο εταίρους και έτσι ο παραπάνω εκκαθαριστής πρέπει να ενεργεί από κοινού με άλλον εκκαθαριστή. Ως πλέον κατάλληλος κρίνεται από το Δικαστήριο η Α.Κ., δικηγόρος, κάτοικος Θεσσαλονίκης, η οποία παρέχει όλα τα εχέγγυα ότι θα ασκήσει με επάρκεια τα καθήκοντα που της ανατίθενται. Πρέπει επομένως να γίνει δεκτή η αίτηση ως αβάσιμη και κατ' ουσία.

Εφετείο Θεσσαλονίκης 2612/2000:

(Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρεία. Καταγγελία της από τους συνεταίρους της και λύση αυτής. Η συμφωνία των συμβαλλομένων συνεταίρων στο διαλυτικό της εταιρίας ότι οι ανωτέρω, ως εκκαθαριστές, έχουν εκκαθαρίσει τους μεταξύ τους λογαριασμούς και ο καθένας τους έλαβε το κεφάλαιο που είχε καταθέσει ως εισφορά και ότι δεν έχει κανείς τους οποιαδήποτε απαίτηση κατά του άλλου από τις μέχρι σήμερα εταιρικές σχέσεις, δεν υποδηλώνει συμφωνία τους για απαλλαγή και της εταιρίας από τις υποχρεώσεις – ευθύνες της έναντι των δανειστών της. Συνεπώς, ο μέχρι της λύσεως εταίρος – διαχειριστής, οποίος πλήρωσε οφειλές της εταιρίας σε τρίτους

κατά το στάδιο της εκκαθάρισης, δικαιούται να αναζητήσει από τον συνεταίρο του την αναλογία του στις ανωτέρω οφειλές της εταιρίας. Απόρριψη ενστάσεως περί καταχρηστικής ασκήσεως του αγωγικού δικαιώματος.

...Στις 3.1.1991 με το ταυτόχρονο καταστατικό που δημοσιεύθηκε στα βιβλία εταιριών του ενταύθα πρωτοδικείου (αρ. .../ 4.1.1991) η εναγομένη και η Ε.Π., (τρίτη μη διάδικος) συνέστησαν ομόρρυθμη εταιρία, με την επωνυμία “Χ.Χ. - Ε.Π. Ο.Ε.”, με έδρα της τη Θεσσαλονίκη, σκοπό την εν γένει εμπορία, αντιπροσώπευση, πώληση χονδρική και λιανική, καθώς και εισαγωγή ηλεκτρικών ειδών, εντοιχισμένων συσκευών, κουφωμάτων, επίπλων κουζίνας και εν γένει οικιακού εξοπλισμού, διάρκεια αόριστο, συμμετοχή στις κερδοζημίες της μεν εναγομένης σε ποσοστό 70%, της δε Ε.Π. σε ποσοστό 30%, ενώ η τελευταία ορίσθηκε διαχειρίστρια και εκπρόσωπος της εταιρίας. Στις 19.6.1991 η Ε.Π. αποχώρησε από την εταιρία και μεταβίβασε στον ενάγοντα την εταιρική της μερίδα εκ 30%, συνταγέντος προς τούτο του ταυτοχρόνου από 19.6.1991 συμφωνητικού τροποποίησης καταστατικού, νόμιμα δημοσιευθέντος στα ίδια βιβλία εταιριών (αριθμ. .../27.6.1991), ενώ άλλαξε τότε και η επωνυμία της εταιρίας σε “Χ.Χ. Και Σία Ο.Ε.” και επί πλέον διαχειριστής και εκπρόσωπος της εταιρίας ορίσθηκε ο ενάγων. Στις 28.5.1995, με καταγγελία και των δύο διαδίκων, λύθηκε η εταιρία με το ταυτόχρονο από 28.5.1995 διαλυτικό, που νόμιμα δημοσιεύθηκε στις 26.5.1995 στα ίδια βιβλία εταιριών με αριθμό .../26.5.1995.

Σε αυτό, πλην ετέρων και που παρακάτω θα αναφερθεί πιο αναλυτικά, οι διάδικοι συμφωνούν ότι η εταιρία δεν είχε δημιουργήσει καμία υποχρέωση προς τρίτους και κανείς από τους παρόντες συμβαλλομένους (τους διαδίκους δηλαδή) δεν ανέλαβε υποχρέωση προς τρίτο για λογαριασμό της εταιρίας. Αυτό και ότι διαλαμβάνεται στο εν λόγω διαλυτικό συνομολογείται ρητόν από τους διαδίκους, με την ιδιότητά τους ως εκκαθαριστών, διότι με το άρθρο 9 του καταστατικού σύστασης της εταιρίας, που εξακολούθησε η ισχύς του και μετά την τροποποίηση, κατ' άρθρο 7 του ανωτέρω τροποποιητικού καταστατικού, και οι δύο διάδικοι είχαν ορισθεί εκκαθαριστές της εταιρίας. Ωστόσο και παρά την ανωτέρω αποδοχή από τους συμβαλλομένους διαδίκους για το ότι η εταιρία τους δεν είχε κατά τη λύση της οφειλές προς τρίτους κ.λπ., τον Οκτώβριο 1995 βεβαιώθηκαν από την Ε' ΔΟΥ Θεσσαλονίκης σε βάρος της

εταιρίας οφειλές της, προερχόμενες από φόρους των ετών 1993 και 1994 (δηλαδή πριν την λύση της) και ο ενάγων για να αποτρέψει την απειλούμενη σε βάρος του αναγκαστική εκτέλεση υποχρεώθηκε να τους πληρώσει, ήτοι κατέβαλε συνολικά το ποσό των 1.531.135 δρχ., όμως συνομολογείται και από την εναγομένη, αλλά και αποδεικνύεται από τα έξι διπλότυπα είσπραξης που εκείνος επικαλείται και προσκομίζει [...].|

Δηλαδή ο ενάγων, συνολικά, για την εξόφληση των ανωτέρω δύο οφειλών της εταιρίας των διαδίκων προς τρίτους εταιρικούς της δανειστές κατέβαλε το ποσό των 2.311.135 δρχ. και ως εκ τούτου δικαιούται να απαιτήσει από την εναγομένη να του καταβάλει το στην εταιρική της μερίδα αναλογούν ποσοστό της οφειλής (δικαίωμα αναγωγής κατ' άρθρο 487 ΑΚ) εκ δραχμών 1.617.795 ($2.311.135 * 70\%$) ποσό και που πρέπει αυτή να υποχρεωθεί να το καταβάλει στον ενάγοντα.

Στο ανωτέρω από 28.5.1995 διαλυτικό της εταιρίας αναφέρονται και τα ακόλουθα: “Οι συμβαλλόμενοι ως εκκαθαριστές έχουν εκκαθαρίσει τους μεταξύ τους λογαριασμούς, έλαβε δε ο καθένας το κεφάλαιο που είχε καταθέσει ως εισφορά και δηλώνουν ότι κανείς δεν έχει οποιαδήποτε απαίτηση κατά του άλλου από τις μέχρι σήμερα εταιρικές σχέσεις”. Η εναγομένη, επικαλούμενη τον όρο αυτό σε συνδυασμό και με τον ως άνω άλλο όρο, και το γεγονός ότι, ο ενάγων ήταν ο διαχειριστής της εταιρίας τους, προβάλλει την ένσταση παραίτησης του ενάγοντα από του επιδίκου δικαιώματός του αναγωγής, ισχυριζόμενη ειδικότερα ότι, με τους ως άνω όρους και χωρίς προσήλωση στις λέξεις η αληθής βούληση των διαδίκων, κατά την εκκαθάριση της εταιρίας, ήταν να είναι ο ενάγων ο μόνος υπόχρεος για τα μέχρι τη λύση της εταιρίας τους χρέη, εφόσον αυτός σαν διαχειριστής μπορούσε να γνωρίζει και γνώριζε, σε αντίθεση με την ίδια που είχε βέβαια την πεποίθηση ότι καμία απολύτως υποχρέωση δεν είχε η εταιρία τους προς τρίτους και συνεπώς βάσει της συμφωνίας τους αυτής ο ενάγων ανέλαβε κάθε χρέος προς το Δημόσιο και προς τρίτους και επομένως και τα δύο επίδικα.

Ανεξάρτητα του γεγονότος ότι, ο ενάγων, όπως αποδεικνύεται, ήταν τύποις μόνον διαχειριστής, διότι ουσιαστικός διαχειριστής της εταιρίας ήταν ο σύζυγος της εναγομένης Χ.Κ., αυτός ο τελευταίος συναλλάχθηκε με την πιστώτρια ανωτέρω ΑΕ αυτός επιμελείτο των εταιρικών υποθέσεων, ενώ ο ενάγων δεν γνώριζε ότι υπήρχαν χρέη της εταιρίας (ίδετε κατάθεση μάρτυρα

απόδειξης κατά την οποία: “Ο ενάγων ήταν διαχειριστής της εταιρίας, αλλά δεν είχε επαφή με την εταιρία”, στην οποία “ Ο σύζυγος της εναγομένης έκανε κουμάντο” και “όλες οι παραγγελίες γίνονταν από αυτόν και αυτός συναλλάχθηκε με τον Σ.” (εννοεί την ως άνω πιστώτρια ΑΕ) και ότι “Ο ενάγων δεν ήξερε ότι υπήρχαν χρέη, διότι ουσιαστικά ο σύζυγος της εναγομένης λειτουργούσε την εταιρία”), οπωσδήποτε η συμφωνία των διαδίκων στο διαλυτικό και ερμηνευόμενη αυτή κατ' άρθρο 288 ΑΚ ως απαιτεί η καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, δεν υποδηλώνει συμφωνία τους για απαλλαγή της εναγομένης από την ευθύνη της προς τους εταιρικούς πιστωτές, διότι κάτι τέτοιο και στη λογική αντικείται, αφού κανένας λόγος που να υπαγορεύει την από μόνο τον ενάγοντα, όταν μάλιστα αυτός με την αποχώρησή του από την εταιρία θα έπαιρνε πίσω το μικρό μέρος της εισφοράς του σε αυτήν των 300.000 δρχ (κέρδη δεν είχαν να διανεμήσουν), ανάληψη ευθύνης εκπλήρωσης των οφειλών της εταιρίας προς τρίτους δεν υπήρχε , ούτε και κάτι τέτοιο μέχρι τότε (λύση της εταιρίας) είχε συμβεί αλλά ούτε και συνομολογηθεί, προφορικά έστω, για άλλες υποχρεώσεις της εταιρίας. Απλά και μόνον η συμφωνία τους αυτή δείχνει την σπουδή των διαδίκων και κυρίως της εναγομένης να πάρουν πίσω την εταιρική τους εισφορά (των 700.000 δρχ. η εναγομένη) φαλκιδεύοντας τις προ της αποδόσεως των εισφορών πληρωτέες απαιτήσεις των εταιρικών πιστωτών, τις οποίες (επίοικες εν προκειμένω) γνώριζε (ίδετε κατάθεση ίδιας μάρτυρος) αλλά ακι όφειλε να γνωρίζει η εναγομένη, ως συννεκαθαρίστρια, δοθέντος ότι οι υποχρεώσεις του εκκαθαριστού είναι ανάλογες προς εκείνες του διαχειριστού, σε έκταση βέβαια περιοριζόμενη από το σκοπό της εκκαθάρισης.

Συνεπώς η ως άνω ένσταση πρέπει να απορριφθεί, ως αβάσιμη κατ' ουσίαν. Επίσης πρέπει να απορριφθεί η εκ του άρθρου 281 ΑΚ προβαλλόμενη ένσταση της εναγομένης, καθήν ο ενάγων κατά κατάχρηση δικαιώματος ασκεί την επίδικη αξίωσή του, αφού αυτός διεκδικεί αξιώσεις απότις οποίες έχει παραιτηθεί και διότι σε κάθε περίπτωση αυτές αφορούν χρέη της εταιρίας που προήλθαν από την πλημμελή εκπλήρωση των καθηκόντων του ως διαχειριστή της εταιρίας, καθόσον αυτά τα περιστατικά και ανεξάρτητα της αβασιμότητάς τους και ανεξάρτητα του γεγονότος ότι η εναγομένη δεν ζητά την γι' αυτό το λόγο απόρριψη της αγωγής, δεν συγκροτούν την έννοια του άρθρου 281 ΑΚ. Τα αυτά δεχθείσα και η εκκαλουμένη απόφαση, δεν έσφαλε, διό και η τα

αντίθετα υποστηρίζουσα έφεση της εναγομένης, πρέπει να απορριφθούν και τα αιτήματά της για επανάληψη της συζητήσεως της υποθέσεως, ώστε να εξετάσει αυτή μάρτυρα, που από λόγους ανωτέρας βίας δεν μπόρεσε να εξετάσει και άλλως να διαταχθεί η αυτοπρόσωπη εμφάνιση των διαδίκων, καθόσον το Δικαστήριο σχημέτισε για την υπόθεση με τα ήδη προσαχθέντα αποδεικτικά μέσα, πλήρη την δικανική του πεποίθηση. Κατά παραδοχή νομίμου αγωγικού αιτήματος η εκκαλουμένη απόφαση απήγγειλε σε βάρος της εναγομένης προσωπική κράτηση διάρκειας ενός μήνας, ήδη δε η εναγομένη, και το πρώτον με την έφεσή της, προβάλλει την εκ του άρθρου 11 του Ν 2462/1997 ένστασή της, για αδυνεμία εκπλήρωσης της επίδικης οφειλής της, διότι είναι κάκιστη, όπως ισχυρίζεται, η οικονομική κατάσταση της ίδιας και της οικογένειάς της. Και η ένσταση αυτή είναι απορριπτέα, ως αβάσιμη κατ' ουσίαν, διότι η εναγομένη δεν την αποδεικνύει με οποιοδήποτε αποδεικτικό μέσο. [...] (Απορρίπτει την έφεση.)

Εφετείο Θεσσαλονίκης 3132/2003:

(Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ

Καταγγελία ομόρρυθμου εμπορικής εταιρίας. Επιφέρει, σε κάθε περίπτωση, την πρόωγη λύση της, ανεξαρτήτως υπάρξεως ή μη σπουδαίου λόγου δικαιολογούντος την καταγγελία. Απλώς σε μια τέτοια περίπτωση ο καταγγέλτας ακαίρως, και δη χωρίς σπουδαίο λόγο, την εταιρία, ενέχεται για την ζημία που προκάλεσε η λύση της στους άλλους. Ζημία η οποία αποκαθίσταται στην περίπτωση ακαίρου καταγγελίας είναι και εκείνη η αποθετική ζημία των λοιπών εταίρων από την απώλεια προσδοκώμενων κερδών. Η εκκαθάριση ως στάδιο το οποίο επακολουθεί αυτοδικαίως και υποχρεωτικής της λύσεως της ομορρύθμου εταιρίας. Η αγωγή εταίρου προς αποκατάσταση ζημίας του όπως η ανωτέρω, μπορεί να ασκηθεί από αυτόν και κατά την διάρκεια του ως άνω σταδίου (της εκκαθαρίσεως).

Κοινοπραξία, η οποία αναλαμβάνει ως ανάδοχος την εκτέλεση δημοσίου τεχνικού έργου, το οποίο κατά τα ουσιώδη του στοιχεία αποτελεί επιχείρηση χειροτεχνίας και επομένως αντικειμενικώς εμπορική πράξη, έχει τον χαρακτήρα ομόρρυθμης εμπορικής εταιρίας. Εκτός εάν δεν τηρηθούν κατά την σύστασή της οι από το άρθρο 42 του ΕμπΝ προβλεπόμενες διατυπώσεις δημοσιότητας, οπότε η εταιρία λειτουργεί ως ομόρρυθμη εταιρία “εν τοις πράγμασιν” και υποκείμενα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων είναι μόνο τα μέλη της, ευθυνόμενα απεριορίστως και εις ολόκληρον για τις υποχρεώσεις της εταιρίας. Περιστατικά.

... Περαιτέρω, από τις διατάξεις των αρ. 765, 777, 781, 782 ΑΚ οι οποίες εφαρμόζονται και επί της ομόρρυθμης εταιρίας, κατά το αρ. 18 του ΕμπΝ, προκύπτει ότι, μετά τη λύση της ακολουθεί αυτοδικαίως και υποχρεωτικώς η εκκαθάριση, η οποία σκοπό έχει την ενέργεια των πράξεων εκείνων οι οποίες είναι αναγκαίες για να επιτευχθεί ο προσδιορισμός του ενεργητικού, ώστε να προπαρασκευασθεί η διανομή του μεταξύ των εταίρων και ότι οι εταίροι δεν μπορούν πριν από το τέλος της εκκαθαρίσεως, να ασκήσουν τις αξιώσεις τους που πηγάζουν από την εταιρική σχέση και στρέφονται κατά της εταιρίας ή των συνεταίρων τους, αλλά οι αξιώσεις αυτές πρέπει να αποτελέσουν κονδύλια της εκκαθαρίσεως, από τα αποτελέσματα της οποίας θα κριθεί αν και ποιό ποσό δικαιούται να λάβει ο καθένας από τους εταίρους, πράγμα αβέβαιο και άγνωστο κατά την διάρκεια της εκκαθαρίσεως. Ο εταίρος, όμως, δεν εμποδίζεται να ζητήσει με αγωγή του κατά το στάδιο της εκκαθαρίσεως αποζημίωση από εκείνον που κατήγγειλε χωρίς σπουδαίο λόγο την εταιρία, για την αποθετική ζημία την οποία υπέστη από την πρόωρη λύση της εταιρίας και την απώλεια του αναλογούντος σε αυτόν μέρος των προσδοκώμενων κερδών. Εξάλλου, από τις συνδιασμένες διατάξεις των άρθρων 741 του ΑΚ, 20 του ΕμπΝ και 2 του Διατάγματος της 2/14.5.1835 “περί αρμοδιότητος των Εμποροδικείων”, συνάγεται ότι η κοινοπραξία, που με ιδιαίτερη επωνυμία ή με τα ονόματα όλων των μελών της αναλαμβάνει ως ανάδοχος την εκτέλεση δημοσίου τεχνικού έργου, τα οποία κατά τα ουσιώδη στοιχεία του αποτελεί επιχείρηση χειροτεχνίας και επομένως αντικειμενικά εμπορική πράξη, έχει το χαρακτήρα ομόρρυθμης εμπορικής εταιρίας. Εάν δεν υποβλήθηκε στις διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπει το αρ. 42 του ΕμπΝ για τις ομόρρυθμες εταιρίες, η τήρηση των οποίων δεν αναπληρώνεται από την

δημόσια άσκηση εμπορικής δραστηριότητας, λειτουργεί ως ομόρρυθμη εμπορική εταιρία “ εν τοις πράγμασι”, δεν αποκτά νομική προσωπικότητα και δεν μπορεί να είναι υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, αλλά τέτοια υποκείμενα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων είναι μόνο τα έχοντα την ιδιότητα φυσικού ή νομικού προσώπου μέλη της, τα οποία κατά το αρ. 62 εδ.1 του ΚπολΔ έχουν την ικανότητα να είναι διάδικοι και είναι υποκείμενα της επίδικης ουσιαστικής έννομης σχέσης, όχι δε η μη έχουσα νομική προσωπικότητα εμπορική κοινοπραξία. Το αρ. 62 του ΚπολΔ αναγνωρίζει σε εταιρίες χωρίς νομική προσωπικότητα, μόνο τη δικονομικού χαρακτήρα ικανότητα να ενάγουν ή να ενάγονται. Περαιτέρω, τα μέλη της κοινοπραξίας, που έχει χαρακτήρα ομόρρυθμης “εν τοις πράγμασι” εταιρίας, ευθύνονται απεριορίστως και εις ολόκληρον για τις υποχρεώσεις της εταιρίας αυτής, επί της οποίας εφαρμόζονται οι διατάξεις που διέπουν την ομόρρυθμη εταιρία.

11.3 Συμπεράσματα καταγγελίας

Από τις δικαστικές αποφάσεις που προηγήθηκαν την εικοσαετία που μελετάμε και με θέμα την καταγγελία, ομαδοποιούνται σε δυο διαφορετικές ομάδες με βάση τα περιστατικά που μελετάνε και μια υποενότητα.

Από την διάταξη του άρθρου 766 εδ.α΄ του Αστικού Κώδικα, που εφαρμόζεται και επί των ομόρρυθμων εταιριών, προκύπτει ότι η εταιρία που έχει συσταθεί για ορισμένο χρόνο, λύεται με καταγγελία πριν περάσει ο χρόνος αυτός, αν υπάρχει σπουδαίος λόγος. Άρα, η πρώτη ομάδα περιέχει αυτές ακριβώς τις εταιρίες, οι οποίες συστήνονται για ορισμένο διάστημα και λύνονται με καταγγελία: αριθμός αποφάσεων 127,1992, 559/1997, 2974/2005, 628/2006, 681/2010.

Οι αποφάσεις που αφορούν συμβάσεις αορίστου χρόνου κατατάσσονται στην δεύτερη ομάδα και είναι: αριθμός αποφάσεων 412/1990, 2399/1995, 59/2009, 676/2010.

Από τα παραπάνω συνάγεται, ότι η καταγγελία επιφέρει την λύση της ομόρρυθμης εταιρείας και την μετάβαση της στο στάδιο της εκκαθάρισης, ακόμη κι αν δεν συντρέχει σπουδαίος λόγος. Συμπερασματικά, η καταγγελία δηλαδή σε κάθε περίπτωση ανατρέπει την ομορρυθμία και επέρχεται λύση στην εταιρία.

Τέλος, υπάρχει μια υποενότητα που περιέχει ένα ακόμα θέμα της ομόρρυθμης εταιρίας με βάση την καταγγελία, την εκκαθάριση. Αυτή διαθέτει τέσσερις δικαστικές αποφάσεις: αριθμός αποφάσεων 474/1990, 1447/1991, 2612/2000, 3132/2003.

Στην επόμενη σελίδα φαίνονται τα παραπάνω, σε πίνακα ανα έτη και θέμα.

Έτη	Καταγγελία		Καταγγελία - Εκκαθάριση
	Ορισμένου χρόνου	Αορίστου χρόνου	
1990		1	1
1991			1
1992	1		
1993			
1994			
1995		1	
1996			
1997	1		
1998			
1999			
2000			1
2001			
2002			
2003			1
2004			
2005	1		
2006	1		
2007			
2008			
2009		1	
2010	1	1	

12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ Ο.Ε.

12.1 Εισαγωγή

Η διαχείριση είναι το δεύτερο θέμα που μας απασχόλησε στην έρευνά μας και φυσικά το δεύτερο με βάση τον αριθμό δικαστικών αποφάσεων από το 1990 έως το 2010.

Οι αποφάσεις αυτές περιέχουν θέματα που αφορούν την διαχείριση και την εκπροσώπηση ομορρυθμών εταιριών, την εξουσία των διαχειριστών και την υποκατάσταση αυτών. Επιπροσθέτως, οι συγκεκριμένες δικαστικές αποφάσεις έχουν λάβει μέρος σε διάφορα δικαστήρια, όπως το Εφετείο Αθήνας, το Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, Πειραιώς και Καβάλας και στον Άρειο Πάγο.

Και σε αυτό το κεφάλαιο όπως και στο προηγούμενο οι πηγές μας ήταν τα εξής νομικά περιοδικά: Αρμενόπουλος τόμοι 1990-2010, Νομικό Βήμα τόμοι από 1990-2010, Επισκόπηση Εμπορικού Δικαίου έτη 2009-2010 (δεν υπήρχαν προηγούμενες εκδόσεις του συγκεκριμένου περιοδικού στην Βιβλιοθήκη του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών), τα οποία βρήκαμε στην Βιβλιοθήκη του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών. Απευθυνθήκαμε ακόμα στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών “ΝΟΜΟΣ”, με την βοήθεια δικηγόρων από το Δικηγορικό Σύλλογο Πύργου.

Σε κάθε απόφαση αναγράφεται ο αριθμός και το δικαστήριο που έλαβε μέρος και ακόμα η πηγή από όπου λάβαμε την κάθε απόφαση. Με έντονα μαύρα γράμματα

φαίνονται τα πραγματικά περιστατικά κάθε δικαστικής απόφασης, τα οποία μας ενδιαφερούν για την κατανόηση του θέματος.

Το παρακάτω κεφάλαιο, χωρίζεται σε τρεις ομάδες με βάση την διαχείριση της ομόρρυθμης εταιρίας. Πρώτη είναι η εκπροσώπηση διαχειριστή και η υποκατάστασή του, δεύτερη η λογοδοσία διαχειριστή και Τρίτη η δικαιοδοσία διαχειριστή.

Αναλυτικά, επιβεβαιώνουμε την έρευνά μας σε κάθε νομικό περιοδικό που επιλέξαμε:

- Αρμενόπουλος, έτος 1992: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 21/1992, αναφέρεται σε δικαιοδοσία ενεργειών διαχειριστή.

Αρμενόπουλος, έτος 1993: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 10355/1993, αναφέρεται σε δικαιοδοσία ενεργειών διαχειριστή.

Αρμενόπουλος, έτος 1994: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 329/1994, αναφέρεται σε εκπροσώπηση διαχειριστή και υποκατάστασή του.

Αρμενόπουλος, έτος 2009: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 669/2009, αναφέρεται σε δικαιοδοσία ενεργειών διαχειριστή.

Στο νομικό περιοδικό αυτό δεν αναφέρονται άλλες αποφάσεις τα έτη που μελετάμε (1990-2010) σχετικά με την διαχείριση.

- Νομικό Βήμα, έτος 1991: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 884/1991, αναφέρεται σε εκπροσώπηση διαχειριστή και αντικατάστασή του.

Νομικό Βήμα, έτος 1997: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 13/1997, αναφέρεται σε εκπροσώπηση διαχειριστή και αντικατάστασή του.

Στο νομικό περιοδικό αυτό δεν αναφέρονται άλλες αποφάσεις τα έτη που μελετάμε (1990-2010) σχετικά με την διαχείριση.

- Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, έτος 1990: βρέθηκε μια απόφαση 1462/1990, αναφέρεται σε εκπροσώπηση διαχειριστή και υποκατάστασή του.

Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, έτος 1992: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 1133/1992, αναφέρεται σε λογοδοσία διαχειριστή.

Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, έτος 1998: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 9680/1998, αναφέρεται σε εκπροσώπηση διαχειριστή και αντικατάστασή του.

Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, έτος 2006: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 110/2006, αναφέρεται σε δικαιοδοσία ενεργειών διαχειριστή.

Στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ δεν αναφέρονται άλλες αποφάσεις σχετικά με την διαχείριση τα έτη 1990 έως 2010.

12.2 Δικαστικές αποφάσεις

a) Εκπροσώπηση διαχειριστή – Υποκατάσταση

Άρειος Πάγος 1462/1990:

(Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρεία. Εκπροσώπηση ομόρρυθμης εταιρείας από τον διαχειριστή της. Υποκατάσταση του από τρίτο. Επιχείρηση ορισμένης πράξης από τρίτον κατόπιν ειδικής εξουσιοδότησης από τον διαχειριστή. Δέσμευση της εταιρείας.

.....Στην προκείμενη περίπτωση το Εφετείο που δίκασε, όπως από την προσβαλλομένη απόφαση του προκύπτει δέχθηκε ότι από το προσδιοριζόμενο καταστατικό της αναιρεσείουσας ομόρρυθμης εταιρείας προκύπτει, ότι ο ομόρρυθμος εταίρος της Ι.Μ. ορίζεται διαχειριστής αυτής, αυτός δε με την ιδιότητα του αυτή με το 68425/8.1.1990 ειδικό πληρεξούσιο συμβόλαιο του συμβολαιογράφου Αθηνών Ε.Κ. έδωσε ειδική εντολή και πληρεξουσιότητα στον Ο.Μ. να πωλήσει για λογαριασμό της αναιρεσείουσας το περιγραφόμενο διαμέρισμα πολυκατοικίας και να εισπράξει το τίμημα από τον τρίτον Ι.Μ. με τον οποίο και με βάση την πληρεξουσιότητα αυτή ακολούθως ο πληρεξούσιος αυτός με το 1993/15.5.1980 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Αθηνών Α.Κ.-Μ. προσυμφώνησε να του πωλήσει η αναιρείουσα το παραπάνω διαμέρισμα πολυκατοικίας. Με βάση τις παραδοχές αυτές το Εφετείο που δίκασε με την προσβαλλομένη απόφαση του αποφάνθηκε ότι η αναιρεσείουσα δεσμεύεται από την με το παραπάνω 1993/15.5.1980 συμβόλαιο της συμβολαιογράφου Α.Κ.-Μ. προσύμβαση πώλησης διαμερίσματος και απέρριψε τον για το αντίθετο λόγο της έφεσης της αναιρεσείουσας ως αβάσιμο. Έτσι το Εφετείο που δίκασε με την προσβαλλομένη απόφαση του δεν παραβίασε τις διατάξεις των άρθρων 67 εδαφ. Β, και 754 παρ.1 ΑΚ και ο για το αντίθετο πρώτος λόγος του αναιρετηρίου είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί.

Πρωτοδικείο Πειραιώς 884/1991:

(Νομικό Βήμα, τόμος 1991, σελίδα 943-946)

ΘΕΜΑ

Εταιρίες. Εκτελωνιστές. Ομόρρυθμη εμπορική εταιρία που ιδρύθηκε μεταξύ εκτελωνιστών διέπεται συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ΑΚ περί ν.π. Διαχειριστές εταιρίας.

-Το δικαστήριο δεν έχει εξουσία να αντικαταστήσει το διαχειριστή προσωπικής εμπορικής εταιρίας. Ανάλυση του για σπουδαίο λόγο όπως για βαριά παράβαση καθηκόντων ή ανικανότητα προς τακτική διαχείριση, με ομόφωνη απόφαση όλων των λοιπών εταίρων. Διορισμός προσωρινής διοίκησης ν.π., εφαρμογή των σχετικών διατάξεων και επί εμπορικών εταιριών με νομική προσωπικότητα. – Έλλειψη διοίκησης δεν υπάρχει στην περίπτωση κακής διαχείρισης των υποθέσεων του ν.π.

- Δεν είναι δυνατή η εκδίκαση με την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων μιας υπόθεσης εκούσιας δικαιοδοσίας, όπως ο διορισμός προσωρινών διαχειριστών, αιτιολογία.

...Στην κρινόμενη αίτηση οι αιτούντες εκθέτουν ότι συνέστησαν με τους καθόν, αλλά και με άλλους που δεν είναι διάδικοι, ομόρρυθμη εκτελωνιστική εταιρία, ότι ο πρώτος από αυτούς (αιτούντες) και ο πρώτος των καθόν είναι συγχρόνως και συνδιαχειριστές της εν λόγω εταιρίας, διορισμένοι με την εταιρική σύμβαση και ότι ο συνδιαχειριστής πρώτος των καθόν διαχειρίζεται αυθαίρετα, χωρίς δηλαδή τη συμμετοχή του άλλου διαχειριστή, τις εταιρικές υποθέσεις και κατά τρόπο που βλάπτει τα συμφέροντα της εταιρίας.

Με βάση τα πραγματικά αυτά περιστατικά και με πρόσθετο ισχυρισμό ότι συντρέχει επείγουσα περίπτωση, οι αιτούντες ζητούν, εκτός άλλων στα οποία το δικαστήριο θα αναφερθεί στην επόμενη σκέψη, την αντικατάσταση των εν λόγω συνδιαχειριστών και το διορισμό άλλου διαχειριστή ή άλλων συνδιαχειριστών της πιο πάνω εταιρίας. Όμως, έχοντας, το περιεχόμενο αυτό η κρινόμενη αίτηση, δεν στηρίζεται στο νόμο. Αυτό δε γιατί σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν στη νομική

σκέψη, το δικαστήριο δεν έχει στην προκειμένη περίπτωση εξουσία να αντικαταστήσει τους συνδιαχειριστές σύμφωνα με το άρθρο 752 ΑΚ.

Αν δε για οποιοδήποτε λόγο δεν είναι δυνατή η ανάκληση των συνδιαχειριστών ή του ενός από αυτούς με ομόφωνη απόφαση των άλλων εταίρων, τότε η μόνη λύση που απομένει για την περίπτωση αυτή είναι η καταγγελία της εταιρίας για σπουδαίο λόγο. Ενόψει όλων αυτών η κρινόμενη αίτηση πρέπει κατά το ερευνώμενο εδώ αίτημα της, να απορριφθεί ως μόνιμη.

Παραπέρα και με την εκδοχή ότι συντρέχει περίπτωση διορισμού προσωρινών διαχειριστών εταιριών που αποτελούν νομικά πρόσωπα, κατά το άρθρο 69 ΑΚ, και όταν διαπιστώνεται κακή εκ μέρους των συμβατικών διαχειριστών διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων ή όταν οι διαχειριστές λόγω διαφωνιών και διαπληκτισμών δεν μπορούν να διαχειρισθούν τις εταιρικές υποθέσεις σύμφωνα με το άρθρο 22 του ΕμπΝ, και πάλι η κρινόμενη αίτηση, κατά το παραπάνω αίτημα της, είναι απορριπτέα, αλλά αυτή τη φορά ως απαράδεκτη.

Αυτό δε γιατί, κατά την άποψη που έχει επικρατήσει πλέον και την οποία και το δικαστήριο αυτό θεωρεί ως ορθότερη, δεν είναι δυνατή η εκδίκαση με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, όπως η προκειμένη, μιας υπόθεσης της εκούσιας δικαιοδοσίας όπως ο διορισμός προσωρινών διαχειριστών αφού η εξυπηρέτησης κατεπείγουσας ανάγκης ρυθμίζεται προσωρινά με το άρθρο 781 ΚΠολΔ, με αποτέλεσμα, έτσι, να είναι απαράδεκτη η αίτηση διορισμού προσωρινών διαχειριστών που εισάγεται ανεπίτρεπτα με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, αφού στη διαδικασία αυτή δεν εφαρμόζεται το άρθρο 5 του ίδιου κώδικα (ΠρΧαλκ 620/1986 Δ 18.832, ΠΡΑΘ 17571/ 1986 Δ 18.86).

Από τη διάταξη του άρθρου 683 παρ.1 ΚΠολΔ, η οποία ορίζει ότι “ Κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 683 έως 703 τα δικαστήρια, σε επείγουσες περιπτώσεις ή για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος, μπορούν να διατάξουν ασφαλιστικά μέτρα για την εξασφάλιση ή διατήρηση ενός δικαιώματος ή τη ρύθμιση μιας κατάστασης και να μεταρρυθμίζουν ή να τα ανακαλούν” σε συνδυασμό και με τις διατάξεις των άρθρων 691 παρ.3 και 692 παρ 1 του ίδιου κώδικα, προκύπτει με σαφήνεια ότι ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να διαταχθούν όχι μόνο εκείνα που ρητά και ειδικά ρυθμίζονται στον ΚΠολΔ (άρθρα 704- 738) αλλά και κάθε άλλο το οποίο κατά την κρίση του δικαστηρίου είναι απαραίτητο για τη διατήρηση ή εξασφάλιση δικαιώματος έστω και αν “ το δικαίωμα είναι δυνατό να εξαρτάται από αίρεση ή προθεσμία”.

Αυτό δε γιατί αφού δε μνημονεύονται στις γενικές για τα ασφαλιστικά μέτρα διατάξεις οι κατ' ιδίαν περιπτώσεις εφόσον δεν είναι δυνατό να προβλεφθούν όλα τα μέτρα, τα οποία από τις περιστάσεις ενδείκνυνται κάθε φορά στην κρίση του δικαστηρίου εναπόκειται ο καθορισμός των περιπτώσεων και η εκλογή των αναγκαίων μέτρων (Τζίφρα, Ασφ. Μέτρα, 1976 σ. 280).

Συνακόλουθα, η κρινόμενη αίτηση με την οποία βάσει των αναφερόμενων στη προηγούμενη σκέψη πραγματικών περιστατικών επιδιώκεται, για την εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της εν λόγω εταιρίας, η οποία έχει διαταραχθεί λόγω της αυθαίρετης διαχείρισης από πλευράς του συνδιαχειριστή της πρώτου των καθόν, να διαταχθεί ' η μεταφορά των γραφείων της σε γειτονικό γραφείο, εκτός των κτιρίων όπου στεγάζονται οι άλλες οικογενειακές επιχειρήσεις των αδελφών Α. και Ε.Α.' είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις πιο πάνω διατάξεις του ΚΠολΔ. Αρμόδια δε και παραδεκτά φέρεται προς εκδίκαση ενώπιον αυτού του δικαστηρίου και κατά την προκείμενη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 686 επ. ΚΠολΔ). Επομένως, πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω κατ' ουσίαν. Από τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων απόδειξης και ανταπόδειξης που παραδεκτά και νόμιμα εξετάστηκαν στο ακροατήριο αυτού του δικαστηρίου, τις από 7.3.1991 ένορκες βεβαιώσεις των Κ.Ν. και Α.Μ., για τις οποίες συντάχθηκαν οι 29266 και 29267/7.3.1991 εκθέσεις του συμβολαιογράφου Πειραιώς Χ.Δ., όλα τα έγγραφα που επικαλούνται και νόμιμα προσκομίζουν οι διάδικοι, τις ομολογίες που έκαναν αυτοί με προφορικά στο ακροατήριο είτε με τις προτάσεις τους (σημειώματα) και, γενικά, από το σύνολο των στοιχείων της αποδεικτικής διαδικασίας, πιθανολογήθηκαν, κατά την κρίση του δικαστηρίου, τα εξής:

Δυνάμει του από 29.3.1990 ιδιωτικού συμφωνητικού, που δημοσιεύθηκε νόμιμα με την καταχώριση του στα βιβλία εταιριών του Πρωτοδικείου Πειραιώς, οι αιτούντες, οι καθόν και Β.Μ., Α.Χ., Κ.Ν και Α.Μ. που όλοι τους είναι εκτελωνιστές, συνέστησαν, σύμφωνα και με τον ν. 718/1997 'περί εκτελωνιστών', ομόρρυθμη εμπορική εταιρία με την επωνυμία 'Αφοί Α. και Υιοί Ο.Ε.', η οποία ως εκ τούτου, δηλαδή, λόγω νόμιμης δημοσίευσης του καταστατικού της, απέκτησε νομική προσωπικότητα (άρθρο 784 παρ.1 ΑΚ).

Με τον έκτο όρο του παραπάνω εταιρικού συμβολαίου συνδιαχειριστές και εκπρόσωποι της εταιρίας διορίστηκαν οι Α.Β.Α και Ε.Β.Α. (1ος καθού και 1ος αιτών αντίστοιχα). Λόγω διαφωνιών που ανέκυψαν τελευταία μεταξύ των συνδιαχειριστών της εταιρίας, που ως σημειωθεί είναι αδελφοί, η διαχείριση των

εταιρικών υποθέσεων ασκείται πλημμελώς με αποτέλεσμα να βλάπτονται τα συμφέροντα της εταιρίας.

Παραπέρα, όμως, από κανένα αποδεικτικό στοιχείο δεν πιθανολογήθηκε ότι η αιτούμενη μεταφορά των γραφείων της εταιρίας θα συντελέσει στην ομαλή λειτουργία της. Αντίθετα, από τα προαναφερόμενα αποδεικτικά στοιχεία βάσιμα πιθανολογείται ότι, ρυχόν, μεταφορά της έδρας της εταιρίας σε άλλο κτίριο ή γενικότερα, σε άλλη θέση, όχι μόνο θα οδηγήσει σε περαιτέρω εκτράχυνση των ήδη διαταραγμένων σχέσεων μεταξύ των συνδιαχειριστών, αλλά θα είναι και επιβλαβής για τα συμφέροντα της εταιρίας, αφού με αυτή αν δεν κλονισθεί η εμπορική της πίστη οπωσδήποτε θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στις συναλλαγές της με τους πελάτες της.

Ενόψει όλων αυτών η κρινόμενη αίτηση πρέπει, κατά το ερευνώμενο εδώ αίτημα της, να απορριφθεί ως αβάσιμη στην ουσία της. Τέλος, η δικαστική δαπάνη πρέπει να συμψηφισθεί, στο σύνολο της, διότι, κατά την κρίση του δικαστηρίου, οι αιτούντες είχαν εύλογη αμφιβολία ως προς την έκβαση της δίκης (άρθρο 179 ΚΠολδ).

Μονομελές Πρωτοδικείο Καβάλας 329/1994:

(Αρμενόπουλος 1995 τόμος Α', σελίδα 334-337)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρία. Διοίκηση και εκπροσώπηση της εταιρίας από τον διαχειριστή. Υποκατάσταση του διαχειριστή δεν επιτρέπεται. Εξαίρεση. Σύγκρουση των συμφερόντων του διαχειριστή με εκείνα της εταιρίας. Αναπλήρωση του διαχειριστή με διορισμό προσωρινού διαχειριστή. Δέσμευση της εταιρίας έναντι τρίτων. Η ανάληψη υποχρέωσης από εταίρο με την εταιρική επωνυμία δεσμεύει την εταιρία. Εξαίρεση. Πρόβλεψη από το καταστατικό ότι η εταιρία θα εκπροσωπείται από συγκεκριμένο εταίρο. Υπογραφή συμβάσεως δανείου από τον διαχειριστή της εταιρίας. Ανακοπή κατά της εκδοθείσας για την απαίτηση διαταγής πληρωμής της εταιρίας με τον ισχυρισμό ότι

δεσμεύεται προσωπικά ο διαχειριστής. Έννομο συμφέρον του διαχειριστή να ασκήσει πρόσθεση υπέρ του δανειστή παρέμβαση.

.....Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, οι αιτούντες στην κρινόμενη αίτηση του εκθέτουν ότι, δυνάμει της υπ' αριθ. 192/1993 διαταγής πληρωμής του Ειρηνοδίκη Καβάλας, που εκδόθηκε βάσει τριών επιταγών αξίας 2.000.000 δρχ. εκάστης, εις βάρος αυτών και του Α.Σ., ο οποίος είναι ο διαχειριστής της δευτέρας εξ αυτών ομορρύθμου εταιρίας, υποχρεώθηκαν να καταβάλουν, εις ολόκληρον έκαστος, στον καθ' ού, το ποσό των 6.000.000. δρχ., πλέων τόκων και εξόδων. Ότι κατά της διαταγής πληρωμής δεν άσκησαν ανακοπή εντός 15νθήμερου από της, εις αυτούς, επιδόσεως της, ήδη δε ο καθ' ου επισπεύδει εις βάρος τους αναγκαστική εκτέλεση, με βάση τον ανωτέρω εκτελεστό τίτλο. Ότι, κατόπιν τούτων, άσκησαν νομίμως και εμπροθέσμως, ενώπιον αυτού του δικαστηρίου, ανακοπή του άρθρου 933ΚΠολΔ, που δεν δικάστηκε ακόμη, και με την οποία ζητούν την ακύρωση του ως άνω εκτελεστού τίτλου, βάσει του οποίου επισπεύδεται η εις βάρος τους αναγκαστική εκτέλεση, για το λόγο ότι οι επιταγές που προαναφέρθηκαν αφορούσαν προσωπική συναλλαγή του διαχειριστή της εταιρίας με τον καθ' ου και όχι συναλλαγή της εταιρίας, ως νομικού προσώπου, με αυτόν. Ενόψει δε όλων αυτών και επικαλούμενοι την ανεπανόρθωτη βλάβη που θα υποστούν αν συνεχισθεί η αναγκαστική εκτέλεση, ζητούν να αποσταλεί η εκτέλεση της ως άνω διαταγής πληρωμής, μέχρις εκδόσεως οριστικής αποφάσεως επί της ανακοπής τους. Τέλος, ζητούν να καταδικασθεί ο καθ' ου στη δικαστική τους δαπάνη. Επειδή η αίτηση τους, με το ανωτέρω περιεχόμενο και αίτημα, αρμοδίως καθ' ύλη και κατά τόπον φέρεται για να δικασθεί από το δικαστήριο αυτό, στο οποίο εκκρεμεί η ανακοπή, με την προκείμενη ειδική διαδικασία των άρθρων 685 ΚΠολΔ.

Περαιτέρω, είναι νόμιμη και ερευνητέα κατ' ουσίαν μόνον ως προς τον πρώτο των αιτούντων, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 68,176,904,920,938, σε συνδυασμό προς 933 ΚΠολΔ, ενώ ως προς την δεύτερη εξ αυτών είναι απορριπτέα, διότι, κατά τα εκτιθέμενα στο δικόγραφο, η εκπροσώπηση της έχει ανατεθεί από το , νομίμως δημοσιευμένο, καταστατικό της στον προαναφερόμενο Α.Σ. (διαχειριστή της), ο οποίος και μόνο μπορεί να την εκπροσωπεί ενώπιον του Δικαστηρίου. Ο ανωτέρω όμως, όχι μόνο δεν την εκπροσωπεί αλλά, εμφανισθείς στο ακροατήριο, κατά την εκδίκαση της υποθέσεως, μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου

του, άσκησε με προφορική του δήλωση, παραδεκτός, πρόσθετη, υπέρ του καθ' ου, παρέμβαση και επικαλούμενος το έννομο συμφέρον του, που συνίσταται στην αναγνώριση της απαιτήσεως, ως απαιτήσεως κατά του νομικού προσώπου της εταιρίας, ζητά να αποβεί η δίκη του καθ' ου και να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση. Επειδή η παρέμβαση του είναι νόμιμη, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 68,80, και 82 ΚΠολΔ. Το έννομο συμφέρον του παρεμβαίνοντος, εντοπίζεται στο ότι, αν η απαίτηση εκ των επιταγών κριθεί ότι αφορά συναλλαγή της εταιρίας με τον καθ' ου, αυτός μεν ευθύνεται έναντι του τελευταίου ευθέως, απεριορίστως και εις ολόκληρον (22ΕΝ), υποκείμενος και σε αναγκαστική εκτέλεση, όμως θα έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του πρώτου των αιτούντων ομόρρυθμου εταίρου, κατά το λόγο της συμμετοχής του στις υποχρεώσεις της εταιρίας (759 ΑΚ). Επομένως, πρέπει και αυτή να εξετασθεί περαιτέρω κατ' ουσίαν συνεκδικαζόμενη με την ένδικη αίτηση.

Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 18,22,42,44 ΕΝ και 70,211 και 749 ΑΚ, σαφώς προκύπτει ότι ο ομόρρυθμος εταίρος, ο οποίος αναλαμβάνει υποχρεώσεις έναντι τρίτων με την εταιρική επωνυμία, δεσμεύει την εταιρία και τους λοιπούς εταίρους αυτής έναντι των τρίτων με τους οποίους συναλλάσσεται, εκτός αν, με το νομίμως δημοσιευμένο, κατά τις διατάξεις των άρθρων 42 έως 44 του ΕΝ, καταστατικό της εταιρία, έχει προβλεφθεί, όσον αφορά τη νόμιμη εκπροσώπηση αυτής, ότι θα εκπροσωπείται από ένα εκ των εταίρων, οπότε υφίσταται νομική δέσμευση της ομορρύθμου εταιρίας, εφόσον η συγκεκριμένη πράξη ενεργήθηκε από τον, νομίμως διορισμένο με το καταστατικό της, διαχειριστή, και εντός της παρεχόμενης σε αυτόν, με το καταστατικό, αντιπροσωπευτική εξουσίας. Επειδή στη προκείμενη περίπτωση, από τις ανώμοτες καταθέσεις του πρώτου των αιτούντων και του καθ' ου από τα προσκομιζόμενα με επίκληση έγγραφα, σε συνδυασμό και με όλη εν γένει την, επ' ακροατηρίου, προφορική διαδικασία, πιθανολογήθηκαν τα εξής πραγματικά περιστατικά για την υπόθεση αυτή: Με το από 10.1.1986 καταστατικό, που δημοσιεύθηκε νομίμως στα βιβλία εταιριών αυτού του Πρωτοδικείου, μεταξύ των Π.Ε., Σ.Α., και Σ.Α. συνεστήθη ομόρρυθμος εταιρία με την επωνυμία "Π και Σία Ο.Ε." και με τον διακριτικό τίτλο "Δ". έδρα αυτής ορίσθηκε η Καβάλα και διάρκεια της αόριστη. Σκοπός της εταιρίας ορίσθηκε από τους συμβαλλόμενους η εμπορία ειδών βιβλιοχαρτοπωλείου. Διαχειρίστρια αυτής ορίσθηκε η Π.Ε, με εξουσία εκπροσώπησης της εταιρίας ενώπιον κάθε αρχής, καθώς και με εξουσία

καταρτίσεως συμβάσεων, διενέργειας πληρωμών, προσλήψεως και απολύσεως προσωπικού. Προκειμένου όμως περί λήψεως ή χορηγήσεως σε τρίτον δανείου, εγγυήσεως ή πωλήσεως- αγοράς παγίων στοιχείων, καταρτίσεως συμβάσεως, “...για έκδοση ή αποδοχή συναλλαγματικών ή επιταγών το ποσό των οποίων υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) δρχ., θα απαιτείτο η έγγραφη συναίνεση όλων των εταίρων, διαφορετικά οι πράξεις της διαχειρίστριας δεν θα γεννούσαν αξιώσεις εις βάρος του νομικού προσώπου της εταιρίας. Με την 18.4.1986 τροποποίηση του καταστατικού, για την οποία τηρήθηκαν οι νόμιμες διατυπώσεις δημοσιότητας, διευρύνθηκε ο σκοπός της εταιρίας. Με την 3.12.1986 τροποποίηση του καταστατικού, για την οποία ομοίως τηρήθηκαν οι νόμιμες διατυπώσεις δημοσιότητας, εξαλείφθηκε η φράση: “...επίσης απαιτείται η συγκατάθεση και η υπογραφή όλων των μελών, όταν πρόκειται για σύναψη συμβάσεως ή ενέργεια πληρωμής το ποσό των οποίων υπερβαίνει τις 500.000 δρχ.”, και εδόθη στη διαχειρίστρια η εξουσία “...να συνάπτει συμβάσεις ή να ενεργεί πληρωμές και να εκδίδει ή να αποδέχεται συναλλαγματικές ή επιταγές απεριόριστου ποσού...”.

Τέλος, με την από 18.3.1991 τροποποίηση του καταστατικού της, η οποία δημοσιεύθηκε νομίμως στα βιβλία εταιριών αυτού του Πρωτοδικείου την 26.3.1991, εξήλθε ο πρώτος των αιτούντων. Η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων ανατέθηκε στον προσθέτως παρεμβαίνοντα, ορίσθηκε δε πέραν της ανακατανομής της εταιρικής συμμετοχής εκάστου, ότι “...ο διαχειριστής μπορεί να εκπροσωπεί αυτήν σε όλες τις σχέσεις της προς τρίτους, ενώπιον κάθε Διοικητική ή Δικαστικής Αρχής, φυσικού ή νομικού προσώπου, Πιστωτικού Ιδρύματος ή Τραπεζής, να συνάπτει συμβάσεις και να ενεργεί πληρωμές απεριόριστα και γενικά να προβαίνει σε κάθε πράξη που αποβλέπει στην επιτυχία του σκοπού της εταιρίας και θέτοντας την υπογραφή του μετά από κάθε πράξη και κάτω από την εταιρική σφραγίδα, δεσμεύει αυτήν. Όταν όμως πρόκειται για χορήγηση δανείων, εγγύηση υπέρ τρίτων και πώληση ή αγορά παγίων στοιχείων, απαιτείται η συγκατάθεση και η υπογραφή όλων των εταίρων...”. Επομένως με την τροποποίηση αυτή, η διατύπωση της οποίας είναι διαφορετική με την αντίστοιχη έγγραφη της ιδρυτικής πράξεως της εταιρίας, δόθηκε στον προσθέτως παρεμβαίνοντα (διαχειριστή) η εξουσία να συνομολογεί, για λογαριασμό της εταιρίας, συμβάσεως δανείου, με την εταιρία ως οφειλέτης, χωρίς την έγγραφη συγκατάθεση των λοιπών εταίρων. Μόνο όταν στα συμβάσεις δανείου η εταιρία είχε θέση δανειστριάς, όφειλε να ζητήσει την

υπογραφή και των άλλων εταίρων. Στα πλαίσια αυτής της εξουσίας του κατάρτισε με τον καθ' ου σύμβαση δανείου ποσού 6.000.000 δρχ. με σκοπό την αντιμετώπιση των υποχρεώσεων της εταιρίας, που ανερχόταν στο συνολικό ποσό των 10.000.000.δρχ. Ο καθ' ου, έχοντας υπόψη του την ανωτέρω εξουσία του διαχειριστή τη εταιρίας, καθώς και την, από την προηγούμενη τροποποίηση του καταστατικού, παρεχόμενη απεριόριστη εξουσία αναλήψεως υποχρεώσεων από επιταγές ή συναλλαγματικές, κατά τη μεταβίβαση της κυριότητας των χρημάτων του δανείου προς εξασφάλιση του ζήτησε από το διαχειριστή της εταιρίας και έλαβε τρεις επιταγές του ποσού 2.000.000 δρχ., και συνολικώς 6.000.000 δρχ., εκδόθηκαν την 26.4.1993 από την ως άνω εταιρία, δια της νομότυπης σφραγίσεως των με τη σφραγίδα της και της υπογραφής των υπό του διαχειριστή της. Τα ποσά των επιταγών αυτών, βάσει των οποίων εκδόθηκε διαταγή πληρωμής, της οποίας η ακύρωση ζητείται με την ανακοπή, συνιστούν την απαίτηση του καθ' ου, για την οποία ο πρώτος των αιτούντων ισχυρίζεται ότι δεν υφίσταται, ως ουδέποτε γεννηθείσα εις βάρος του. Σύμφωνα όμως με όσα εκτίθενται στην αμέσως ανωτέρω σκέψη, η ανάληψη υποχρεώσεως από τις επιταγές αυτές εκ μέρους του διαχειριστή της εταιρίας, ο οποίος κατά τα προαναφερθέντα είχε τη σχετική εξουσία, επεκτείνεται και στο πρόσωπο του πρώτου των αιτούντων, ως ομόρρυθμου μέλους της οφειλέτου εταιρίας. Επομένως, πιθανολογείται ότι η ανακοπή του θα απορριφθεί κατ' ουσίαν. Επειδή, με βάση τα δεδομένα αυτά πραγματικά περιστατικά, που πιθανολογήθηκαν, είναι προφανές ότι πρέπει η κρινόμενη αίτηση να απορριφθεί στο σύνολο της.

Εφετείο Αθηνών 9680/1998:

(Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμες εταιρίες. Εκπροσώπηση Ο.Ε. από τον διαχειριστή της. Μη επιτρεπτή η υποκατάσταση άλλου για την εκτέλεση της εντολής. Για τη δημιουργία υποχρεώσεως

από επιταγή εις βάρος ΝΠ πρέπει από το σώμα της επιταγής ότι η έκδοση ή η οπισθογράφηση αυτής γίνεται για λογαριασμό του νομικού προσώπου.

Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 741,748,749,750,754 και 715 του ΑΚ, που έχουν εφαρμογή και στις ομόρρυθμες εταιρίες, σύμφωνα με το άρθρο 18 του ΕΝ, συνάγεται ότι ο διαχειριστής της ομόρρυθμης εταιρίας την εκπροσωπεί και στις εξώδικες σχέσεις της με τρίτους μη μπορώντας κατά κανόνα να υποκαταστήσει άλλον για την εκτέλεση της εντολής με την έννοια της υποκατάστασης του τρίτου ως καταστατικού οργάνου της εταιρίας. Από καμία διάταξη όμως δεν συνάγεται ότι ο διαχειριστής, όντας νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας, δεν έχει τη δύναμη, για τη σύναψη ορισμένης σύμβαση, να διορίσει πληρεξούσιο για να εκπροσωπήσει κατά τους ορισμούς των άρθρων 214 ΑΚ την εταιρία και να την δεσμεύει άμεσα ως αντιπροσωπευόμενη.

Στην περίπτωση μάλιστα αυτή, η πληρεξουσιότητα δίδεται με δήλωση του διαχειριστή στον εξουσιοδοτούμενο ή τον τρίτο, η οποία δήλωση δεν υποβάλλεται σε τύπο και μπορεί να γίνει και προφορικά αν η δικαιοπραξία που πρόκειται να επιχειρηθεί δεν υποβάλλεται σε συστατικό τύπο. Εξάλλου σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 5960/1993 περί επιταγής, είναι δυνατή η ανάληψη υποχρέωσης από την επιταγή στο όνομα και για λογαριασμό άλλου, αρκεί να υπάρχει έγγραφη εντολή, η οποία απαιτείται να είναι ειδική. Η εταιρεία εξάλλου έγκυρα δεσμεύεται από πιστωτικό τίτλο που έχει υπογράψει το αντιπροσωπευτικό της όργανο είτε μόνο με την επωνυμία της είτε μόνο με το δικό του όνομα. Έτσι για την δημιουργία υποχρεώσεως από επιταγή εις βάρος νομικού προσώπου πρέπει να προκύπτει έστω και ατελώς από το σώμα της επιταγής ότι η έκδοση ή η οπισθογράφηση αυτής γίνεται για λογαριασμό του νομικού προσώπου. Η υπογραφή των οργάνων του νομικού προσώπου στο όνομα και για λογαριασμό αυτού μπορεί να προκύπτει από τα συνοδεύοντα την επί του τίτλου υπογραφή περιστατικά.

Αριθμός Απόφαση 13/1997:

(Νομικό βήμα τόμος 1998, σελίδα 41-43)

ΘΕΜΑ

Διαχείριση Ο.Ε. – Στις προσωπικές εταιρίες, όπως η Ο.Ε., δεν μπορεί η διαχείριση να ανατεθεί με το εταιρικό ή με μεταγενέστερη απόφαση των εταίρων σε τρίτο, μη εταίρο, ανάρεση κατά το άρθρο 559 ΚΠολΔ.

.....Στην προκειμένη περίπτωση, το Εφετείο με την προσβαλλόμενη 422/1992 απόφαση του δέχθηκε ότι η επίδικη και ανακοπτόμενη διαταγή πληρωμής, εκδόθηκε με βάση δήλωση που έκανε η ανακόπτουσα ομόρρυθμη εταιρία ενώπιον του Πενταμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης δια στόματος του ομόρρυθμου μέλους της Φ.Κ., με την οποία αυτός αναγνώρισε την ευθύνη της με επιταγές συνολικού ποσού 4.980.000 δρχ. και δήλωσε ότι η εταιρία χωρίς αντίρρηση θα καταβάλλει το πιο πάνω ποσό. Ότι τη δήλωση αυτή αποδέχθηκε η εκκαλούσα και ήδη αναιρεσείουσα Εμπορική Τράπεζα, με την υποβολή της από 25.11.1987 αιτήσεως για έκδοση της ανακοπτομένης διαταγής πληρωμής, της οποίας αποδείκνυε από τα σχετικά πρακτικά συνεδριάσεως του δικαστηρίου.

Περαιτέρω, δέχθηκε το Εφετείο ότι με το από 3.11.1978 ιδιωτικό συμφωνητικό, νόμιμα δημοσιευμένο, που τροποποίησε το αρχικό καταστατικό της ανακόπτουσας ομόρρυθμης εταιρίας, ορίστηκε ότι διαχειριστής και εκπρόσωπος της εταιρίας ορίζεται ο Π.Κ, ο οποίος δεν είναι μέλος της εταιρίας. Η εκπροσώπηση περιλαμβάνει την εμφάνιση και παράσταση της εταιρίας ενώπιον παντός εν γένει φυσικού ή νομικού προσώπου ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου ως και εν γένει όλων των δικαστηρίων της χώρας. Η υπογραφή του διαχειριστή και μόνον δεσμεύει την εταιρία, τόσο μεταξύ των εταίρων, όσο και προς τους τρίτους.

Στη συνέχεια, τέλος, κρίνοντας η εφετειακή απόφαση ότι στις ομόρρυθμες εταιρίες κυριαρχεί μεν το πρόσωπο μη εταίρου, κατ' αποκλεισμό όλων των εταίρων, καταλήγει ως εξής: αφού την 26.5.1987, που έγινε η παραπάνω δήλωση του δεύτερου ανακόπτοντος και δεύτερου εφειβλήτου Φ.Κ., διαχειριστής και εκπρόσωπος της πρώτης ανακόπτουσας ομόρρυθμης εταιρίας, κατ' αποκλεισμό όλων των εταίρων της, ήταν ο μη εταίρος Π.Κ., η παραπάνω δήλωση ενώπιον του Πενταμελούς Εφετείου Θεσσαλονίκης δεν υποχρεώνει την ομόρρυθμη εταιρία. Με τις σκέψεις αυτές απέρριψε ως αβάσιμη την έφεση της αναιρεσείουσας Εμπορικής Τράπεζας κατά της 1144/1990 αποφάσεως του Πολυμελούς Εφετείου

Θεσσαλονίκης, που είχε δεχθεί τις ανακοπές των αναιρεσιβλήτων και είχε ακυρώσει την επίμαχη 5461/1987 διαταγή πληρωμής, που είχε εκδοθεί με αίτηση της αναιρεσεύουσας Τράπεζας. Έτσι κρίνοντας το Εφετείο παραβίασε τις παραπάνω διατάξεις και συνεπώς υπέπεσε στην αποδιδόμενη σε αυτό με την κρινόμενη αίτηση πλημμέλεια από το άρθρο 559 ΚΠολδ. Πρέπει, επομένως, να γίνει δεκτός ο παραπεμφθείς στην Ολομέλεια μοναδικός λόγος της αιτήσεως και να αναιρεθεί η προσβαλλομένη απόφαση. Μετά ταύτα η υπόθεση θα παραπεμφθεί για εκδίκαση στο ίδιο Εφετείο, αφού είναι δυνατή η σύνθεση του από άλλους δικαστές.

Πέντε όμως μέλη του δικαστηρίου έχουν την ακόλουθη άποψη: Ο αντιπρόεδρος Ευάγγελος Ρίκος: ότι κανόνας του άρθρου 22 ΕΝ δεν αποτελεί αναγκαστικό δίκαιο και όπως επιτρέπεται να ορισθεί ένας ομόρρυθμος εταίρος ως μόνος διαχειριστής κατ' αποκλεισμό των λοιπών εταίρων, έτσι επιτρέπεται να ορισθεί στο καταστατικό, ενόψει του άρθρου 361 ΑΚ, ότι η διαχείριση και εκπροσώπηση της ομόρρυθμης εταιρίας θα ανήκει σε τρίτο μη εταίρο, κατ' αποκλεισμό όλων των εταίρων. Ο αντιπρόεδρος Γεώργιος Βελλής και οι αεροπαγίτες Αναστάσιος Καραγεώργης, Αριστείδης Κρομμύδας και Γεώργιος Νικολόπουλος: ότι από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει, πράγματι, ότι η ιδιότητα του διαχειριστή της ομόρρυθμης εταιρίας είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την εταιρική ιδιότητα και δεν μπορεί τρίτος μη εταίρος να ορισθεί, ως όργανο του νομικού προσώπου, μόνος διαχειριστής και εκπρόσωπος της εταιρίας με αποκλεισμό όλων των εταίρων από τη διαχείριση και δη μεμονωμένα και από κοινού συλλογικά. Ενόψει όμως του ενδοτικού χαρακτήρα της διατάξεως του άρθρου 22ΕΝ, κατά το μέρος που θεσπίζει την ατομική διαχείριση από καθένα εταίρο χωριστά, επιτρέπεται να συμφωνηθεί, με ρήτρα στο καταστατικό της ομόρρυθμης εταιρίας, ότι τη διαχείριση θα ασκούν συλλογικά όλοι οι ομόρρυθμοι εταίροι μαζί και όχι ο καθένας χωριστά. Τούτο, δηλαδή ο αποκλεισμός της ατομικής διαχειρίσεως από καθένα εταίρο χωριστά, μπορεί, κατά την έννοια του νόμου, να γίνει έγκυρα και με το διορισμό στο καταστατικό τρίτου μη εταίρου, ως μόνου διαχειριστή και εκπροσώπου της εταιρίας, έτσι ώστε, παράλληλα με αυτόν τον τρίτο και ανεξάρτητα από τη νομική φύση του λειτουργήματος του, τη διαχείριση έχουν όλοι μαζί οι ομόρρυθμοι εταίροι από κοινού, όχι δε και ο καθένας χωριστά, αφού αυτό το απέκλεισαν με το διορισμό του τρίτου. Η ρύθμιση αυτή του αποκλεισμού της μεμονωμένης διαχειρίσεως από καθένα εταίρο χωριστά δεν αντιβαίνει στην αρχή της αυτοδιαχειρίσεως των ομόρρυθμων εταιριών ούτε στον κανόνα ότι ο διορίζων και κύριος των υποθέσεων

δε μπορεί να στερηθεί των εξουσιών του, αφού διατηρούν όλοι οι εταίροι μαζί την από κοινού (συλλογική) διαχείριση της εταιρίας. Άρα με την παραπάνω παραδοχή του Εφετείου ότι με το διορισμό του τρίτου ως διαχειριστή, που μόνο η υπογραφή του δεσμεύει την εταιρία, αποκλείστηκαν οι εταίροι από τη διαχείριση της αναιρεσίβλητης και ότι στην ένδικη περίπτωση συνεκλήθη ως διαχειριστής και εκπρόσωπος αυτής ένας μόνος εταίρος και όχι όλοι από κοινού ή εντεταλμένος τρίτος, ορθά έκρινε ότι ο εταίρος αυτός δεν δεσμεύει την εταιρία, ο δε αντίθετος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος και έπρεπε να απορριφθεί.

b) Λογοδοσία διαχειριστή

Άρειος Πάγος 1133/1992:

(Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ

Εταιρίες. Λογοδοσία διαχειριστή. Υποχρέωση του διαχειριστή ομόρρυθμης εταιρίας να λογοδοτήσει στους λοιπούς εταίρους. Απόδοση του μεριδίου των εταίρων από το ενεργητικό υπόλοιπο της διαχείρισης. Παραγραφή περιοδικών παροχών. Χαρακτηριστικά της περιοδικής παροχής. Αξίωση για απόδοση του ενεργητικού υπολοίπου διαχείρισης. Δεν συνιστά περιοδική παροχή. 20ετής παραγραφή.

...Με το υπ' αριθμ. 5258/46 συμβόλαιο του συμβ/φου Ηρακλείου Ν.Κ. που έχει δημοσιευθεί νομίμως, ο Ν.Α. και οι γιοί του Ι.Δ και Μ. ίδρυσαν την ομόρρυθμη εμπορική εταιρία με την επωνυμία 'Ν.Α και Υιοί Ο.Ε.' με σκοπό την εκμετάλλευση επιχειρήσεων βιβλιοχαρτοπωλείου, πρακτορείου εφημερίδων και τυπογραφείου. Η εταιρία αυτή συνεχίζεται και μετά το θάνατο του Ν.Α. κατά το 1952 μεταξύ των τριών αδελφών με συμμετοχή του κάθε ενός από αυτούς στα κέρδη και τις ζημιές κατά το 1/3, αφού η διάρκεια της παρατάθηκε επανειλημμένως με τα σχετικά συμφωνητικά που δημοσιεύθηκαν νομίμως. Με το από 24-3-1967 συμφωνητικό παρατάσεως της εταιρίας ο εναγόμενος ορίσθηκε μοναδικός διαχειριστής της εταιρίας. Στις 23-2-1971 πέθανε ο πατέρας των εναγόντων εταίρος Μ.Α και κληρονομήθηκε από αυτούς εξ αδιαθέτου, μετά την αποποίηση της κληρονομιάς από την σύζυγο του κληρονομουμένου και έτσι ο κάθε ένας από

αυτούς μετέχει στην εταιρία κατά το 1/6. Με το από 14-8-1976 συμφωνητικό η εταιρία παρατάθηκε μέχρι 15-8-1982. Ο εναγόμενος δεν γνωστοποίησε στους ενάγοντες τα αποτελέσματα των ισολογισμών της εταιρίας καθ' όλο το επίδικο χρονικό διάστημα από 1-7-1971 έως 3-6-1980 ούτε τους κάλεσε να τους υπογράψουν ενώ οι ισολογισμοί αυτοί έπρεπε να συντάσσονται την 30η Ιουνίου του κάθε έτους και να υπογράφονται από όλους τους εταίρους μέσα σε ένα μήνα από την σύνταξη τους.

Περαιτέρω το Εφετείο, αφού έκρινε ότι το καθαρό ενεργητικό υπόλοιπο της διαχειρίσεως τους εναγομένου ανήλθε σε ορισμένο ποσό, υποχρέωσε τους κληρονόμους του αποβιώσαντος κατά τη διάρκεια του δικαστικού αγώνος εναγομένου που εισήλθαν τη θέση του, να καταβάλλουν στους ενάγοντες το μερίδιο τους επί του υπολοίπου αυτού. Με αυτά που δέχθηκε το Εφετείο δεν παραβίασε τις ανωτέρω διατάξεις και ορθώς δεν κήρυξε απαράδεκτη την αγωγή και απέρριψε την ένσταση του εναγομένου περί εγκρίσεως της διαχειρίσεως του και των ισολογισμών και επομένως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι η υπό κρίση αγωγή των ομόρρυθμων μελών της ανωτέρω εταιρίας κατά του εναγομένου διαχειριστή της δεν νομιμοποιείται παθητικώς στρεφόμενη κατά του εναγομένου γιατί τα κέρδη ανήκουν στο νομικό πρόσωπο της εταιρίας, ο δεύτερος με τον οποίο προβάλλεται ότι το Εφετείο παρά το νόμο κήρυξε απαράδεκτο γιατί απέρριψε ως αόριστη την ένσταση του εναγομένου περί εγκρίσεως της διαχειρίσεως του από τους ενάγοντες και περί παραίτησης τους από την αξίωση λογοδοσίας γιατί όσα εκτίθενται στο αναιρετήριο ως ιστορικό των ενστάσεων αυτών του εναγομένου ήτοι ότι κανείς δεν σκέφτηκε να αμφισβητήσει τη διαχείριση του εναγομένου κατά τη μακρά διάρκεια της λειτουργίας της εταιρίας, ότι από κανένα δεν εξητήθει ποτέ λογοδοσία και ότι οι ενάγοντες ούτε καν ρωτούσαν για τα εταιρικά πράγματα δεν είναι αρκετά για να θεμελιώσουν την ένσταση περί εγκρίσεως της λογοδοσίας και παραιτήσεως των εναγόντων από το δικαίωμα να τη ζητήσουν, ο τρίτος λόγος με τον οποίο προβάλλεται ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπ' όψη τον ισχυρισμό που ο εκκαλών εναγόμενος πρότεινε προς ανάπτυξη και διευκρίνιση της ενστάσεως του περί εγκρίσεως της διαχειρίσεως τους από τους ενάγοντες ότι σύμφωνα με το 12ο όρος του καταστατικού της εταιρίας ' μετά ένα μήνα από τν 30η Ιουνίου κάθε χρόνου ο ετήσιος ισολογισμός και αν δεν είναι υπογεγραμμένος θεωρείται απόλυτα έγκυρος, μη επιτρεπομένης καμιάς αντιρρήσεως ή ενστάσεως κατ' αυτού ή προσβολής εκ

μέρους των εταίρων για οποιοδήποτε λόγο και αιτίαν και λόγω λογιστικού λάθους” γιατί ο ισχυρισμός αυτός είναι αόριστος και συνεπώς δεν είναι ουσιώδης αφού δεν προβάλλεται και ότι ο εναγόμενος ως διαχειριστής είχε συντάξει κανονικά τους ισολογισμούς που προέβλεπε το καταστατικό και ότι τους είχε θέσει υπ’ όψη των εναγόντων εταίρων ώστε να μπορεί να συναχθεί από την πάροδο της προθεσμίας για την υπογραφή τους η έγκριση τους, ο τέταρτος λόγος περί του ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπ’ όψη το ανωτέρω συμβόλαιο που περιλαμβάνει το καταστατικό της εταιρίας αφού το Εφετείο μνημονεύει ρητώς το έγγραφο αυτό, ο πέμπτος λόγος περί του ότι το Εφετείο παραμόρφωσε το περιεχόμενο του ανωτέρω υπ’ αριθ. 5258/46 συμβολαίου που περιέχει το καταστατικό της εταιρίας γιατί το Εφετείο δεν δέχθηκε ότι το έγγραφο αυτό έχει περιεχόμενο διαφορετικό από αυτό που του αποδίδουν οι αναιρεσιόντες, ο έκτος λόγος περί του ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπ’ όψη τον ουσιώδη ισχυρισμό (ένσταση) του εναγομένου περί παραγραφής της αξιώσεως των εναγόντων λόγω παρόδου πενταετίας από την 30η Ιουνίου κάθε έτους από την οποία καθίστατο απαιτητή η απαίτηση περί των κερδών κάθε διαχειριστικής περιόδου γιατί το Εφετείο έλαβε υπ’ όψη και απέρριψε την ένσταση αυτή με την αιτιολογία ότι η αξίωση προς λογοδοσία γεννάται μετά το πέρας της εντολής το οποίο δεν έχει επέλθει στην προκειμένη περίπτωση και ο έβδομος λόγος περί του ότι το Εφετείο παραβίασε τις διατάξεις των άρθρων 250 και 253 ΑΚ γιατί απέρριψε σιωπηρώς την ένσταση του εναγομένου περί παραγραφής των επιδίκων αξιώσεων των εναγόντων επί των κερδών της εταιρίας λόγω παρόδου πενταετίας από την 30η Ιουνίου κάθε έτους από την οποία ήταν απαιτητά τα μερίδια των εταίρων επί των κερδών της εταιρίας γιατί τα κέρδη της εταιρίας δεν είναι περιοδικές παροχές με την έννοια της ανωτέρω διατάξεως του άρθρου 250 ΑΚ.

c) Δικαιοδοσία διαχειριστών

Πολυμελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης 10355/1993:

(Αρμενόπουλος τόμος 1994, σελίδα 40-41)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρία. Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότεροι διαχειριστές εταίροι, καθένας από αυτούς δικαιούται να ενεργεί μόνος χωρίς τη συναίνεση των υπολοίπων ή

παρά την εναντίωση κάποιου από αυτούς, αν πρόκειται για επείγον μέτρο, από την παράλειψη του οποίου απειλείται σοβαρή ζημιά της εταιρίας.

.....Στην προκείμενη περίπτωση, ο εναγόμενος με τις προτάσεις του ισχυρίζεται, κατ' εκτίμηση του ισχυρισμού του, ότι η πρώτη ενάγουσα- ομόρρυθμη εταιρία δεν έχει ικανότητα παραστάσεως στο δικαστήριο, αφού στη δίκη αυτή έπρεπε να εκπροσωπείται είτε από τον διορισθέντα με τη 1268/1988 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ως εκκαθαριστής της Σ.Μ., είτε από κοινού από όλους τους συνεκκαθαριστές της που ήσαν αυτός και οι δεύτερος και τρίτος των εναγόντων σύμφωνα με το άρθρο 17 του καταστατικού της εταιρίας. Ο ισχυρισμός αυτός του εναγομένου ως προς το πρώτο σκέλος του είναι ουσιαστικά αβάσιμος και συνεπώς πρέπει να απορριφθεί, αφού, όπως αποδεικνύεται από την 25.10.1991 έκθεση του Γραμματέα του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ο διορισθείς ως εκκαθαριστής της εταιρίας Σ.Μ. αποποιήθηκε το διορισμό του. Ο ισχυρισμός αυτός και προς το δεύτερο σκέλος του πρέπει να απορριφθεί, αφού στη προκείμενη περίπτωση πρόκειται για διαφορά ως προς την κυριότητα του επιδικίου διαμερίσματος μεταξύ της εταιρίας και του εναγομένου, η δε παράλειψη της ασκήσεως της ένδικης αγωγής συνεπάγεται σοβαρή ζημιά για την ενάγουσα και συνεπώς έγκυρα ενεργούν μόνοι τους χωρίς τη συναίνεση του εναγομένου ή και παρά την εναντίωση του οι άλλοι δύο συνεκκαθαριστές Α.Π. και Ι.Χ. και νόμιμα εκπροσωπείται από αυτούς στη δίκη αυτή η υπό εκκαθάριση τελούσα ομόρρυθμη εταιρία (ενάγουσα).

Εφετείο Αθηνών 110/2006:

(Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρία. Διαχειριστής αυτής μπορεί να ορισθεί μόνο ομόρρυθμο μέλος αυτής. Ο ομόρρυθμος εταίρος, ο οποίος εκδίδει ή οπισθογραφεί τραπεζική επιταγή

έναντι τρίτων κάτω από την εταιρική επωνυμία, δεσμεύει την εταιρία και τους λοιπούς εταίρους αυτής. Η διαταγή πληρωμής που εκδόθηκε εναντίον ομόρρυθμης εταιρίας, θεωρείται ότι εκδόθηκε και εναντίον των ομόρρυθμων εταίρων της, το οποίο σημαίνει ότι ανακοπή κατ' αυτής δικαιούται να ασκήσει και ο ομόρρυθμος εταίρος της ατομικής, ακόμη και εάν δεν στρέφεται κατ' αυτού η δ. πληρωμής. Μεταχρονολογημένη τραπεζική επιταγή. Προθεσμία εμφανίσεως της προς πληρωμή. Λύση ομόρρυθμης εταιρίας. Ακολουθεί υποχρεωτικώς στάδιο εκκαθάρισης αυτής. Κατά το στάδιο της εκκαθάρισεως η εταιρία εκπροσωπείται δικαστικώς από τον/ τους εκκαθαριστή/στές της. Εάν οι εκκαθαριστές είναι πλείονες του ενός, τότε δρουν από κοινού, υπό την έννοια ότι απαιτείται η σύμπραξη πάντων επί παντός ζητήματος αφορώντας την διαχείριση ή εκπροσώπηση της υπό εκκαθάριση εταιρίας. Περιστατικά.

....Δυνάμει του από Απριλίου 1975 ιδιωτικού συμφωνητικού συστάσεως ομορρόθυμου εταιρίας οι Απ. και Αθ. Β. συνέστησαν στην ομόρρυθμη εταιρία με επωνυμία "Υιοί Ν.Β. ΟΕ.", με έδρα την Θεσσαλονίκη, στην οποία, μετά τροποποίησης του εταιρικού καταστατικού, εισήλθαν και οι Γ., Μ.Β. Η προαναφερόμενη ομόρρυθμη εταιρία, κατόπιν καταγγελίας των εκ των άνω 3 ομορρόθυμων εταίρων, η οποία κοινοποιήθηκε στους λοιπούς ομόρρυθμους εταίρους την 11.6.2003 και δημοσιεύθηκε στα οικεία βιβλία του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης την 1.7.2003, εισήλθε έκτοτε στο στάδιο της εκκαθάρισης. Την 20.2.2004 εξεδόθη, κατόπιν της από 12.2.2004 αιτήσεως του ήδη εφεσιβλήτου- καθ' ου η ανακοπή, η ανακοπτόμενη υπ' αριθμ. 932/2004 διαταγή πληρωμής του δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με τη οποία επετάσσοντο οι: 1. Προαναφερόμενη ομόρρυθμη εταιρία σε εκκαθάριση και 2 . εις έκαστος ατομικώς των προαναφερόμενων εταίρων Α.,Γ.,Α., και ΜΒ. Να καταβάλουν στον αιτούντα το ποσό των 123.594 ευρώ, πλέον τόκων και εξόδων. Σύμφωνα , επομένως, με όσα σχετικώς εξετάθησαν στην μείζονα σκέψη της παρούσης, νομιμοποιούνται οι ήδη εκκαλούντες ανακόπτοντες προς άσκηση της ενδίκου ανακοπής κατά της άνω διαταγής πληρωμής, έχοντες έννομο συμφέρον προς άσκηση της, εις έκαστος τούτων ατομικώς ευθυνόμενοι για τα εταιρικά χρέη, αφού ατομικώς κατά ενός εκάστου τούτων εξεδόθη η ανακοπτομένη διαταγή πληρωμής. Κατ' ακολουθίαν όλων των ανωτέρω, έσφαλε περί την εφαρμογή του νόμου και πλημμελώς εξετίμησε τις αποδείξεις η εκκαλουμένη, η οποία απέρριψε την ένδικη ανακοπή ως

απαράδεκτη διότι ασκήθηκε μόνον από τους τρεις εκ των πέντε άνω συνεκκαθαριστών της προαναφερόμενης Ο.Ε., εφόσον, σύμφωνα με όσα εξετάθησαν, οι ήδη εκκαλούντες άσκησαν εις έκαστος ατομικώς και όχι ως συνεκκαθαριστές, την ανακοπή τους προς άμυνα της κατ' αυτών στρεφόμενης άνω υπ' αριθμ. 932/2004 διαταγής πληρωμής. Συνεπώς ο πρώτος λόγος της έφεσης, με τον οποίο παραπονούνται σχετικώς οι εκκαλούντες πρέπει να γίνει δεκτός ως υπόθεση κατ' ουσίαν από το δικαστήριο τούτο. Σύμφωνα με όλα τα προαναφερόμενα αποδεικτικά μέσα απεδείχθη ότι οι επίδικες τραπεζικές επιταγές βάσει των οποίων εξεδόθη η ανακοπτομένη διαταγή πληρωμής, εξεδόθησαν εις διαταγή και επί των αναφερόμενων τραπεζικών λογαριασμών της, της ως άνω ομορρύθμου εταιρίας της οποίας ομόρρυθμοι εταίροι ήσαν οι ήδη εκκαλούντες, πριν από τη θέση αυτής σε εκκαθάριση. Από όλα τα ανωτέρω αποδεικνύεται ότι οι τίτλοι εφ' ων εξεδόθη η ανακοπτομένη διαταγή πληρωμής ήσαν έγκυροι και οι τα αντίθετα υποστηρίζοντες λόγοι της ανακοπής, οι οποίοι αποτελούν και λόγο της εφέσεως των, ήτοι ότι οι επιταγές αυτές ήσαν άκυρες, φέρουσες μία και όχι τις υπογραφές όλων των συνεκκαθαριστών της ΟΕ και κρίνονται αβάσιμοι και, ως εκ τούτου απορριπτέοι.

Μονομελές Πρωτοδικείο Βέροιας 21/1992:

(Αρμενόπουλος 1993, σελίδα 17-21)

ΘΕΜΑ

...Εταιρία ομόρρυθμη: Η σύμβαση μισθώσεως, την οποία συνάπτει ο διαχειριστής, δεσμεύει την εταιρία, ακόμη και όταν ο διαχειριστής άσκησε την αντιπροσωπευτική του εξουσία καθ' υπέρβαση των ορίων που επιβάλλουν η καλή πίστη και τα χρηστά ήθη, έκταση εξουσίας διαχειριστή.

...Με το από 16.3.1990 ιδιωτικό συμφωνητικό μισθώσεως η ενάγουσα ομόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία «Αφοί Ε... ΟΕ» εκμίσθωσε στην εναγόμενη

ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία « Δ.Ι. ΑΕ», από μία τριώροφη οικοδομή που βρίσκεται στην παλαιά Εθνική οδό Βέροιας-Θεσσαλονίκης και η οποία της ανήκει κατά κυριότητα, το ήμισυ του υπογείου χώρου, ο οποίος έχει εμβαδόν 950 τ.μ. και ολόκληρο το ισόγειο και τον πρώτο όροφο, εμβαδού εκάστου 950 τ.μ.

Εξάλλου, σύμφωνα με τα άρθρα 18, 19,20 ΕμπΝ και 61, 748 ΑΚ, η ομόρρυθμη εμπορική εταιρία έχει δική της νομική προσωπικότητα και έτσι μπορεί να καταστεί υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Σύμφωνα με τα άρθρα 65, 67 επ., 70,748 επ. ΑΚ, το νομικό πρόσωπο της ομόρρυθμης εταιρίας διοικείται από όλους μαζί τους εταίρους, εκτός αν η διοίκηση (διαχείριση) της εταιρίας ανατέθηκε με την εταιρική σύμβαση σε ορισμένο πρόσωπο, το οποίο, έχοντας την επιμέλεια των υποθέσεων του παραπάνω νομικού προσώπου, αντιπροσωπεύει τούτο δικαστικώς και εξωδίκως, οι δε από αυτόν, μέσα στα όρια της εξουσίας του, επιχειρηθείσες δικαιοπραξίες δεσμεύουν και την εταιρία και τους ομόρρυθμους εταίρους, οι οποίοι, κατ' άρθρο 22 ΕμπΝ, ευθύνονται σε ολόκληρο για τα χρέη αυτής. Η εξουσία που παρέχεται στους διαχειριστές ορίζεται συνήθως με την πράξη, η οποία ανέθεσε σ' αυτούς τη διαχείριση. Εάν ελλείπει τέτοιος προσδιορισμός, ή υπάρχουν αμφιβολίες περί αυτού, θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι αυτοί μπορούν να ενεργούν κάθε πράξη, η οποία είναι πράγματι διαχειριστική και τείνει στην πραγμάτωση και ευόδωση του εταιρικού σκοπού, ήτοι να συνάπτουν δικαιοπραξίες, να ενεργούν παροχές πραγμάτων κλπ. Ειδικότερα ο διαχειριστής εταίρος μπορεί να εκμισθώνει τα πράγματα της εταιρίας και να εισπράττει μισθώματα. Συνεπώς, η σύναψη συμβάσεως με ομόρρυθμη εμπορική εταιρία συνάπτεται μόνο με τον διαχειριστή αυτής, ο οποίος εκπροσωπεί το νομικό πρόσωπο της εταιρίας, και όχι με τους εταίρους της, οι οποίοι, σύμφωνα με το άρθρο 749 παρ. 1 ΑΚ, αποκλείονται από την διαχείριση. Η εξουσία αυτή του διαχειριστού πρέπει μεν να ασκείται όχι καθ' υπέρβαση των ορίων που επιβάλλονται από την καλή πίστη και τα χρηστά συναλλακτικά ήθη, η παράβαση όμως αυτής της υποχρεώσεως του δεν επηρεάζει την προεκτεθείσα αντιπροσωπευτική εξουσία αυτού, ως διαχειριστή και εκπροσώπου της ομόρρυθμης εμπορικής εταιρίας, συνεπώς και την ευθύνη αυτής, καθώς και των ομορρύθμων μελών της, η οποία πηγάζει από την συνολοποιηθείσα από αυτόν, στο όνομα της εταιρίας, σύμβαση. Στην προκειμένη περίπτωση, κατά την κατάρτιση της συμβάσεως μισθώσεως, όπως προκύπτει από το από 27.12.1990 ιδιωτικό συμφωνητικό μισθώσεως, συνεβλήθη εκ μέρους της ενάγουσας ο διαχειριστής αυτής Γ.Ε. Εξάλλου, σύμφωνα με το καταστατικό της

ενάγουσας, όπως τροποποιήθηκε τούτο στις 2.10.1979 και δημοσιεύθηκε στο βιβλίο εταιρικών συμβολαίων του Πρωτοδικείου Βέροιας με αριθμό .../1979, διαχειριστές της εταιρίας είναι οι εταίροι Γ.Ε. και Α.Ε., οι οποίοι μπορούν να εκπροσωπούν την εταιρία ενώπιον των Δημοσίων αρχών και έναντι παντός τρίτου, όλες δε οι διαχειριστικές πράξεις μπορούν να παραγματοποιούνται με την υπογραφή και μόνο του ενός από τους διαχειριστές, πάντοτε μέσα στον κύκλο των εργασιών της εταιρίας και του εταιρικού σκοπού αυτής. Στην εν λόγω τροποποίηση του εταιρικού της ενάγουσας δεν προσδιορίζεται επακριβώς η εξουσία που παρέχεται στους διαχειριστές εταίρους. Δεδομένου όμως ότι η σύναψη συμβάσεως με ομόρρυθμη εμπορική εταιρία συνάπτεται μόνο με τον διαχειριστή αυτής, ο οποίος, όταν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την εξουσία αυτού, σύμφωνα με την εκτεθείσα μείζονα σκέψη μπορεί να ενεργεί κάθε πράξη, η οποία είναι πράγματι διαχειριστική και τείνει στην πραγμάτωση του εταιρικού σκοπού, πρέπει να γίνει δεκτό ότι νομίμως συνεβλήθη στην κτάρτιση της επίδικης συμβάσεως μισθώσεως ο από τους διαχειριστές εταίρους Γ.Ε. Εξάλλου σύμφωνα με την προεκτεθείσα μείζονα σκέψη, και η τυχόν υπέρβαση των ορίων της εξουσίας του δεν επηρέαζε αφενός μεν την αντιπροσωπευτική εξουσία αυτού ως διαχειριστή, αφετέρου δε την ευθύνη της ομόρρυθμης εταιρίας και των ομόρρυθμων μελών της. Συνεπώς, η καταρτιθείσα μεταξύ των διαδίκων σύμβαση μισθώσεως είναι καθ' όλα έγκυρη και πρέπει ν' απορριφθεί η αγωγή σαν κατ' ουσίαν αβάσιμη και να καταδικασθεί η ενάγουσα στη δικαστική δαπάνη της εναγομένης, όπως ορίζεται στο καταστατικό.

Εφετείο Θεσσαλονίκης 669/2009:

(Αρμενόπουλος 2010, σελίδα 226-227)

ΘΕΜΑ

Ομόρρυθμη εταιρία. Οι ομόρρυθμοι εταίροι που αναφέρονται στο καταστατικό της εταιρίας υπόκεινται αλληλεγγύως σε όλες τις υποχρεώσεις της εταιρίας, ακόμη και αν υπογράφονται από έναν εταίρο υπό την εταιρική επωνυμία (άρθρο 22 ΕμπΝ).

Το εταιρικό συνάλλαγμα κανονίζεται από το πολιτικό δίκαιο, από τους ιδιαίτερους περί εμπορίας νόμους και από τις συμφωνίες των συναλλασσομένων. Στις προσωπικές εταιρίες, όπως και στην ομόρρυθμη εταιρία, η εξουσία διαχείρισης είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την εταιρική ιδιότητα και για τον λόγο αυτό δεν μπορεί να μεταβιβαστεί σε τρίτο μη εταίρο, όπως συμβαίνει επί κεφαλαιουχικών εταιριών.

Τυχόν πρόβλεψη του καταστατικού ότι η εκπροσώπηση ανήκει σε έναν από τους εταίρους, κατ' αποκλεισμό των άλλων εταίρων, έχει ισχύ έναντι των τρίτων, εφόσον δημοσιευθεί κατά τα άρθρα 42 επ. ΕμπΝ, άρα, επί αδημοσίευτης εν τοις πράγμασιν (de facto) ομόρρυθμης εταιρίας, κάθε εταίρος, συναλλασσόμενος με τους τρίτους υπό την εταιρική επωνυμία, δεσμεύει ως διαχειριστής την εταιρία.

Όρο δημοσιότητας της ομόρρυθμης εταιρίας αποτελεί η δημοσίευση, στα βιβλία εταιριών του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρίας, περίληψης της εταιρικής σύμβασης (καταστατικού), στην οποία περιέχονται μεταξύ των άλλων και τα ονόματα των εταίρων που διευθύνουν την εταιρία.

...Στο από 12.10.1994 καταστατικό της πρώτης ανακόπτουσας – εφεσίβλητης εταιρίας, που δημοσιεύτηκε νόμιμα στα Βιβλία εταιριών του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης με αριθμό .../13.10.1994, στον όρο υπό στοιχ. 6, που δεν τροποποιήθηκε ως προς τη διαχείριση και εκπροσώπησή της, ορίζονται αυτολεξεί τα ακόλουθα: «Διαχειριστές και εκπρόσωποι της εταιρίας ορίζονται και οι δύο εταίροι, οι οποίοι θα δικαιούνται να συναλλάσσονται στο όνομα και για λογαριασμό της εταιρίας και να υπογράφουν, είτε ομού είτε ξέχωρα ο καθένας, αυτοτελώς κάθε πράξη και συμφωνία. Εκπροσωπούν την εταιρία και ομού και χωριστά ο καθένας προς κάθε δικαστήριο (π.χ. πολιτικό, ποινικό, διοικητικό), δημόσια,δημοτική ή κοινοτική αρχή, επιτροπή ή υπηρεσία, κρατικό οργανισμό, νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, τράπεζες,διοικητικές, αστυνομικές, φορολογικές, τελωνειακές αρχές, επιμελητήρια κλπ. Ειδικά όμως για τις περιπτώσεις που αφορούν αναλήψεις εμβασμάτων, χρηματικών καταθέσεων, είτε από κοινό λογαριασμό είτε από λογαριασμό στο όνομα της εταιρίας σε τράπεζες, για έκδοση, αποδοχή, τριτεγγύηση ή οπισθογράφηση τραπεζικών επιταγών, γραμματίων σε διαταγή, συναλλαγματικών και κάθε άλλου πιστωτικού και γενικά για ανάληψη οποιουδήποτε σοβαρού χρέους της εταιρίας, απαιτείται η υπογραφή αμφοτέρων των εταίρων κάτω από την εταιρική επωνυμία για να δεσμεύεται η εταιρία. Οι εταίροι δίνονται να διορίζουν με ιδιωτικό έγγραφο πληρεξούσιο ως διαχειριστή το έτερο

μέλος της εταιρίας, το οποίο με το έγγραφο πληρεξούσιο θα δικαιούται να εκπροσωπεί την εταιρία». Η ως άνω παρέκκλιση από την ατομική διαχείριση των υποθέσεων της ως άνω ομορρυθμού εταιρίας από τα ομόρρυθμα μέλη της είναι έγκυρη και ισχυρή, σύμφωνα με όσα έχουν εκτεθεί στην προηγούμενη νομική σκέψη, εφόσον το καταστατικό της, στο οποίο περιλαμβάνεται αυτή, έχει δημοσιευτεί νόμιμα.

12.3 Συμπεράσματα

Στις παραπάνω δικαστικές αποφάσεις παρατηρούμε θέματα που αφορούν την διαχείριση και δημιουργούν νομικές διαφορές. Συχνό φαινόμενο αποτελεί η υποκατάσταση - αντικατάσταση του διαχειριστή είτε προσωρινή είτε μόνιμη (αριθμ. Απόφ. 884/1991, αριθμ. Απόφ. 1462/1990, αριθμ. Αποφ. 329/1994, αριθμ. Αποφ. 13/1997, αριθμ. Αποφ. 9680/1998). Ακόμα, τέσσερις δικαστικές αποφάσεις έχουν να κάνουν με την δικαιодόσια στις πράξεις των διαχειριστών (αριθμ. Αποφ. 10355/1993, αριθμ. Αποφ. 110/2006, αριθμ. Αποφ. 21/1992, αριθμ. Αποφ. 669/2009). Και μια ακόμα απόφαση που μας απασχόλησε είναι η υποχρέωση του διαχειριστή να λογοδοτήσει έναντι των υπολοίπων σε περίπτωση που έχει παραβεί τα διαχειριστικά όρια (αριθμ. απόφ. 1133/1992). Γι' αυτό το λόγο θα δώσουμε έμφαση και θα αναλύσουμε αυτά τα θέματα .

Η εξουσία της διαχείρισης είναι συνδεδεμένη με την εταιρική ιδιότητα γεγονός που την κάνει αμεταβίβαστη. Στον Αστικό Κώδικα περιλαμβάνονται διατάξεις οι οποίες απαγορεύουν την υποκατάσταση στη διοίκηση. Η υποκατάσταση του διαχειριστή είναι επιτρεπτή μόνο στο μέτρο που δεν αλλοιώνει την καταστατική πρόβλεψη. Έτσι, παρέχεται έγκυρα εντολή ή πληρεξουσιότητα στον διαχειριστή να εκπροσωπήσει την εταιρία έναντι τρίτων στα όρια που δεν διαφοροποιείται σημαντικά η καταστατική επιλογή. Συνεπώς, αν δεν εμφανίζεται κάτι συγκεκριμένο στην εταιρική σύμβαση, δεν επιτρέπεται τρίτοι να υπεισέλθουν μέσα στην διαδικασία διαχείρισης της ομόρρυθμης εταιρίας.

Όταν η υποκατάσταση του διαχειριστή υφίσταται, ο τρίτος δεν είναι διαχειριστής αλλά πληρεξούσιος της εταιρίας. Εμφανίζεται όμως και η αντίθετη άποψη η οποία υποστηρίζει πως εφόσον έχει γίνει σωστά η δημοσίευση τροποποίησης του καταστατικού ο νέος διαχειριστής δεν είναι απλά πληρεξούσιος της εταιρίας αλλά έχει εξουσία διοικητικού οργάνου.

Ένα άλλο θέμα όπως προαναφέρθηκε, που οδηγεί του εταίρους σε νομικές διαφορές είναι η υποχρέωση λογοδοσίας σε περίπτωση που έχει γίνει κάποια υπέρβαση των διαχειριστικών μέτρων. Η υπέρβαση αυτή μπορεί ενίοτε να συνδέεται με αδικοπρακτική ευθύνη του διαχειριστή, με χαρακτηριστική την περίπτωση διάπραξης υπεξαίρεσης σε βάρος της εταιρικής περιουσίας,

αναπόφευκτη συνέπεια της οποίας αποτελεί η τρώση των οικονομικών συμφερόντων και των λοιπών εταίρων. Ο κίνδυνος αυτός είναι αμεσότερος στην περίπτωση της ομόρρυθμης εταιρείας, καθώς ο συγκεκριμένος εταιρικός τύπος συνδέεται με την πρόκριση της ατομικής διαχείρισης, αντί της συλλογικής όπως ορίζει το άρθρο 748 του Αστικού Κώδικα. Ως εκ τούτου, κάθε ομόρρυθμος εταίρος μπορεί να προβεί σε πράξεις εσωτερικής διαχείρισης χωρίς την συναίνεση των υπολοίπων εταίρων, γεγονός που εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την ακεραιότητα της εταιρικής περιουσίας.

Για τους παραπάνω λόγους δημιουργούνται νομικές διαχειριστικές διαφορές στην ομόρρυθμη εταιρία. Παρ' όλα αυτά, δεν είναι τόσο συχνό φαινόμενο γιατί στην έναρξη κάθε εταιρίας οι ρυθμίσεις είναι ακριβείς και στην εταιρική σύμβαση αναγράφονται όλες οι παράμετροι και οι διαχειριστικοί όροι για την αποφυγή τέτοιων κινήσεων. Επιπλέον, πρόκειται για εταιρίες που βασίζονται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη προς τους λοιπούς εταίρους και προς τους τρίτους.

Στον παρακάτω πίνακα της επόμενης σελίδας φαίνονται οι δικαστικές αποφάσεις όπως εμφανίζονται κατ' έτος και θέμα που αναλύουν.

Έτη	Διαχείριση		
	Εκπροσώπηση διαχειριστή- Υποκατάσταση	Λογοδοσία διαχειριστή	Δικαιοδοσία Διαχειριστή
1990	1		
1991	1		
1992		1	1
1993			1
1994	1		
1995			
1996			
1997	1		
1998	1		
1999			
2000			
2001			
2002			
2003			
2004			
2005			
2006			1
2007			
2008			
2009			1
2010			

13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟΤΡΙΤΟ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ

13.1 Εισαγωγή

Η έρευνα που κάναμε για δικαστικές αποφάσεις στα νομικά περιοδικα Αρμενόπουλος τόμοι 1990-2010, Νομικό Βήμα τόμοι από 1990-2010, Επισκόπηση Εμπορικού Δικαίου έτη 2009-2010 (δεν υπήρχαν προηγούμενες εκδόσεις του συγκεκριμένου περιοδικού στην Βιβλιοθήκη του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρων), τα οποία βρήκαμε στην Βιβλιοθήκη του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών, ακόμα και στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών “ΝΟΜΟΣ”, με την βοήθεια δικηγόρων από το Δικηγορικό Σύλλογο Πύργου, που αφορούν την επωνυμία ομόρρυθμης εταιρίας μας έδειξε ότι αυτό το θέμα δεν απασχόλησε σχεδόν καθόλου τα δικαστήρια στην χώρα μας την εικοσαετία που μελετήσαμε (1990-2010). Μόνο τρεις αποφάσεις θα μας βοηθήσουν να κατανοήσουν το θέμα της επωνυμίας, καθώς δεν βρέθηκαν άλλες στις πηγές που απευθυνθήκαμε.

Σε κάθε απόφαση αναγράφεται ο αριθμός και το δικαστήριο που έλαβε μέρος και ακόμα η πηγή από όπου λάβαμε την κάθε απόφαση. Με έντονα μαύρα γράμματα φαίνονται τα πραγματικά περιστατικά κάθε δικαστικής απόφασης, τα οποία μας ενδιαferούν για την κατανόηση του θέματος.

Αναλυτικά, επιβεβαιώνουμε την έρευνά μας σε κάθε νομικό περιοδικό που

επιλέξαμε:

- Αρμενόπουλος, έτος 1990: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 445/1990, αναφέρεται σε αλλαγή επωνυμίας ομόρρυθμης εταιρίας.

Αρμενόπουλος, έτος 1998: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 2233/1997, αναφέρεται σε αλλαγή επωνυμίας ομόρρυθμης εταιρίας.

Στο νομικό περιοδικό αυτό δεν αναφέρονται άλλες αποφάσεις τα έτη που μελετάμε (1990-2010) σχετικά με την επωνυμία.

- Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ, έτος 1996: βρέθηκε μια απόφαση με αριθμό 24493/1996, αναφέρεται σε διακριτικό τίτλο ομόρρυθμης εταιρίας.

Στην Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ δεν αναφέρονται άλλες αποφάσεις σχετικά με την επωνυμία τα έτη 1990 έως 2010.

13.2 Δικαστικές Αποφάσεις

Εφετείο Θεσσαλονίκης 445/1990:

(Αρμενόπουλος 1990, σελίδα 237-238)

ΘΕΜΑ

Η ομόρρυθμη εταιρία που λύθηκε με καταγγελία, διατηρεί τη νομική της προσωπικότητα μέχρι το πέρας της εκκαθάρισης. Με συμφωνία των εταίρων μπορεί να αναβιώσει, προς εξυπηρέτηση του αρχικού της σκοπού. Η αναβίωση αυτή σημαίνει συνέχιση της παλιάς εταιρίας και όχι σύσταση νέας.

Η είσοδος νέου εταίρου στην ΟΕ, με μεταβίβαση της μερίδας ενός από τους δύο αρχικούς εταίρους στον (νέο) και ταυτόχρονη έξοδο από την εταιρία του παλιού καθώς και η αλλαγή, λόγω αυτής της εναλλαγής προσώπων, της επωνυμίας της εταιρίας προϋποθέτει μεν τροποποίηση του καταστατικού, δεν συνεπάγεται όμως και λύση της παλιάς εταιρίας και δημιουργία νέας, αλλά συνέχιση της αρχικής.

...Ο ενάγων-εκκαλών άσκησε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης την 2174/6.7.1988 αγωγή αναπροσαρμογής μισθώματος κατά της εδώ και στην οδό Χ.Σ. εδρεύουσας ομόρρυθμης εμπορικής εταιρίας, με την επωνυμία «Α.Ν. και Φ.Τ. ΟΕ» που εκπροσωπείται νόμιμα. Κατά τη συζήτηση της αγωγής, η εναγομένη παραστάθηκε και κατάθεσε προτάσεις, στις οποίες φέρεται με την επωνυμία «Α.Ν. και Σία ΟΕ», διότι μετά τη σύναψη της μίσθωσης είχαν επέλθει οι εξής μεταβολές στην αρχική μισθώτρια «Α.Ν. και Φ.Τ. ΟΕ», που είχε συσταθεί με το από 13.9.1983 συμφωνητικό και δημοσιεύθηκε στο βιβλίο εταιριών του εδώ Πρωτοδικείου, με αριθμό 3815/13.9.1983 και είναι δεκαετούς διάρκειας, ήτοι: 1) στις 29.4.1988 ο εκ των ομόρρυθμων εταίρων Φ.Τ. κατάγγειλε την μετά του Α.Ν. υφιστάμενη εταιρία και η καταγγελία δημοσιεύθηκε στα οικεία βιβλία με αριθμό 3069/29.4.1988, με συνέπεια τη θέση της εταιρίας σε εκκαθάριση, 2) την 9.6.1988, πριν λήξει η εκκαθάριση και η διανομή του ενεργητικού και του παθητικού, οι ίδιοι εταίροι Α.Ν. και Φ.Τ. συμφώνησαν τη συνέχιση της ίδιας εταιρίας και των εργασιών της, η δε συμφωνία αυτή δημοσιεύθηκε στα οικεία βιβλία με αριθμό 4450/21.6.1988 και 3) την 21.6.1988, με συμφωνία των ίδιων εταίρων, που δημοσιεύθηκε στα οικεία βιβλία με αριθμό 4696/27.6.1988, αφενός μεν ο εκ

των εταίρων Φ.Τ. μεταβίβασε το εκ 50% εταιρικό του μερίδιο στην Π.Ζ., που μπήκε στην εταιρία σαν ομόρρυθμο μέλος στη θέση του αποχωρούντος Φ.Τ. και αφετέρου τροποποιήθηκε η επωνυμία της εταιρίας-μισθώτριας από «Α.Ν. και Φ.Τ. ΟΕ» σε «Α.Ν. και Σία ΟΕ».

Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών 24493/1996:

(Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ)

ΘΕΜΑ

Διακριτικός τίτλος. Προστασία αυτού και σε περίπτωση μη λειτουργίας της επιχειρήσεως του δικαιούχου (θέση υπό εκκαθάριση)

...Πιθανολογούνται τα εξής πραγματικά περιστατικά, με το από 14-3-1976 ιδιωτικό συμφωνητικό που δημοσιεύθηκε στι οικείο βιβλίο του πρωτοδικείου της Αθήνας με αριθ. ~ συστάθηκε από την αιτούσα και την ΓΗ. Η ομόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία ΓΗ και Σία ΟΕ με έδρα την Αθήνα και αντικείμενο την εισαγωγή και εμπορία φωτιστικών, ως διακριτικό δε τίτλο και προκειμένου να διακρίνονται τα προϊόντα της από τα προϊόντα άλλων ομοειδών επιχειρήσεων, χρησιμοποιούσε τον όρο “HABITAT” τοποθετώντας τον στην προθήκη του καταστήματός της, στην συσκευασία των προϊόντων της, στην αλληλογραφία και στο σχετικό διαφημιστικό της υλικό, προσδιορίζοντας έτσι την ταυτότητα των ειδών της στην αντίληψη των καταναλωτών. Η πορεία των εταιρικών υποθέσεων υπήρξε επιτυχής και συνεχίσθηκε απρόσκοπα με τον εν λόγω διακριτικό τίτλο μέχρι τον Νοέμβριο του έτους 1994, ενώστο μεταξύ με τα από 17-7-81, 22-7-81, 18-4-84,15-9-87 και 17-12-93 ιδιωτικά συμφωνητικά πραγματοποιήθηκαν επανειλημμένες τροποποιήσεις του καταστατικού της που δημοσιεύθηκαν στο άνω βιβλίο του Πρωτοδικείου. Με τις τροποποιήσεις αυτές, διαδοχικά εξήλθε από την εταιρία

η Γ.Μ και εισήλθε σ' αυτήν σύζυγος της αιτούσας Α., ο οποίος επίσης στην συνέχεια αποχώρησε. Εισήλθε ενδιάμεσως στην εταιρία αυτή και της δευτέρας των καθ' ων Κ.Μ., ο οποίος τελικά με την αιτούσα παρέμειναν στην εταιρία αυτή, ως μόνοι ομόρρυθμοι εταίροι της, με ποσοστά 40% ο πρώτος και 60% αυτής όπως διαταράχθηκε σοβαρά κατά την διάρκεια του έτους 1994 εξ' αιτίας διενέξεων των ομορρύθμων εταίρων και συνδιαχειριστών της αδελφών Κ και ΚΜ με τελική συνέπεια την καταγγελία της από μέρους της αιτούσας με την από 2-11-94 έγγραφη δήλωσή της

-την οποία επέδωσε στον καθ' ού την 3-11-94. Έκτοτε η εταιρία αυτή τελεί υπό εκκαθάριση και με την υπ' αριθ. ~ απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου της Αθήνας συνεκκαθαριστές έχουν ορισθεί ο τρίτος και ο δεύτερος των καθ' ων, πριν ανακαλύψουν οι διενέξεις τους, με το υπ' αριθ. 22-12-93 συμβόλαιο της Συμβ/φου Αθηνών Κ.Σ που δημοσιεύθηκε νόμιμα στο οικείο βιβλίο του Πρωτοδικείου Αθηνών συνέστησαν την προαναφερθήσα εταιρία με την επωνυμία “HABITAT σύμβουλοι Φωτισμού-Φωτιστική επε”, με μόνους εταίρους και διαχειριστές τους ίδιους και ποσοστά συμμετοχής 50% ο καθένας. Αντικείμενο της εταιρίας αυτής ήταν κατά το καταστατικό της εισαγωγή – εξαγωγή και εμπορία ειδών φωτισμού, ηλεκτρονικών διακοσμητικών αντικειμένων και λοιπών ειδών, εξαιτίας όμως των ερίδων που στο μεταξύ προέκυψαν μεταξύ των ιδρυτών της εν λόγω εταιρίας δεν έκανε έκτοτε ουσιαστική έναρξη των εργασιών της. Ο δεύτερος των καθ' ων στην συνέχεια συνέστησε την 2-3-1995 με τρίτον ονόματι Κ.Χ~ την ομόρρυθμη εταιρία “Ι. HABITAT Μ. Και Σία εε” της οποίας την 2-9-1995 τροποποιήθηκε το καταστατικό, εισήλθε σ' αυτή η σύζυγος του δεύτερου των καθ' ων Ο.Μ και μετατράπηκε στην ετερόρρυθμη εταιρία “~. Μ και Σία εε”. Η εν λόγω εταιρία όμως στον ίδιο κύκλο καταναλωτών, υπό την διεύθυνση και διαχείριση του δεύτερου των καθ' ων, χωρίς την νόμιμη συναίνεση της αρχικής δικαιούχου και υπό εκκαθάριση τελούσης εταιρίας “Κ.~ Σία οε” χρησιμοποίησε αυθαίρετα στην επωνυμία της τον τίτλο “HABITAT”, τον τοποθέτησε στην προθήκη του επί της οδού καταστήματος, δηλώνει δια των οργάνων της στους καταναλωτές ότι το κατάστημά της αυτό διαδέχθηκε το κατάστημα της πρώτης από τις άνω εταιρίες στην οδό.. στο Κολωνάκι Αθηνών το τοποθετεί στην συσκευασία των προϊόντων τις τον χρησιμοποιεί στην αλληλογραφία της και στο διαφημιστικό της υλικό. Είναι δηλαδή εν όψει

τούτων πρόδηλος χώρο της αγοράς φωτιστικών και να προσεταιριστεί χρησιμοποιώντας τον παραπάνω διακριτικό τίτλο όσους καταναλωτές απευθύνονταν στην πρώτη από τις πιο πάνω εταιρίες ή θα απευθυνόταν στην δεύτερη από αυτές αν έκανε έναρξη της λειτουργίας της. Επομένως οι ενέργειές της αυτές συνιστούν όντως πράξεις αθέμιτου ανταγωνισμού σε βάρος τους, χωρίς να ασκεί κάποια επιρροή το γεγονός ότι εκ των δικαιούχων του διακριτικού τίτλου η μεν πρώτη τελεί υπό εκκαθάριση η δε δεύτερη δεν λειτούργησε ουσιαστικά αφού και οι δύο συνεχίζουν την ύπαρξή τους και επομένως συνεχίζουν να έχουν την δική τους περιουσία στην οποία περιλαμβάνονται και τα άυλα αγαθά όπως είναι το δικαίωμα στο όνομα, στο σήμα, στον διακριτικό τίτλο των οποίων τα προϊόντα τους και εξασφαλίζουν την προτίμησή τους σ' αυτά.

Εφετείο Θεσσαλονίκης 2233/1997:

(Αρμενόπουλος 1998,σελίδα 180-182)

ΘΕΜΑ

Σε νομίμως υπάρχουσα και λειτουργούσα ΟΕ, ανεξάρτητα από τα μέλη της (δύο ή περισσότερα), η είσοδος νέου εταίρου με μεταβίβαση της εταιρικής μερίδας και η έξοδος του παλιού, η οποία συνιστά αλλαγή του προσώπου του εταίρου αποτελεί, όπως ορίζει το άρθρο 46 ΕμπΝ, τροποποίηση του καταστατικού της αρχικής εταιρικής σύμβασης, η οποία συνεχίζεται κατά τα λοιπά, και δεν επιφέρει τη λύση του νομικού προσώπου της εταιρίας και τη σύσταση νέας εταιρίας.

Ούτε η μεταβολή της επωνυμίας της επιδρα στη νομική προσωπικότητα της εταιρίας, ούτε η είσοδος-έξοδος εταίρου.

...Με το από 17.10.1977 ιδιωτικό συμφωνητικό μισθώσεως, οι ανέγοντες συνεκμισθωτές, ως συγκύριοι κατά το ½ εξ αδιαιρέτου, ενεργούντες διά του πληρεξούσιου δικηγόρου τους Χ.Γ., δυνάμει του 8324/20.6.77 ειδικού

πληρεξούσιου της συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Ε.Π., εξεμίσθωσαν στην εναγόμενη ομόρρυθμη εταιρία με την επωνυμία «Π.Μ.-Ε.Χ. ΟΕ», η οποία αποτελούνταν από τους αναφερομένους στην επωνυμία της δύο ομόρρυθμους εταίρους,.....

...Κατά την διάρκεια της σύμβασης μισθώσεως οι ενάγοντες, ενεργώντας και πάλι με τον παραπάνω πληρεξούσιο δικηγόρο τους, με το από 30.3.95 ιδιωτικό συμφωνητικό τροποποίησης όρων μισθωτικής σύμβασης παρέχουν ρητά τη συναίνεσή τους να αποχωρήσει από την μισθώτρια εταιρία ο εκ των μελών Ε.Χ. και στη θέση του να υπεισέλθει ο Κ.Ζ., με δυνατότητα πρόσληψης και άλλων συνεταίρων, με την προϋπόθεση ότι ο άλλος και παραμένων εταίρος στην εταιρία Λ.Μ. και ο νέος τέτοιος θα εξακολουθούν να παραμένουν στην εταιρία με ποσοστό 25% ο καθένας και οι εισερχόμενοι θα αποδεχθούν τους υπάρχοντες όρους της σύμβασης, όπως αυτοί περιέχονται στα από 17.10.77, 5.4.88 και 23.10.91 μισθώτρια. Πράγματι, οι άνω ομόρρυθμοι εταίροι της εναγομένης προέβησαν σε τροποποίηση του καταστατικού της και έτσι αποχώρησε από την εταιρία ο Ε.Χ., στη θέση του μήκε ο Κ.Ζ., συμμετέχοντας στην εταιρία με ποσοστό 37,5%, ενώ ο Π.Μ. διέθετε πλέον ποσοστό 62,5%, η δε επωνυμία της εταιρίας τροποποιήθηκε σε «Π.Μ.-Κ.Ζ. ΟΕ», ενώ ο σκοπός παρέμεινε ο ίδιος. Το τροποποιητικό συμφωνητικό του καταστατικού της εναγομένης δημοσιεύθηκε στο βιβλίο εταιριών του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης με αυξ. αρ. 9580/24.7.95, η δε μίσθωση συνεχίστηκε με μισθώτρια την εναγόμενη εταιρία υπό την νέα επωνυμία της και οι εκμισθωτές γνώριζαν τούτο. Κατ' ακολουθίαν τούτων και σύμφωνα με τα προαναφερθέντα δεν επήλθε λύση της μισθώτριας εταιρίας με την επωνυμία «Π.Μ.-Ε.Χ. ΟΕ» και σχηματισμός νέας ασχέτου προς την μισθώτρια ομορρύθμου εταιρίας υπό την επωνυμία «Π.Μ.-Κ.Ζ. ΟΕ» με την αποχώρηση από την πρώτη του εταίρου Ε.Χ. και την είσοδο του νέου εταίρου Κ.Ζ., αλλά απλή τροποποίηση του καταστατικού της αρχικής εταιρικής σύμβασης, η οποία συνεχίζεται και αποτελεί η δεύτερη ως άνω εταιρία συνέχιση της προσωπικότητας της πρώτης, στο όνομα της οποίας συνεχίζεται η σύμβαση της μίσθωσης ως μισθώτριας, ουδεμίας ασκούσης εννόμου επιρροής στη νομική της προσωπικότητα της αλλαγής της επωνυμίας της μισθώτριας εταιρίας, η οποία είναι η ίδια διάδικος ως εναγομένη.

13.3 Συμπεράσματα

Η επωνυμία μιας ομόρρυθμης εταιρείας οριοθετείται από τέσσερις βασικές αρχές, που αποβλέπουν στην προστασία της ασφάλειας δικαίου (όπως αναφέρουμε και στο πρώτο μέρος, κεφάλαιο 4, ενότητα 4.3 «Επωνυμία της ομόρρυθμης εταιρείας», σελίδα 29).

Πρόκειται για την αρχή της αληθείας που επιβάλλει τα στοιχεία της επωνυμίας της ομόρρυθμης εταιρείας να είναι αληθή και να μην παραπλανούν τους συναλλασσόμενους με αυτήν.

Περαιτέρω, η αρχή της ενότητας επιβάλλει η Ο.Ε. να χρησιμοποιεί υποχρεωτικά μία μόνο επωνυμία στις συναλλαγές της, και μάλιστα χωρίς αλλαγές ή περικοπές, ώστε να επιτυγχάνεται η εξατομίκευσή της. Σε συνάφεια με την αρχή της ενότητας ενεργεί και αυτή της αποκλειστικότητας, με βάση την οποίαν η χρήση της επωνυμίας μιας ομόρρυθμης είναι αποκλειστική, υπό την έννοια ότι απαγορεύεται να χρησιμοποιείται αυτούσια επωνυμία που έχει εμφανιστεί προγενέστερα από κάποιον τρίτον στις συναλλαγές, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος σύγχυσης των συναλλασσομένων.

Η σπουδαιότερη όμως αρχή συγκρότησης της επωνυμίας μιας ομόρρυθμης εταιρείας είναι αυτή της διάρκειας, καθώς η επωνυμία, καθ' όλο το χρόνο κατά τον οποίο το νομικό πρόσωπο δραστηριοποιείται εμπορικά, αποκτά αναγνωρισμότητα και συνδέεται στη συνείδηση κάθε τρίτου με την συγκεκριμένη εταιρεία.

Τα παραπάνω επιβεβαιώνουν τον ελάχιστο αριθμό δικαστικών διαφορών που παρατηρούνται στην Ελλάδα, την τελευταία εικοσαετία, όπως η τρεις αποφάσεις που αναγράφονται παραπάνω τα έτη 1990, 1996 και 1997. Δεν βρέθηκαν άλλες δικαστικές αποφάσεις διότι, η αρχή της διάρκειας υπερισχύει όλων των υπόλοιπων αρχών, ώστε η εταιρεία να μπορεί να συνεχίσει τη λειτουργία της με την ίδια επωνυμία δια της οποίας έχει καταστεί γνωστή στις συναλλαγές της, προκειμένου αφενός να διατηρήσει τις πραγματικές της ωφέλειες, δηλαδή τη φήμη και την πελατεία της, και αφετέρου να προστατευτεί η ασφάλεια των συναλλαγών.

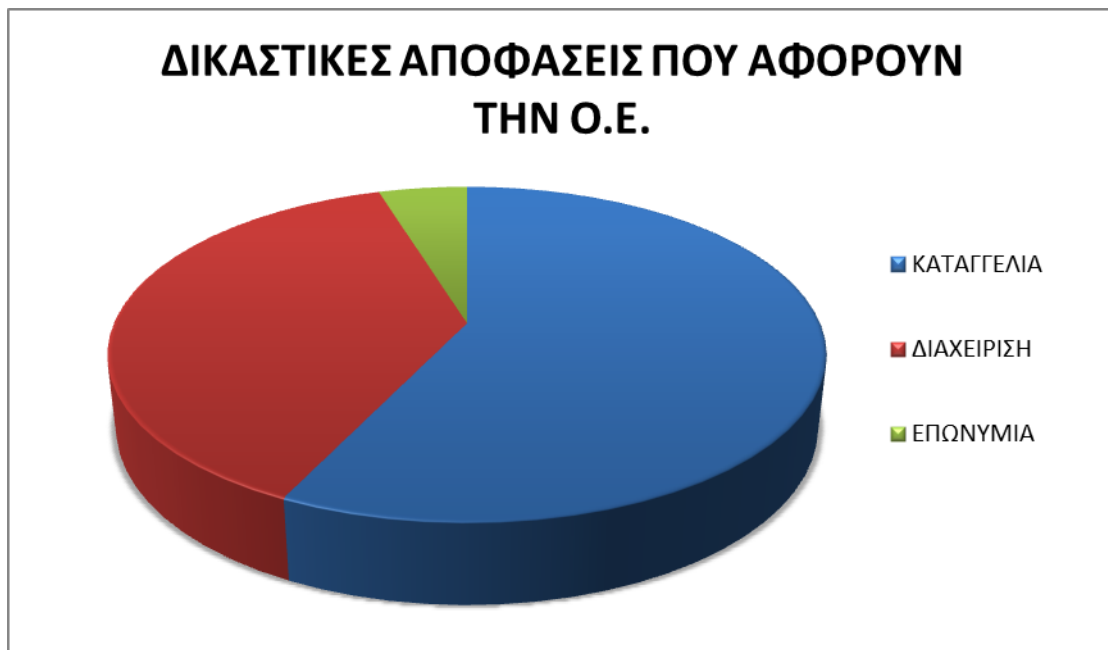
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ Β΄ ΜΕΡΟΥΣ

Από τα τρία παραπάνω κεφάλαια καταλήξαμε ότι οι δικαστικές αποφάσεις με θέμα την καταγγελία της ομόρρυθμης εταιρίας απασχόλησαν περισσότερο τα δικαστήρια της χώρας μας τις χρονιές που μελετήσαμε (1990-2010). Δεύτερη στη κατάταξη έρχεται η διαχείριση την εικοσαετία αυτή και τέλος η επωνυμία.

Στον παρακάτω πίνακα αναγράφεται ο αριθμός των αποφάσεων ανά έτος και κατά θέμα που μας απασχόλησε:

ΕΤΗ	ΘΕΜΑΤΑ			
	Καταγγελία	καταγγελία-εκκαθάριση	Διαχείριση	επωνυμία
1990	1	1	1	1
1991		1	1	
1992	1		2	
1993			1	
1994			1	
1995	1			
1996				1
1997	1		1	1
1998			1	
1999				
2000		1		
2001				
2002				
2003		1		
2004				
2005	1			
2006	1		1	
2007				
2008				
2009			1	
2010	1			

Στην παρακάτω πίτα παρατηρούμε κατά πόσο εμφανίζονται τα σχετικά θέματα:

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η διάκριση των εταιριών πραγματοποιείται με βάση την σημασία που έχει για κάθε εταιρικό τύπο η προσωπικότητα των εταίρων ή το κεφάλαιο που εισφέρουν. Στην προσωπική εταιρία το πρόσωπο των εταίρων έχει βαρύνουσα σημασία αφού ευθύνονται με ολόκληρη την περιουσία τους ως προς την εταιρία αλλά και προς τους τρίτους.

Για τον λόγο αυτό, όσον αφορά την ομόρρυθμη εταιρία, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η σύσταση της από μέλη χωρίς ιδιαίτερες σχέσεις μεταξύ τους (συγγένεια, φιλία) εγκυμονεί κινδύνους και κάνει πιο δύσκολη την λειτουργία της. Η επιλογή λοιπόν αυτού του εταιρικού τύπου (ομόρρυθμη εταιρία) απαιτεί μεγάλη προσοχή.

Για να ιδρυθεί σωστά μία ομόρρυθμη εταιρία απαιτείται η σύνταξη του καταστατικού (εταιρικό συμφωνητικό) το οποίο αναφέρει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία όπως ονοματεπώνυμο, ιδιότητα, διευθύνσεις, επωνυμία, σκοπό και αντικείμενο της εταιρίας, διάρκεια κ.α.

Η ομόρρυθμη εταιρία έχει δική της νομική προσωπικότητα την οποία αποκτά με την δημοσίευση του καταστατικού και την διατηρεί μέχρι το τέλος της εκκαθάρισης. Οι ομόρρυθμοι εταίροι διαθέτουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις και δικαιώματα όπως η υποχρέωση πίστης, δικαίωμα αυτοπρόσωπου ελέγχου, δικαίωμα διαχείρισης κ.α.

Αντικείμενο εισφοράς στην ομόρρυθμη εταιρία μπορεί να αποτελέσει οτιδήποτε όπως η προσωπική εργασία του εταίρου. Η κατανομή των κερδών και των ζημιών γίνεται με τα ποσοστά που προβλέπει το καταστατικό. Υπάρχει η πιθανότητα διάθεσης κάποιου ποσού για την δημιουργία αποθεμάτων.

Ο τρόπος φορολογίας των κερδών καθορίζεται από την ισχύουσα σε κάθε περίπτωση νομοθεσία. Ο φορολογικός παράγοντας σαφώς επηρεάζει στην επιλογή του κατάλληλου εταιρικού τύπου αφού διαφέρει για τον καθένα είτε με απαλλαγές είτε με διευκολύνσεις.

Τέλος, όσον αφορά την λύση της εταιρίας μπορεί να επέλθει από το πέρας του χρονικού διαστήματος που έχει οριστεί, από τον θάνατο κάποιο εταίρου, από καταγγελία, με ομόφωνη απόφαση των εταίρων, με την επιτέλεση του σκοπού για τον οποίο ιδρύθηκε κ.α. μετά την λύση η εταιρία παύει την εξουσία την και αναλαμβάνει ο εκκαθαριστής. Σκοπός της εκκαθάρισης είναι ο διακανονισμός και η ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρίας και η διανομή των αποτελεσμάτων στους εταίρους.

Όποια μεταβολή πραγματοποιείται για την εταιρία πρέπει να αναγράφεται στο νέο τροποποιητικό καταστατικό όπου αναφέρονται όλες οι λεπτομέρειες και θα δημοσιεύεται σύμφωνα με τον νόμο.

Η νομοθετική ρύθμιση σχετικά με την σύσταση και την λειτουργία της ομόρρυθμης εταιρίας προβλέπει σχεδόν όλες τις παραμέτρους που χρειάζεται να τονίζονται στην εταιρική σύμβαση ώστε να μην υπάρχουν επιπλοκές. Παρόλα αυτά, υπάρχουν περιπτώσεις που ακόμα και ανάμεσα σε φιλικούς και συγγενικούς δεσμούς η εμπιστοσύνη χάνεται και δημιουργούνται αντιθέσεις. Οι περιπτώσεις που οι αντιθέσεις αυτές φτάνουν στις δικαστικές αρχές είναι ελάχιστες.

Συγκεκριμένα, μετά την έρευνά μας για το δεύτερο μέρος της πτυχιακής εργασίας σε νομικά περιοδικά για εταιρίες και σε ηλεκτρονική βάση καταλήξαμε στο συνολικό αριθμό 24 δικαστικές αποφάσεις και για τα τρία ζητήματα τα οποία μελετήσαμε, καταγγελία, διαχείριση και επωνυμία. Κατά την διαδικασία έυρεσης πληροφοριών διαπιστώσαμε πως τα ζητήματα για τις ομόρρυθμες εταιρίες στην χώρα μας από το 1990 έως το 2010 είναι σχετικά λίγα σε σχέση με άλλες μορφές εταιριών, όπως παραδείγματος χάρη οι ανώνυμες εταιρίες. Άρα, το καταστατικό των ομόρρυθμων εταιριών δεν περιέχει ασάφειες για την δημιουργία προβλημάτων και την διεξαγωγή αυτών στα δικαστήρια.

Στην Νομική Βιβλιοθήκη Πατρών βρήκαμε τα περιοδικά που χρειαστήκαμε για την εκπόνηση του Β΄ μέρους της εργασίας, τα οποία ήταν «Αρμενόπουλος» τόμοι 1990-2010, «Νομικό Βήμα» τόμοι 1990-2010 και «Επισκόπηση Εμπορικού Δικαίου» τόμοι 2009-2010 (δεν υπήρχαν προηγούμενα τεύχη στην Βιβλιοθήκη του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών). Απευθυνθήκαμε, ακόμα, στην τράπεζα νομικών πληροφοριών «ΝΟΜΟΣ», ύστερα από βοήθεια δικηγόρων απο τον Δικηγορικό Σύλλογο Πύργου.

Από τα τρία θέματα που μας απασχόλησαν, αυτο της καταγγελίας είχε τις περισσότερες δικαστικές αποφάσεις από το θέμα της διαχείρισης και της επωνυμίας. Συμπερασματικά, η καταγγελία οδηγεί πάντα σε λύση της ομόρρυθμης εταιρίας, ύστερα από την έρευνά μας. Συγκρίνοντας τον αριθμό των κάθε θεμάτων ξεχωριστά, η καταγγελία με 11 αποφάσεις, η διαχείριση με 10 και η επωνυμία με 3, βλέπουμε πως η καταγγελία και η διαχείριση απασχόλησαν περισσότερο τα δικαστήρια την εικοσαετία που μελετήσαμε.

Στα κεφάλαια 11, 12 και 13 παραθέτονται οι δικαστικές αποφάσεις της καταγγελίας, της διαχείρισης και της επωνυμίας αντίστοιχα, μαζί με εισαγωγή και

συμπεράσματα για κάθε κεφάλαιο. Στο τέλος, υπάρχει ένας πίνακας και μια πίτα που μας δείχνουν πόσες αποφάσεις με βάση το θέμα εμφανίζονται κατ' έτος.

Οι αποφάσεις και ο αριθμός τους για κάθε θέμα μας δείχνουν ποια σημεία για την ομόρρυθμη εταιρία αφήνουν ασάφειες και δημιουργούν προβληματισμούς.

Το Β' μέρος της πτυχιακής εργασίας αυτής δημιουργήθηκε με βάση τα στοιχεία που συλλέξαμε, πιστεύοντας πως αντικατοπτρίζουν επαρκώς το θέμα της εργασίας. Οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν ήταν αρκετές για την κατανόηση του θέματος και για μια λεπτομερή ματιά στην νομολογιακή αντιμετώπιση θεμάτων της ομόρρυθμης εταιρίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ❖ Ι. Δημοπούλου – Δημάκη, <<Γενική Λογιστική>>, εκδόσεις “interbooks”, Αθήνα 2006.
- ❖ Κ. Αλεξόπουλος, << Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου>>, εκδόσεις “interbooks”, 1999.
- ❖ Α. Πουλάκου- Ευθυμιάτου, << Επιτομή Εμπορικού Δικαίου>>, εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, Αθήνα 2003
- ❖ Ε. Λεβάντης, “Πρακτική τυπικό εμπορικών εταιριών”, εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, Αθήνα 1998.
- ❖ Ν. Κ.Ρόκας, << Το Δίκαιο των Προσωπικών Εταιρειών>>, εκδόσεις “Νομική Βιβλιοθήκη”, 2001.
- ❖ Γ. Τριανταφυλλάκης, “ Υποδείγματα προσωπικές εταιρίες”, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2004
- ❖ Λ. Καρατζά, “ 4 Κώδικες”, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2011
- ❖ Λαγού – Θ. Στίγκας, “ Εταιρικό Δίκαιο”, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, 2007
- ❖ Β. Γ. Αντωνόπουλος,<< Εμπορικός Κώδικας>>, εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ, 2010.
- ❖ Ν. Κ.Ρόκας, <<Εμπορικές Εταιρίες>>, έκτη έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ
- ❖ Α. Σινανιώτη – Μαρούδη, <<Εμπορικό Δίκαιο>>, τόμος 2, Β΄ έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ
- ❖ Β. Αντωνόπουλος, <<Δίκαιο Προσωπικών Εταιριών>>, τόμος Ι, Εκδόσεις ΣΑΚΟΥΛΑ
- ❖ Ι. Καρακώστα – Μ. Βαρελά, <<Αστικός Κώδικας – ειδικό ενοχικό δίκαιο>>, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη

- ❖ Κ. Καρδακάρης, <<Λογιστική Εμπορικών Εταιριών>>, Εκδόσεις Interbooks 2003

ΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ:

- ❖ Νομικό Περιοδικό << Αρμενόπουλος>>, ετήσιοι τόμοι 1990 – 2010.
- ❖ Νομικό Περιοδικό <<Νομικό Βήμα>>, ετήσιοι τόμοι 1990- 2010.
- ❖ Νομικό περιοδικό <<Επισκόπηση Εμπορικού Δικαίου>>, τεύχος Β΄ - Γ΄, εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ:

- ❖ www.lib.teipat.gr : Τμήμα Εκδόσεων και Βιβλιοθήκης, ΤΕΙ Πάτρας.
- ❖ www.e-boss.gr : Ιστότοπος Ελληνικών Επιμελητηρίων
- ❖ www.blogica.gr : Πληροφορίες Σύστασης Ο.Ε.
- ❖ <http://gge.gov.gr> :Γενική Γραμματεία Εμπορίου
- ❖ www.lib.teithe.gr : Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης.
- ❖ <http://lawdb.intrasoftnet.com/nomos/>. Τράπεζα νομικών πληροφοριών ΝΟΜΟΣ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Υπόδειγμα καταστατικού (Γενική Γραμματεία Εμπορίου www.gge.gov.gr) .

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΩΝΥΜΙΑ

<<.....>>

Εταιρικό κεφάλαιο

Σήμερα στ..... (τόπος), στις(ημερομηνία) οι παρακάτω υπογραμμένοι α)
Ο..... κάτοικοςοδόςκαι β) Ο..... κάτοικος
.....οδός κ.λπ. συμφώνησαν να συστήσουν ομόρρυθμη εταιρεία, της οποίας
θα είναι εταίροι, συναποδέχθηκαν δε τα ακόλουθα:

Άρθρο 1: ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΠΩΝΥΜΙΑ

Συστήνεται ομόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία <<..... ομόρρυθμος εταιρεία>>
και διακριτικό τίτλο <<.....>>. Η εταιρεία θα μπορεί να χρησιμοποιεί την
επωνυμία και τον διακριτικό της τίτλο με λατινικά στοιχεία ή σε μετάφραση.

Άρθρο 2: ΕΔΡΑ

Ως έδρα της εταιρείας ορίζεται ο Δήμος Και συγκεκριμένα η οδός
Η εταιρεία μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, γραφεία ή πρακτορεία της σε άλλες περιοχές
της Ελλάδας αλλά και του εξωτερικού.

Άρθρο 3: ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της εταιρείας θα είναι: α)..... β)..... γ).....

Για την επίτευξη του σκοπού η εταιρεία θα μπορεί να ενεργεί όλες τις προσήκουσες
πράξεις όπως ιδίως να αγοράζει πρώτες ύλες, να αποκτά ή να μισθώνει ακίνητα και
κινητά πράγματα, να συνάπτει συμβάσεις εργασίας, να συνάπτει συμβάσεις δανείου και
πιστώσεως με τράπεζες και με ιδιώτες, να παραχωρεί και να δέχεται εμπράγματα
εξασφαλίσεις, να υπογράφει αξιόγραφα, να ζητά την έκδοση διοικητικών αδειών κ.α..

Άρθρο 4: ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η διάρκεια της εταιρείας ορίζεται....., ήτοι έως την Η εταιρεία όμως
συνεχίζεται και μετατρέπεται σε αορίστου χρόνου, εάν το αργότερο έξη μήνες πριν την ως
άνω ημερομηνία οι εταίροι που επιθυμούν την λύση της εταιρείας κατά τα ανωτέρω δεν
κοινοποιήσουν με δικαστικό επιμελητή στους υπόλοιπους εταίρους, εξώδικη δήλωση
σχετικά με την βούληση τους για λύση της εταιρείας.

Άρθρο 5: ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Για την επίτευξη του εταιρικού σκοπού οι εταίροι συμφωνούν να εισφέρουν στην εταιρεία
τα κατώτερα περιουσιακά αντικείμενα:

Ο εταίρος..... θα εισφέρει

Ο εταίρος θα εισφέρει..... κ.λπ.

Οι εταίροι υποχρεούνται να προβούν στην εισφορά των ως άνω περιουσιακών
αντικειμένων το αργότερο ένα μήνα την δημοσίευση της εταιρείας στα βιβλία των
εταιρειών του Πρωτοδικείου.....

Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε από τους εταίρους καθυστερήσει υπαίτια την καταβολή
της εισφοράς πέραν του ως άνω οριζόμενου χρονικού διαστήματος, θεωρείται ότι αυτός
εξέρχεται αυτοδικαίως της εταιρείας, χωρίς να απαιτείται η έκδοση σχετικής δικαστικής
απόφασης. Στην περίπτωση αυτή η εταιρεία συνεχίζεται μεταξύ των υπόλοιπων εταίρων.

Επίσης οφείλει αποζημίωση στην εταιρεία και στους υπόλοιπους εταίρους.

Άρθρο 6: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΙΣ ΚΕΡΔΟΖΗΜΙΕΣ

Οι εταίροι συμμετέχουν στις κερδοζημίες της εταιρείας ως ακολούθως:

Ο εταίρος Συμμετέχει με ποσοστό..... Ο εταίρος συμμετέχει με ποσοστό..... κ.λπ.

Εκτός εναντίας αποφάσεως των εταίρων για συγκεκριμένη χρήση, ρητώς συμφωνείται ότι διανομή κερδών θα γίνεται μόνον μετά από τρίμηνες διαχειριστικές περιόδους και μόνον εφόσον υπάρχουν πραγματικά κέρδη.

Άρθρο 7: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ - ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ

-Διαχειριστής και εκπρόσωπος της εταιρείας ορίζεται ο εταίρος, ο οποίος θα εκπροσωπεί την εταιρεία, υπογράφοντας κάτω από την εταιρική επωνυμία, έναντι κάθε τρίτου φυσικού ή νομικού προσώπου ή αρχής, δικαστικά και εξώδικα. Οι πράξεις του διαχειριστή και εκπροσώπου της εταιρείας που ενεργούνται υπό την εταιρική επωνυμία και για λογαριασμό της εταιρείας, την δεσμεύουν, εφόσον ευρίσκονται εντός των πλαισίων που καθορίζονται από τον εταιρικό σκοπό.

-Κατ' εξαίρεση, ειδικά για τις κατωτέρω πράξεις η εταιρεία θα δεσμεύεται μόνον εφόσον με τον ανωτέρω εταίρο συμπράξει και κάποιος από τους υπολοίπους εταίρους:

α) Συμβάσεις πιστώσεως ή δανείου με τράπεζες ή άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα.

β) Συμβάσεις εγγυήσεως υπέρ οιουδήποτε.

γ) Υποθήκευση ακινήτων της εταιρείας ή συναίνεση για εγγραφή προσημείωσης υποθήκης επί ακινήτων της εταιρείας.

δ) Έκδοση, οπισθογράφιση, τριτεγγύηση επιταγών, έκδοση, αποδοχή, οπισθογράφιση και τριτεγγύηση συναλλαγματικών.

-Σε περίπτωση που ο ως άνω διαχειριστής εταίρος πεθάνει, ή κηρυχθεί σε δικαστική συμπαράσταση ή πτωχέυσει, τότε την διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρείας αναλαμβάνουν όλοι οι υπόλοιποι εταίροι συλλογικά, συμπράττοντας δηλαδή και συνυπογράφοντας κάτω από την εταιρική επωνυμία.

-Σε περίπτωση προσωρινής αδυναμίας του διαχειριστή να ασκήσει τα καθήκοντά του, αυτός αναπληρώνεται από τους υπολοίπους εταίρους ενεργούντες συλλογικά.

-Ο διαχειριστής, σε περίπτωση κολλήματος, δικαιούται να εξουσιοδοτήσει άλλον εταίρο για την διενέργεια συγκεκριμένων διαχειριστικών ή εκπροσωπευτικών πράξεων. Η εξουσιοδότηση πρέπει να είναι έγγραφη και δίδεται είτε με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο είτε με ιδιωτικό έγγραφο με βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του διαχειριστή – εκπροσώπου από αρμόδια αρχή.

- Ειδικά για την παραχώρηση της εξουσίας διενέργειας συγκεκριμένων και περιορισμένων εκπροσωπευτικών εξουσιών σε τρίτα πρόσωπα (εταίρους, υπαλλήλους της εταιρείας ή τρίτους), στα πλαίσια της οργανώσεως των εργασιών της εταιρείας απαιτείται σύμπραξη και δεύτερου εταίρου εκτός από τον διαχειριστή.

-Ο διαχειριστής δεν δικαιούται ιδιαίτερη αμοιβή για την εκπλήρωση των καθηκόντων του.

Άρθρο 8: ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Για την λήψη αποφάσεων που αφορούν τις εταιρικές υποθέσεις, πέραν της τρέχουσας διαχείρισης απαιτείται ομοφωνία των εταίρων, οι οποίοι αποφασίζουν σε συνέλευση που συγκαλείται στην έδρα της εταιρείας μετά από πρόσκληση του διαχειριστή. Ο διαχειριστής είναι υποχρεωμένος να συγκαλέσει την συνέλευση εντός 10 εργασίμων ημερών εάν το ζητήσει οποιοσδήποτε άλλος εταίρος.

Η πρόσκληση για την συνέλευση είναι έγγραφη και απαιτείται να κοινοποιηθεί στους εταίρους πέντε (5) πλήρεις εργάσιμες ημέρες πριν από την συνέλευση και να καθορίζει και τα προς συζήτηση θέματα.

Άρθρο 9: ΘΑΝΑΤΟΣ, ΠΤΩΧΕΥΣΗ, ΘΕΣΗ ΣΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΟΥ

Σε περίπτωση που εταίρος πτωχέυσει ή τεθεί σε καθεστώς δικαστικής συμπαράστασης, η εταιρεία δεν λύεται αλλά συνεχίζεται μεταξύ των υπολοίπων εταίρων. Στην περίπτωση αυτή η εταιρεία αποδίδει στον εταίρο που πτώχευσε ή τέθηκε σε δικαστική συμπαράσταση

(δια του συνδίκου ή του δικαστικού συμπαραστάτη αντιστοίχως) την αξία της εταιρικής συμμετοχής του εταίρου.

Σε περίπτωση που εταίρος αποβιώσει, η εταιρεία συνεχίζεται μεταξύ των υπολοίπων εταίρων καθώς και των κληρονόμων του αποβιώσαντος εταίρου. Κάθε εταίρος όμως έχει το δικαίωμα στην περίπτωση αυτή να ζητήσει την έξοδο του από την εταιρεία, η οποία υποχρεούται να του καταβάλει την αξία της εταιρικής του μερίδας. Το ως άνω δικαίωμα εξόδου πρέπει να ασκηθεί με δήλωση του εταίρου που θα κοινοποιηθεί στην εταιρεία και στους υπολοίπους συνεταίρους (και τους κληρονόμους του συνεταίρου που πέθανε) εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών μηνών από την ημερομηνία του θανάτου του εταίρου.

Άρθρο 10: ΕΞΟΔΟΣ ΕΤΑΙΡΟΥ – ΕΙΣΟΔΟΣ ΝΕΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ – ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΡΙΔΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Έξοδος εταίρου δεν επιτρέπεται παρά μόνον στις περιπτώσεις που ρητά ρυθμίζονται στο παρόν Καταστατικό.

Είσοδος νέου εταίρου επιτρέπεται μόνον με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

Μεταβίβαση μερίδας συμμετοχής εταίρου προς τρίτο επιτρέπεται μόνον με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

Άρθρο 11: ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η καταγγελία της εταιρείας από οιονδήποτε εταίρο πριν από την πάροδο του χρόνου διάρκειάς της, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4, όπως αυτό εκάστοτε τροποποιείται, ακόμη και εάν γίνεται με την επίκληση σπουδαίου λόγου, δεν επιφέρει σε καμία περίπτωση την λύση της εταιρείας, αλλά συνεπάγεται την αυτοδίκαιη έξοδο του καταγγέλλοντος εταίρου από την εταιρεία. Η εταιρεία υποχρεούται να καταβάλει στον έτσι εξερχόμενο εταίρο την αρχική αξία

της εισφοράς του.

Άρθρο 12: ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ

Απαγορεύεται στους εταίρους η ενάσκηση επαγγέλματος ή επιχειρήσεως ή εν γένει οποιασδήποτε πράξης, όμοιας προς την εταιρική επιχείρηση, όπως και κάθε πράξης ανταγωνιστική της εταιρείας. Η απαγόρευση αυτή ισχύει είτε αυτές οι πράξεις ασκούνται ατομικώς από τον εταίρο, είτε από προσωπική εταιρεία, ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, στην οποία αυτός συμμετέχει είτε από ανώνυμη εταιρεία, στις οποίες συμμετέχει στο διοικητικό συμβούλιο.

Σε περίπτωση που εταίρος παραβεί την ανωτέρω υποχρέωσή του, έχει υποχρέωση να εκχωρήσει στην εταιρεία τις απαιτήσεις του και τα εν γένει δικαιώματά του από την ενάσκηση της ανταγωνιστικής δραστηριότητας. Περαιτέρω ευθύνη του για αποζημίωση δεν αποκλείεται.

Άρθρο 13: ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΣΦΡΑΓΙΣΗΣ

Απαγορεύεται στους εταίρους, πριν ή μετά την αποχώρησή τους από την εταιρεία, στους ειδικούς ή καθολικούς διαδόχους τους να προβαίνουν σε σφράγιση του ή των καταστημάτων της εταιρείας ή σε συντηρητική ή αναγκαστική κατάσχεση της περιουσίας της εταιρείας.

Άρθρο 14: ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

1. Η εταιρεία λύεται:

α) με την πάροδο του χρόνου διάρκειάς της και μόνον εφόσον κοινοποιηθεί η δήλωση του άρθρου 4 του παρόντος, όπως εκεί ειδικότερα ορίζεται.

β) με απόφαση των εταίρων.

2. Μετά την λύση της εταιρείας ακολουθεί η εκκαθάρισή της. Εκκαθαριστής της εταιρείας ορίζεται αυτός που είναι διαχειριστής και εκπρόσωπός της κατά τον χρόνο της λύσης της.

3. Ο εκκαθαριστής υποχρεούται να προβεί στην απογραφή της εταιρικής περιουσίας, να συντάξει τον ισολογισμό εκκαθάρισης και να καταβάλει στους δανειστές της εταιρείας τις προς αυτούς οφειλές της. Στην συνέχεια υποχρεούται να αποδώσει στους εταίρους τις

εισφορές τους και να διανείμει αυτούς ότι απομένει κατά τον λόγο της εταιρικής τους συμμετοχής.

Άρθρο 15: ΡΥΘΜΙΣΗ ΛΟΙΠΟΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Για την επίλυση κάθε διαφοράς μεταξύ των εταίρων που προκύπτει από το παρόν και τις τυχόν τροποποιήσεις του καθώς και για κάθε θέμα ή όρο που δεν προβλέπουν οι διατάξεις του παρόντος Καταστατικού, εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου.

Το παρόν συντάχθηκε σεόμοια αντίτυπα τα οποία αφού αναγνώστηκαν και βεβαιώθηκαν, υπογράφηκαν από όλους του συμβαλλόμενους εταίρους, κάθε ένας από αυτούς έλαβε από ένα, το δε και από αυτά θα κατατεθούν στην αρμόδια οικονομική εφορία και στο Πρωτοδικείο Αθηνών για δημοσίευση αντίστοιχα.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

- 1.
- 2.

Υπόδειγμα καταγγελίας για λύση Ο.Ε. (Γ.Τριανταφυλλάκης, "Υποδείγματα προσωπικές εταιρίες", 2004, υπόδειγμα Νο 36).

Του του....., επαγγέλματοςκατοίκου, οδός αριθμ.....

ΚΑΤΑ

Του του....., επαγγέλματοςκατοίκου, οδός αριθμ.....

Σας είναι γνωστό ότι δυνάμει του με αριθμ. Συμβολαιογραφικού εγγράφου της συμβολαιογράφου....., τουυπογράψαμε και συστήσαμε μία ομόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία <<.....>>, με έδρακαι το επί συμβολής των οδών..... και..... κατάσταση. Το συμφωνητικό τούτο καταχωρήθηκε στα βιβλία εταιρειών του Πρωτοδικείου..... με αυξ. αριθμ., και αντιστοίχως.

Πλην όμως καίτοι δυνάμει των ανωτέρω καταστατικών συμφωνήθη η παροχή της προσωπικής σας εργασίας εις την λειτουργία της εταιρείας, εσείς επιδεικνύετε προσφάτως αντισυμβατική και παράνομη συμπεριφορά και όχι μόνον αποφεύγετε να παρέχετε την προς εταιρεία προσωπική σας εργασία αλλά, εκμεταλλεόμενος την ασθένειά μου και την εξ αυτής αναγκαστική απουσία μου εκ του εταιρικού καταστήματος, εγκαταλείπετε τούτο κλειστό, με αποτέλεσμα να μην πραγματοποιούνται εμπορικές πράξεις επί μεγίστη βλάβη των εταιρικών υποθέσεων και εμού προσωπικώς.

Επειδή κα' επανάληψη σας εκάλεσα να εκπληρώνετε τας προς εμέ υποχρεώσεις σας πλην όμως ματαίως διότι εξακολουθείτε την ίδια παράνομη και αντισυμβατική συμπεριφορά.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Επιφυλασσύμενη παντός εταίρου δικαιώματος μου.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΩ

Την μεταξύ ημών υφιστάμενη ομόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία <<.....>> συσταθείσα δυνάμει του με αριθ. συμβολαιογραφικού εγγράφου της συμβολαιογράφου..... του..... εγγραφέντος εις τα βιβλία εταιρειών του Πρωτοδικείου..... με αυξ. αριθμ. Και τροποποιηθέντος του ανωτέρω καταστατικού αυτής δυνάμει των υπ' αριθμ.και Πράξεων της αυτής συμβολαιογράφου, καταχωρηθεισών εις τα αυτά βιβλία του ίδιου Πρωτοδικείου υπ' αριθμ....., και Αντιστοίχως.

Αρμόδιος δικαστικός επιμελητής να επιδώσει νομίμως προς αυτούς στους οποίους απευθύνεται, αντιγράφοντας την παρούσα αυτούσια εις την έκδοση επιδόσεως.

Υπόδειγμα λύσης με απόφαση των εταίρων: (Γ.Τριανταφυλλάκης, " Υποδείγματα προσωπικές εταιρίες", υπόδειγμα Νο 45).

Στο..... σήμερα την..... μεταξύ των συμβαλλομένων:1)..... του....., επαγγέλματος και 2)..... του....., επαγγέλματος, αμφοτέρων κατοίκωνοδός..... αριθμ., συμφωνούνται, συνομολογούνται και γίνονται αμοιβαίως αποδεκτά τα επόμενα:

- I. Με το από Ιδιωτικό συμφωνητικό συστάσεως ομόρρυθμης εταιρείας υπογραφέντος μεταξύ των συμβαλλομένων, συνεστήθη μεταξύ αυτών ομόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία <<.....>> με έδρα τον και ειδικότερα επί της οδού μίσθιο εταιρικό κατάστημα. Σκοπός της εταιρείας ήταν Η διάρκεια της εταιρείας ορίσθηκε, ήτοι από μέχρι και Το κεφάλαιο της εταιρείας ορίσθηκε καταβληθέν εξ ημισείας από τους συμβαλλομένους. Συνδιαχειριστές, συνδιευθυντές και ταμίες της εταιρείας ορίσθηκαν οι αμφοτέροι εταίροι.
- II. Ήδη με το παρόν, αμφοτέροι οι συμβαλλόμενοι αποφασίζουντην λύση νομότυπα συσταθείσης εταιρείας καταχωρισθείσης στα βιβλία εταιρειών του Πρωτοδικείου με αριθμό και λύνουν αυτή.
- III. Εκκαθαριστές ορίζονται αμφοτέροι οι εταίροι. Συνετάγη ισολογισμός και κέρδη δεν ευρέθησαν.
- IV. Έκαστος των ομορρύθμων εταίρων έλαβε το ποσό των που αντιστοιχεί στην εταιρική του μερίδα.
- V. Ταύτα συνομολογησάντων και συναποδεξαμένων των συμβαλλομένων ομόρρυθμων εταίρων, συνετάγη το παρόν σε τρία όμοια πρωτότυπα, τα οποία αφού ανεγνώσθησαν υπεγράφησαν παρ' αμφοτέρων.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ